

REALITATEA ILUSTRATA

ANUL X No. 46

1 IANUARIE 1936

10 LEI

Războiul amenință țara

SERBAREA CERCETAȘILOR

De Crăciun cercetașii au dat un frumos spectacol pe scena Teatrului Național în vederea strângerii fondurilor pentru ajutorarea copiilor din Basarabia. Fotografia noastră înfățișează pe cercetași pe scena Teatrului Național.

SERVICIUL RELIGIOS DELA BISERICA ITALIANA

La biserica italiană s'a oficiat un serviciu religios pentru pomenirea ostașilor italieni căzuți pe front. Membrii coloniei italiene au predat apoi verighetele de aur pentru a fi trimise în patrie. Fotografia noastră îl înfățișează pe Episcop în timpul slujbei religioase iar apoi pe membrii coloniei la predarea verighetelor.

UN AUTOR ÎN VARSTA DE 11 ANI

Senzația actuală a Londrei o constituie un scriitor în vârstă de 11 ani. El a scris o carte care a făcut o impresie extraordinară asupra copiilor din Anglia și America. El continuă actualmente să scrie alte povești ale căror eroi sunt prinți și regi. Fotografia noastră îl înfățișează pe scriitorul Robert Holland în vârstă de 11 ani la masa de scris. Mașina de scris și-a cumpărat-o din încasările rezultate din vânzarea primului său volum.

PIRANDELLO LA REPETIȚIILE NOUEI SALE PIESE

Celebrul dramaturg Luigi Pirandello a terminat o nouă piesă de teatru intitulată „Nu știu cum”. Piesa se repetă actualmente la Teatrul Argentina din Roma. În fotografia noastră îl vedem pe Luigi Pirandello asistând la o repetiție.

JAPONIA ȘI MĂREȘTE ARMAMENTUL

După o ședință de 20 de ore consiliul de miniștri al Japoniei a hotărât mărirea armamentului în valoarea sumei de 15.000.000 yen. Fotografia noastră îl înfățișează pe ministrul de externe al Japoniei, contele Kōrekiyo Takahashi după consiliu.

DUPĂ REVOLTA DIN BRAZILIA

Fotografia noastră înfățișează cazarma ciurnită de gloanțe a trupeilor poliștice din Natal (Brazilia) unde a fost centrul recentei revoluții comuniste. După lupte destul de înverșunate, poliștii au reușit să înăbușe revoluția.

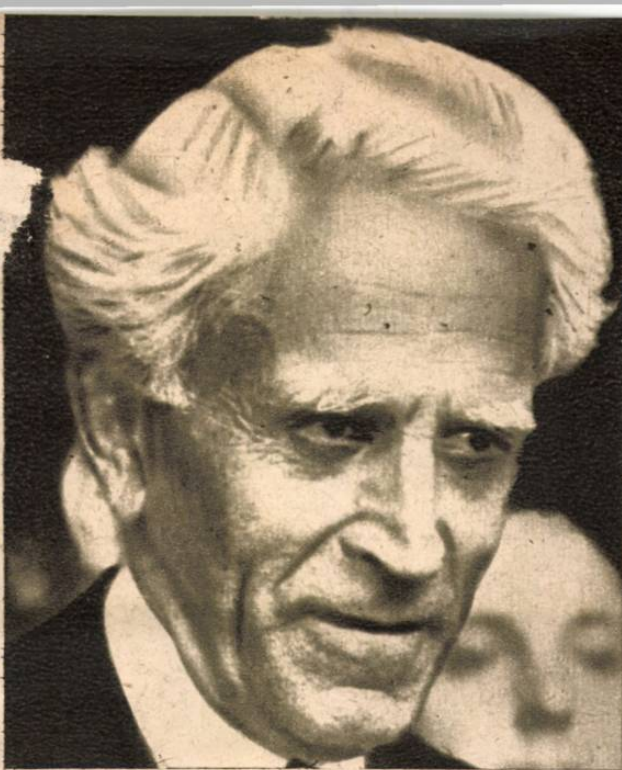
POMUL DE CRĂCIUN LA ELYSEE

Cei mai merituoși elevi ai anului au fost invitați de către președintele Republicii la un pom de Crăciun la palatul Elysee. Fotografia noastră îl înfățișează pe președinte având în brațe pe nepotul său. La dreapta d-na Lebrun.

CARTIERUL GENERAL AL AUTONOMISTILOR DIN CHINA DE NORD

Am pomenit în numărul trecut al revistei noastre de comitetul autonomist anticomunist care s'a instalat în China de Nord. Fotografia noastră înfățișează o patrulă în fața cartierului general al autonomiștilor din China de Nord.

NOUL PRIM MINISTRU AL SPANIEI

Portela Valadares, pe care-l vedem în fotografia noastră este actualmente noul președinte de consiliu al Spaniei, deținând în același timp și portofoliul internelor.

ȘEFUL REVOLTEI DIN BRAZILIA

În fotografia alăturată îl vedem pe Quintino Debaros, muzicant în orchestra militară a batalionului 21 din armata braziliană. El a condus recenta revoluție. Actualmente este arestat.

pele 2540
Biblioteca Universității Iași
3 MART. 1938

Nu mai e un secret...

ca armonia unei
toalete, svelteța
mișcărilor, taina suc-
cesului unei femei
elegante, îl dă cio-
rapul „ADY 75”

ady

SUPLU •

75

ELEGANT • DURABIL

NEGUSUL RĂDE

Iată o fotografie extrem de rară. Chiar în timpuri mai fericite pentru Abisinia Negusul nu a fost surprins mai niciodată de către reporterii fotografi răzând.

MUNIȚIUNI PE FRON- TUL ABISINIAN

La Dessie, orașul recent bombardat de italieni, s'au descărcat mai multe lăzi ca munițiuni pentru soldații abisinieni. Armele au fost împărțite numai decît luptătorilor pe care-i vedem în fotografia noastră recepționându-le.

ARMELE ABISINIANULUI

Fotografia noastră dă un indiciu tragic asupra primitivei înarmări a abisinienilor. Iată un soldat gata să plece pe front, având legat de pușcă o cană pentru apă. Aspectul lui general numai de războinic nu este.

NEGUSUL VIZITEAZĂ PE RĂNIȚI

În urma bombardării orașului Dessie au căzut nenumărate victime. Fotografia noastră îl înfățișează pe Negus asistând la operarea unui rănit.

APĂ PENTRU LUPTĂTORI

Iată o impresionantă fotografie care înfățișează pe femeile abisiniene ducând apă pe front soților lor însetați.

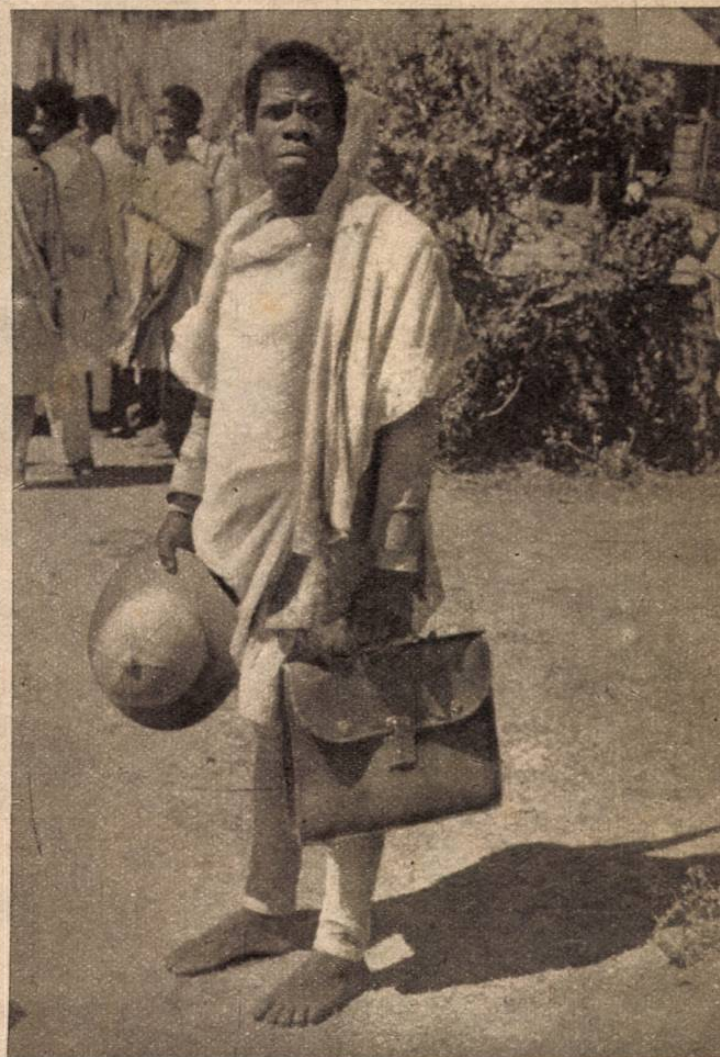

PRIMA FOTOGRAFIE DIN ORAȘUL BOMBARDAT DE ITALIENI

La recentul bombardament al orașului Dessie era cât p'aci să-și găsească moartea însuși împăratul Abisiniei care venise acolo să facă o inspecție militară. Fotografia noastră înfățișează pe un telegrafist abisinian din Dessie, transmitând ultimele știri.

INFLUENȚE MODERNE IN ABISINIA

Unul dintre efectele războiului italo-abisinian este modernismul care-și face din ce în ce mai mult loc în rândurile populației ținutului negru. Iată un locuitor din Dessie abisinian 100% care merge la birou cu o elegantă geantă europeană.

LEGAȚIA ENGLEZĂ DIN ADDIS-ABEBA

Fotografia noastră înfățișează pe Sir Sidney Burtin (în primul rând al treilea din stânga) ministrul Angliei la Addis-Abeba, împreună cu ceilalți membri ai legației.

JAPONIA TRIMITE AJUTOARE SOLDAȚILOR ABISINIENI

Crucea Roșie japoneză a trimis nenumărate ajutoare soldaților abisinieni. Fotografia noastră înfățișează fete și femei japoneze împachetând medicamente pentru Abisinia.

E o plăcere..

.. să te speli

cu săpunul „PISICA” (Le chat). Pentru că numai acest săpun veritabil de Marsilia, îți poate oferi toate calitățile necesare satisfacerii oricăror exigențe

PISICA **LECHAT**

C. FERRIER • MARSEILLE

• REPREZENTANȚA G-RALĂ: STUDERUS & Co. BUCUREȘTI, STR. ȘH. GHEORGHE No. 29 •

In lumea prietenilor noștri

SUPERSTIȚIE

În „orele libere”, d-na „Doly” își petrece vremea dându-și în cărți. Este foarte absorbită de această operație și nu are timp să se gândească la altceva.

PINGUINII CA MODEL

Elevele școlii de belearte din Londra au fost surprinse de reporterul nostru fotograf lucrând schițe după niște minunați pinguini ai grădinii zoologice din Londra.

MICUL DEJUN ÎN CUȘCA MAIMUȚELOR

O minunată fotografie a fost luată la grădina zoologică din Roma. Ea înfățișează un grup de maimuțe în timpul micului dejun.

O ASCENSIUNE DESTUL DE NEPLĂCUTĂ

Vrând nevrând, cetățeanul din fotografia noastră a trebuit să se lase ridicat de elefantul pe care-l păzește toată ziua. Fotografia a fost luată cu prilejul unei repetiții în vederea marilor spectacole de circ care au loc totdeauna în Statele Unite în timpul sărbătorilor. După cum vedem, păzitorul nostru nu este teribil de emoționat.

35 DE MILIOANE DE CHINEZI S'AU DESPĂRȚIT DE PATRIE

Prin transformarea provinciilor Hopei și Tschahar într-un stat autonom, 35 de milioane de chinezi s'au despărțit de patrie. În fotografia noastră vedem garda în fața cartierului general a noului Stat independent.

Teama de sancțiuni

PRINTRE anunțurile și reclamele ce se văd expuse în toate magazinele din Italia, ca să-i îndemne pe cetățeni la rezistența contra sancțiunilor, se găsesc și unele cu drept cuvânt spirituale. Iată de exemplu, născocirea originală a unui comerciant din Florența:

ITALIENII

Economisiți!

Vrând cu tot dinadinsul să i se urmeze sfatul, negustorul patriot avusese grija să economisească și el... cerneala!

E loc destul în omenire!

UN ETNOGRAF austriac, profesorul Aloïs Fischer, s'a dat studiului repartiției populației pe suprafața pământului. Astfel, el a ajuns la constatările următoare:

Statele Unite ale Americii de Nord ar putea foarte ușor să hrănească 500 milioane de oameni, în loc de 130 milioane, cari o populează în timpul de față; Canada poate să primească între hotarele ei 110 milioane, în loc de 8, Argentina 150 în loc de 9. Brazilia ar putea hrăni 500 milioane de locuitori și n'are decât 31; cât despre Australia, care nu numără decât 66 milioane, ea ar fi în măsură să adăpostească 120 milioane de suflete.

O lampă face să deraieze un tramvai

DEUNĂZI, pe una din străzile Parisului, un domn, cam ușor de mână, arse o palmă altui cetățean. Cel lovit, care se afla pe marginea trotoarului, împleticindu-se, izbi un biciclist, care trecea pe-acolo; biciclistul, la rândul lui, pierdu echilibrul și căzu. Inapoi biciclistului veria în goană mare o motocicletă al cărui conducător, ca să nu dea peste el, frână brusc... și se pomeni înaintea unui autocamion. Șoferul autocamionului schimbă și el frâna, tocmai la timp, ca să izbească în plin un tramway aflat în mers. Tramwayul sări de pe șine. Morală: nu vă răfuiți cu rivalii, pe marginea trotoarelor!

JURĂMÂNTUL NOULUI PREȘEDINTE AL REPUBLICII CECOSLOVACE

Noul președinte al republicii Cehoslovace, Dr. Beneš, a depus la 18 Decembrie jurământul de credință pe Constituția Cehoslovacă. Fotografia noastră îl înfățișează pe noul președinte cu prilejul discursului rostit.

FOSTUL PREȘEDINTE

Fotografia noastră înfățișează pe fostul președinte al republicii Cehoslovace Masaryk primind vara aceasta cabinetul ministerial, în care Eduard Beneš deținea departamentul Externei.

NOUL CAMPION MONDIAL DE ȘAH

Dr. Max Euwe, în vârstă de 33 de ani, a învins în mat- chul pentru titlul mondial de șah pe fostul campion Dr. Aljechin. Victoria a fost obținută cu 15 jum. puncte față de 14 jum. Fotografia noastră îl înfățișează pe Dr. Euwe noul campion la masa de joc.

Visul realizat
al oricărei femei exigente:

NOUILE CREME
ELIDA

CALITATE PERFECTIONATĂ
PARFUM RAFINAT • TUB MĂRIT
EFICACITATE DESĂVÂRȘITĂ

ELIDA

COLD CREAM AU CITRON

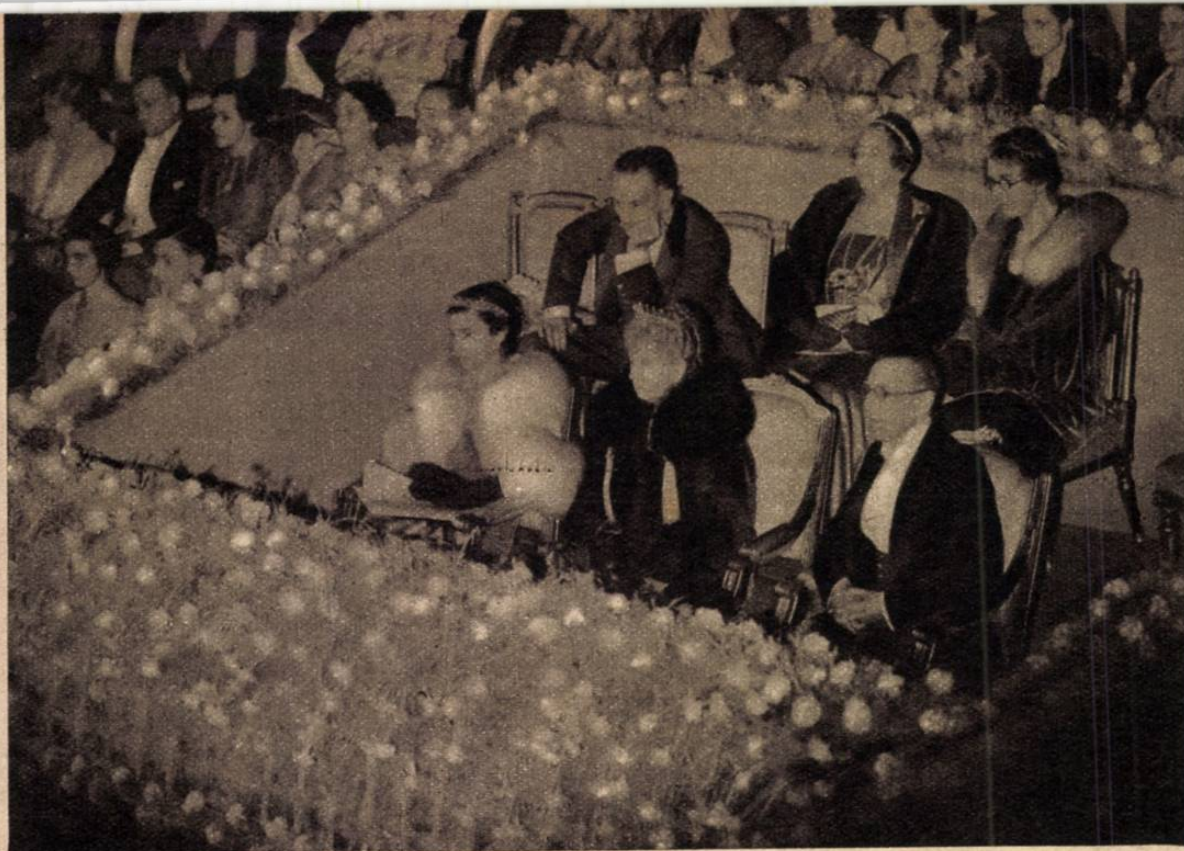
IDEAL CREME POUR LE JOUR

REGINA ANGLIEI LA CINEMATOGRAF

Fotografia alăturată a fost luată pe întuneric în timpul reprezentației de gală a filmului „The Ghost Goes West” care a avut loc la Londra în prezența Reginei Angliei și a ducese de Kent.

PRIMA ZI A ORAȘULUI PONTINIA

18 Decembrie a fost în Italia ziua investirii noului oraș Pontinia. Fotografia noastră înfățișează drapelul înfipt deasupra Pontiniei la 18 Decembrie.

MONOPOLUL OPIUMULUI IN TURCIA

Vorbind despre opium te gândești fără să vrei la China. Producția de opium nu-și are însă centrul în depărtata Asia ci în Turcia. Aceasta țară furnizează 82% din producția mondială de opium. În vreme ce în vechea Turcie comerțul opiumului era cu desăvârșire liber, guvernul lui Kemal Pașa a instituit monopolul Statului asupra acestui stupefiant. Fotografia noastră a fost luată în timpul lucrului în atelierele Statului. Specialiștii analizează calitatea bucăților de opium.

Adoratorii lui Satan

YEZIDIS-II, sau adoratorii diavolului, cari de curând au fost bombardati de forțele aeriene ale Irakului, sunt o sectă inofensivă, trăind în deșert, la frontiera dintre Irak și Siria. Ei au fost atacați și bombardati de trupele din Bagdad, fiindcă au refuzat să se înroleze în armata arabă. Nenorocii aceștia, cari nu s'au putut apăra au fost siliți să cedeze.

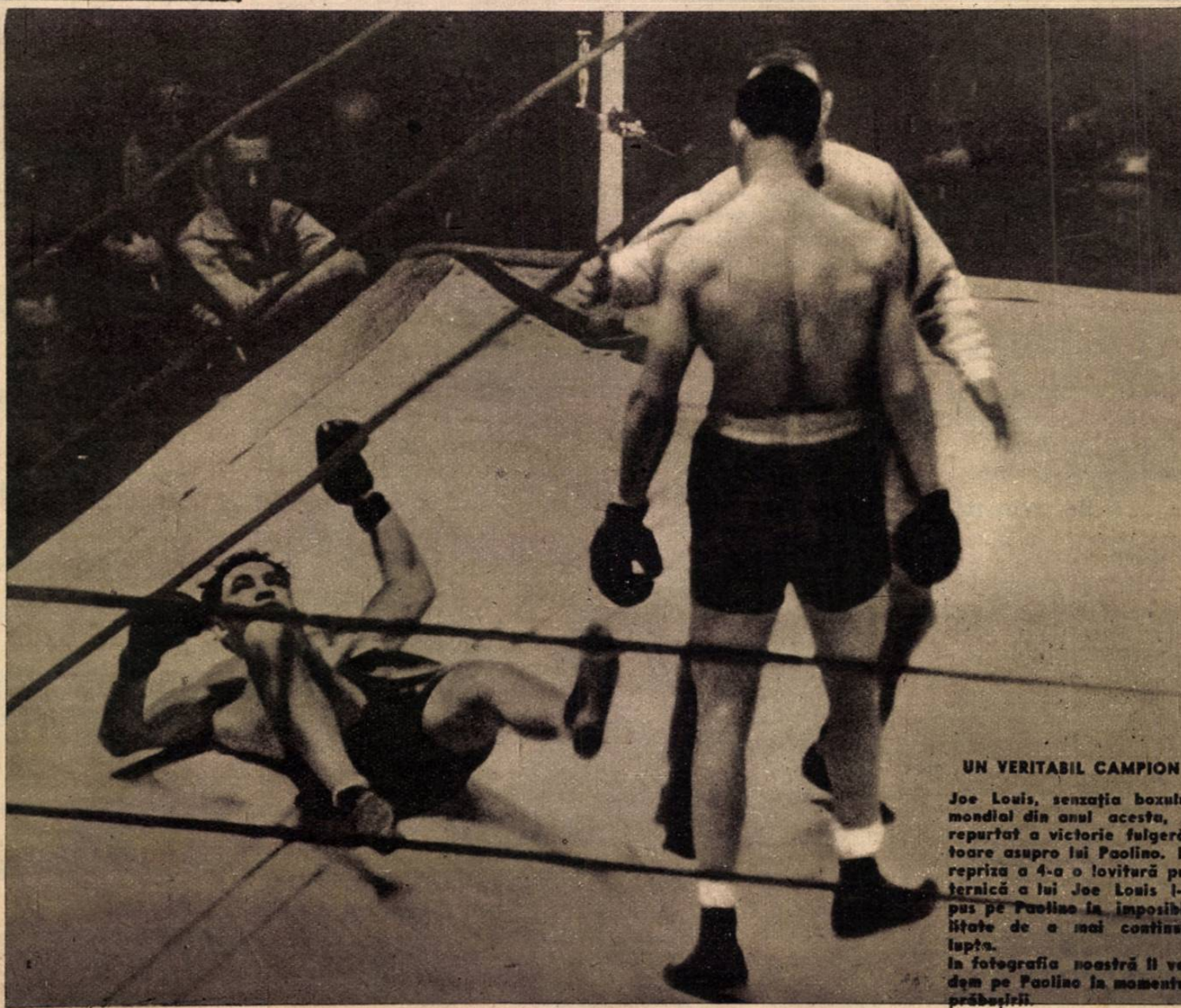
Este o sectă foarte ciudată, care adoră pe Satan; ei sunt de părere, că dracul fiind rău, trebuie luat cu binele, pe când Dumnezeu, care din fire este binevoitor, rămâne bun întotdeauna.

Yezidis-ii au doi profeți: Păunul și Isus, pe când divinitatea ia la ei forma unui șarpe negru. De altfel toate templele lor sunt împodobite cu imaginea șarpelui.

Șase păuni sacri, sunt pentru păzitorii lor un izvor de bogăție, deoarece fiecare Yezidi se simte foarte fericit când i se dă puțința să găzduiască câțva timp animalul sfânt.

Yezidis-ii nu au șeci, fiindcă acest cuvânt începe cu același sunet ca diavolul (în arăbește Shaitan).

Cum membrii acestei secte nu au vrut să accepte legea serviciului militar obligatoriu în vigoare în Irak, armata arabă s'a văzut silită să-i supună cu forța.

UN VERITABIL CAMPION

Joe Louis, senzația boxului mondial din anul acesta, a raportat o victorie fulgerătoare asupra lui Paolino. În repriza a 4-a o lovitură puternică a lui Joe Louis l-a pus pe Paolino în imposibilitate de a mai continua lupta. În fotografia noastră îl vedem pe Paolino în momentul prăbușirii.

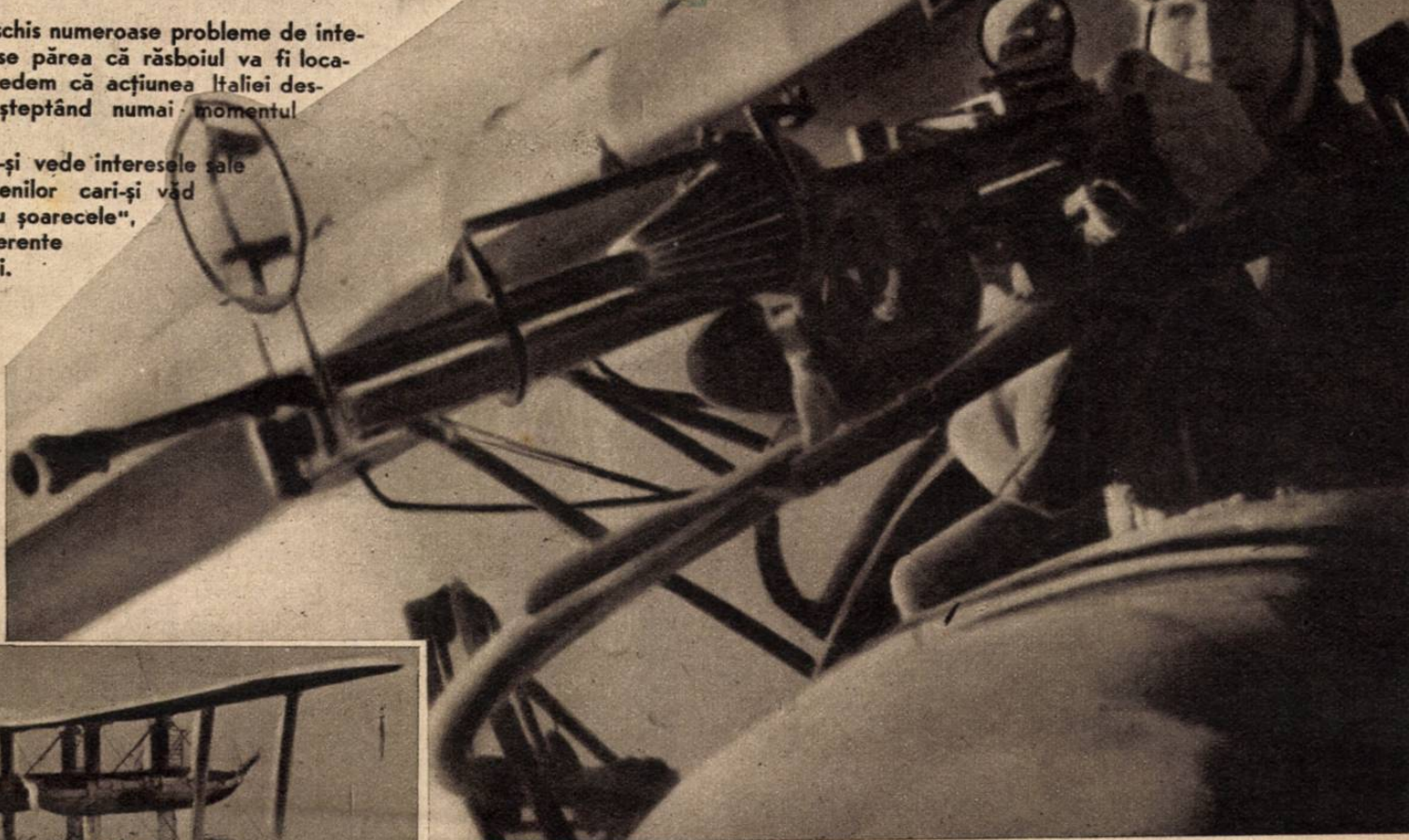
CE AR FI UN RASBOI IN MEDITERANA?

Actualul conflict Italo-Abisinian a deschis numeroase probleme de interes internațional. Deși, la început, se părea că războiul va fi localizat numai în regiunea Abisiniei, vedem că acțiunea Italiei deschide chestiuni ce până acum au lăncezit, așteptând numai momentul prielnic să izbucnească.

Atacurile Italiei dau de gândit Angliei, ce-și vede interesele sale grav amenințate. Ofensiva îndârjită a Italianilor cari-și văd spulberate iluziile unui război de-a „pisica cu șoarecele”, i-au împins să treacă peste unele considerente de ordin teritorial, călcând pa coada Angliei.

Anglia își are influența ei bine stabilită în regiunea lacului Tsana, lac ce adăpostește izvoarele Nilului, cheea bogățiilor Egiptului. Ce s'ar face Anglia, dacă aceste izvoare, de-o importanță vitală, ar cădea în mâna Italianilor? Ar însemna ca revărsarea Nilului să fie condiționată de ei.

Lucrurile de fapt n'au ajuns atât de departe. Italianii au respectat zona influenței engleze. Totuși, pentru a se simți mai sigură, Anglia a trimis flota ei în Mediterana, mai ales, că Italianii concentraseră trupe la frontiera dinspre Libya.

Prin demisia lui Sir Samuel Hoare, raporturile între Anglia și Italia devin din nou încordate, și constrâns de severitatea sancțiunilor, s'ar putea — și asta este îngrijorarea cea mare a lumii — ca domnul Mussolini înloc de a se da învins, să recurgă la actul disperat de a aprinde focul în Europa. În cazul acesta războiul s'ar da în Mediterana, între forțele britanice și forțele italiene.

Italia se găsește actualmente, cu 250.000 oameni, dincolo de canalul de Suez, într-o regiune fără de resurse. Toată aprovizionarea trebuie să se facă pe mare. — Vedem chiar că aprovizionarea expediției italiene, se face numai prin două porturi: Massua (marea Roșie) și Bender Cassim (golful Aden).

Trebuie deci să fii stăpâna mărilor.....

Iată polemica fundamentală care pasionează pe partizanii avioanelor sau ai vaselor de război.

Și stăpână a cărei mări? A Mediteranei? Fără îndoială!

De fapt, Mediterana este un basin destul de întins, care poate fi străbătut de avioanele moderne de astăzi dela un capăt la altul.

Italia, prin poziția sa ca peninsulă, și prin Sicillia și Sardinia, ocupă, prin așezarea sa centrală în Mediterana, un loc strategic de primul ordin. Ea dispune, prin voința Ducelui, de o armată aeriană renumită, cuprinzând între altele o flotă omogenă de 100 hidroavioane de bombardament și de torpilare, renumitele aparate Savoia S.-55. Mareșalul Balbo este gata. Italia deci se poate rezezi, bine înarmată, tot atât de repede în Vest ca și în Est.

MALTA, INSULĂ DEȘERTĂ

În caz de conflict cu Italia, Anglia nu va fi atât de necugetată în acțiunile ei, încât să trimeată cuirasa-tele să facă demonstrații în apele brăzdate de submarinele italiene, în fața

Aviația va juca un rol important într'un viitor război în Mediterana. În fotografiile noastre: pilot italian la mitralieră; Hidroavion britanic de război de 31 tone, și cu 6 motoare Short; Paradă de avioane militare engleze.

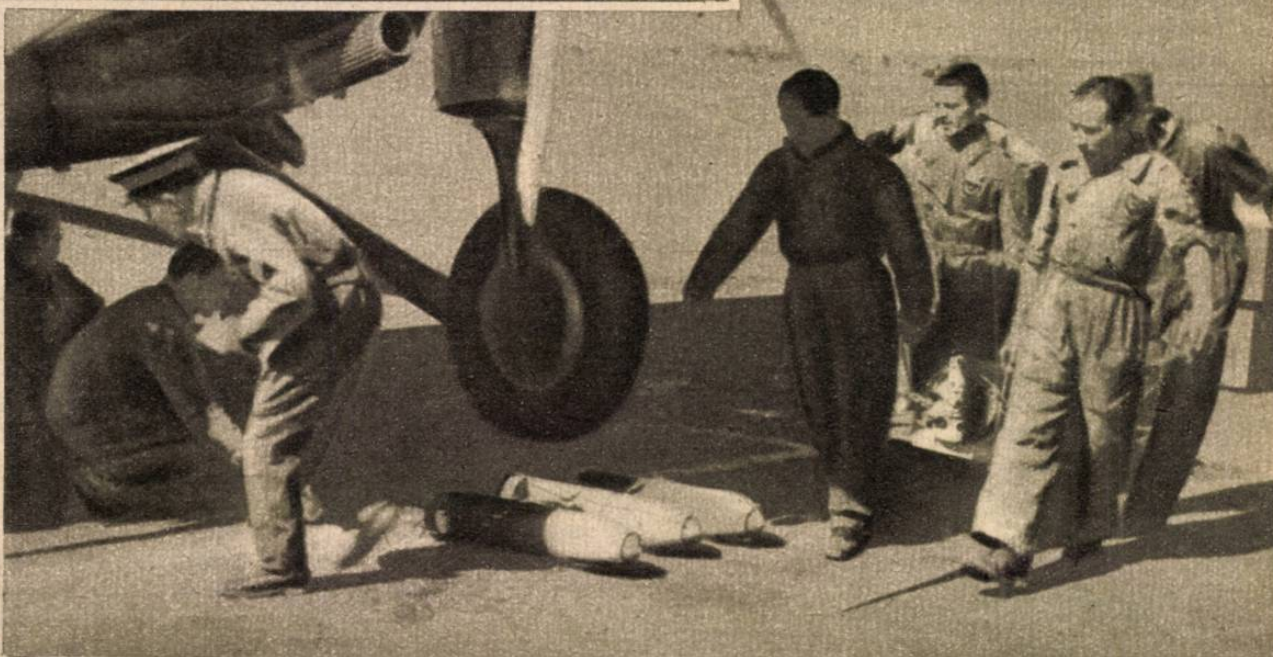

coastelor unui adversar care dispune de forțe aeriene de valoare. Partizanii cuiraselor engleze văd deja marile tunuri britanice prefăcând în ruini Napoli și Genua. Malta, baza navală a imperiului Britanic, pivotul secular al flotei, va fi brusc golită de vase. Astăzi este o insulă deșartă. Fără îndoială o puternică artilerie de coastă, și de submarine o va pune la adăpost de intențiunile dușmane. Dar ce importanță are dacă Mussolini va face ca această stâncă să fie aruncată în aer! Demonstrație zadarnică! Partida nu se va juca aici.

VASELE CUIRASATE VOR DEVENI APĂRĂTOARE DE COASTĂ

Flota engleză se va întruni, pentru a se instala solid în Egipt și în Palestina. Vor fi în această regiune,

SUS: Vasul port-avion englez „Furious”, de 26.338 tone și cu un echipaj de 1146 oameni. Vasul permite adăpostirea a 55-60 de avioane. Avioanele sunt ridicate din hangare pe puntea de aterisare cu ajutorul unor prese hidraulice.

MIJLOC DREAPTA: Avion italian de bombardament, la încărcare.

MIJLOC STANGA: Avion de bombardament italian în zbor (fotografie luată din alt avion italian).

JOS: Vapoare engleze de război în Alexandria.

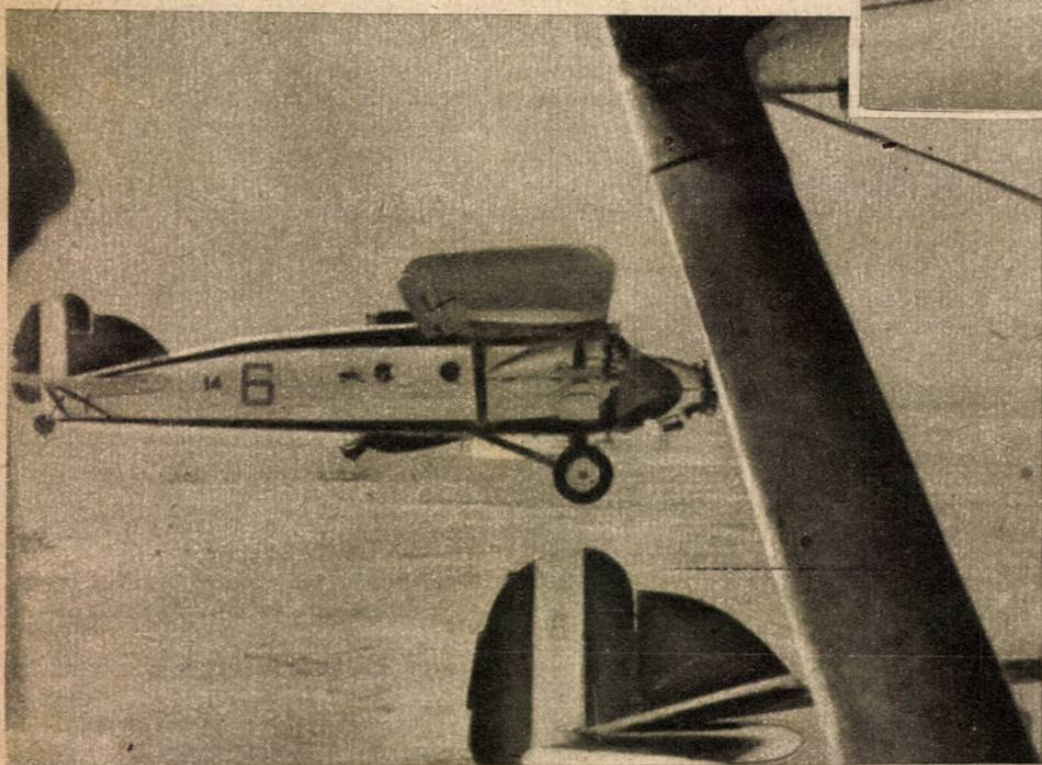
grecești, mai ales că decând cu revenirea regelui George în patrie, politica externă tinde spre o apropiere anglo-elenă.

Pentru siguranța ieșirilor din Canalul de Suez, Anglia a înființat la Akaba o nouă bază navală. — Tot aici găsim concentrate numeroase flotile de aviație, care la nevoie vor fi mărite, între Port-Said și Gaza.

Dacă războiul se declară, submarinele își încep rolul lor bine definit; blocarea porturilor italiene. Anglia a concentrat submarine în Cypru, în insulele grecești și în Malta.

Dar vine aviația acum care-și spune cuvântul. Deși aviația britanică este actualmente într-o continuă prefacere, micșorată de o oarecare presă tendențioasă, ea se ridică vertiginos.

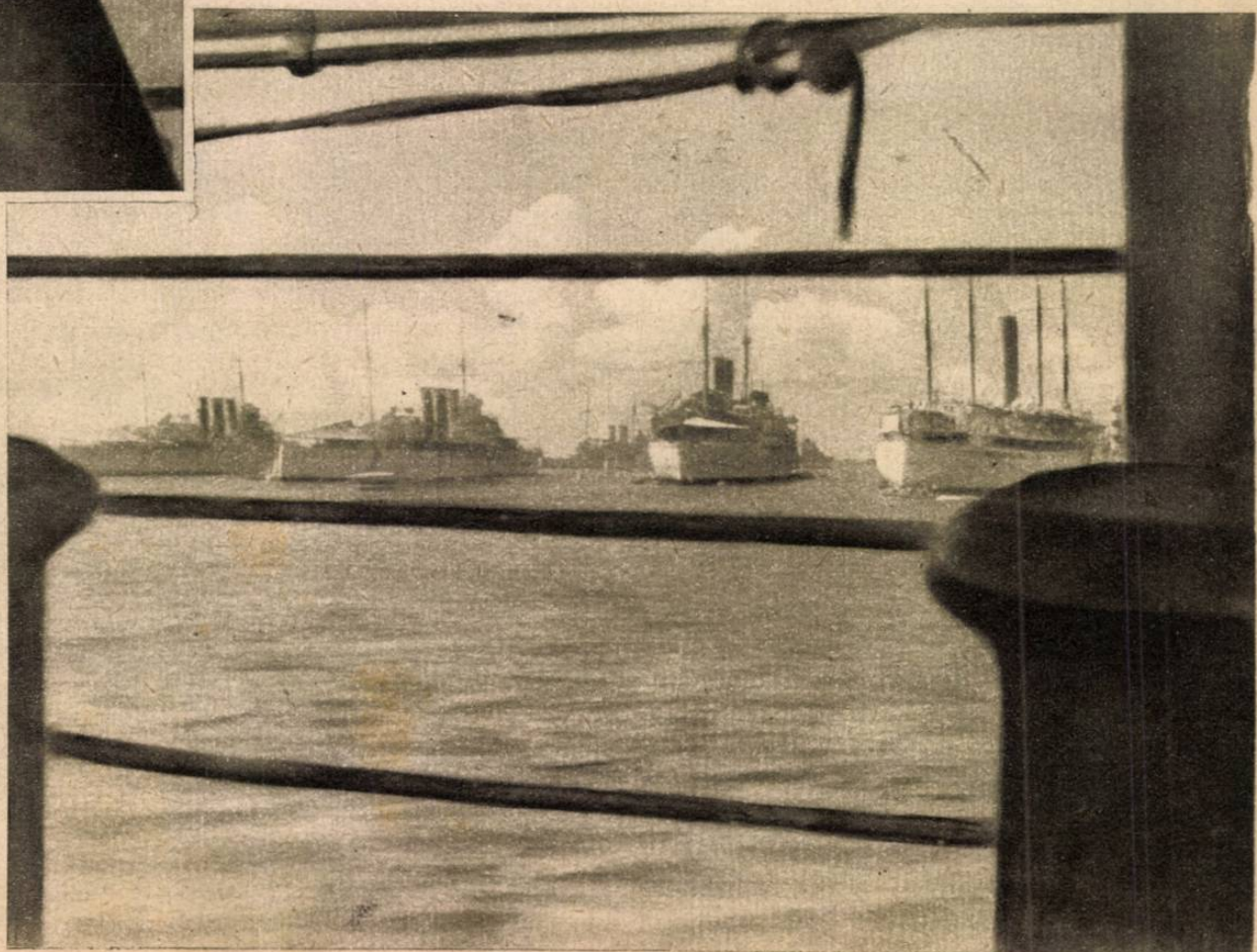
În Orient sunt deja 200 avioane care staționează normal,

între porturile Port Said și Alexandria, patru mari cuirasate, de tipurile Bahram. Vor fi apărate contra submarinelor de puternice plase de sârmă de oțel. Observatori pricepuți vor cerceta dacă posturile lor au destul spațiu spre a putea instala artileria anti-aeriană, și pentru ca marile lor turele, de 380 milimetri, să poată bate, fără stânjenire, până la 35 kilometri. Așa vedem cum bastimentele de linie vor deveni apăratore de coastă.

Și iarăși notez, că în rada portului din Alexandria, va sta majestos vasul amiralului Fisher, comandantul suprem al flotei britanice din Mediterană, legat fiind cu marele comandament, printr'un fir central al lui **Eastern Telegraph**, companie internațională, ale cărei fire se întind până 'n depărtatul Extrem-Orient. Fără îndoială, amiralitatea va aștepta evenimentele cu o atitudine flegmatică.... specific britanică.

Patrule de avioane vor sbura în permanență pe deasupra radei din Alexandria. Acestea vor fi avioane de vânătoare rapide, renumite în lumea întreagă prin calitățile lor și cunoscute sub denumirea de Hawker „Fury” și „Nimrod”.

Anglia e stăpână pe cele trei chei ale Mediteranei: Gibraltarul, Malta și Suezul. În felul acesta, beligerantul care s'ar găsi în Mediterana, chiar dacă ar avea succese de arme momentane, rămâne oarecum asediat într-o mare închisă.

În vederea acestei blocade, crucișetorele engleze au coborât, cu cea mai mare iușeală, din fundul mărilor Chinei.

Monitorul flotei, Berwick a străbătut, în 62 ore, distanța Wei-Hai-Wei-Singapore, iușeală record.

Italianii au masat patru submarine, de tipurile Narvalo, la Massua, cu scopul de-a degaja Bab-El-Mandeb.

Însă, admitând că Italianii devin stăpânii mării Roșii, stăpânirea lor nu va putea trece dincolo de coastele Somaliei. Și pe această coastă, ca peste tot în Orient, unde mussonul suflă faleze ostile, foarte greu va fi să întrebuințezi submarinele, care sunt destul de fragile.

Aci, suveranitatea britanică va putea fi tot atât de ermetică ca și la blocusul din veacul al 18-lea.

POSSIBILITATEA DE ATAC A PORTURILOR EGIPTENE

Admitând un marș fulgerător către Addis-Abeba al corpului expediționar italian—o prelungire a ostilităților cu canalul de Suez închis, fatalmente

între Kartum și Bassourah, pentru a asigura paza canalului de Suez, și funcțiunea de poliție aeriană, în zonele deșerturilor din Irak, din Transjordanian sau Sudan. La aceste avioane mai trebuiesc adăugate 100 avioane imbarcate și repartizate între vasele Furious și Courageous. În fine, între altele, mai trebuiesc amintite hidroavioanele de mare bombardament Short „Singapore”, care vin pe calea aerului, pe drumul Gibraltarului, sau al lacului Berre (Franța), baza lor fiind rada istorică dela Abukir, unde se mai văd și astăzi epavele vaselor franceze.

GIBRALTARUL

Alt punct, de mare importanță strategică în Mediterana este, fără îndoială Gibraltarul. Anglia a căutat să puie și această strâmtoare la adăpost de orice surpriză. Găsim aci concentrate două din faimoasele crucișetore de luptă Hood și Renown și o jumătate de duzină de crucișetore de tipurile cele nouă, Orsow.

Să nu se creadă că Gibraltarul poate fi forțat pe cale aeriană. Bazele aeriene italiene cele mai apropiate se găsesc cam la 1.500 km. depărtare; distanța dela Paris la Roma. Apoi celebra stâncă este refractară bombelor: magazinele sunt subterane.

În apropierea Gibraltarului găsim, pe coasta Africei, Tangerul, iar de cealaltă parte, Cadix. Vasele vor putea patrula în voie, între aceste porturi.

BLOCUSUL GOLFULUI ADEN

Golful Aden este un alt punct strategic important pentru ambii adversari.

Italianii au dificultăți la înaintarea lor în Abisinia. Drumurile aci, ca de altfel în toată Africa Orientală, sunt impracticabile, pentru mașinile moderne ale războiului.

Italianii trimit mereu trupe proaspete în Abisinia.

va duce la asfixierea acestei forțe militare enorme. Fatal Italia va fi antrenată să caute să deblocheze canalul de Suez. Putem presupune deci că aviația va căuta să distrugă vasele engleze, din porturile Egiptului. Atac aerian masiv asupra orașelor: Alexandria, Port-Said, Haifa. Avioanele plecate din Tobruk și hidroavioanele plecate din Leros, își vor îndrepta direcțiile către năvile britanice.

Chiar dacă mai multe vase engleze vor fi scufundate sau avariate; mai e mult până la o deblocare a canalului. Doar un atac terestru pornit din Libia și cu rezultatul fericit pentru Italiani, de-a duce la ocuparea Egiptului, să poată reuși.

Dar acest lucru e problematic...

BĂTĂLIE AERO-TERESTRĂ PENTRU ALEXANDRIA?

Este mai probabil că cea mai mare parte a partidei se va juca pe pământ, în împrejurimile Alexandriei. Avioanele contra vaselor, vânătoarea contra coloanelor terestre, bombardamentul naval contra forțelor motorizate, toate vor încerca să forțeze un drum, la marginea coastei; vom asista la tot ce războiul modern poate da, din punct de vedere tehnic. Cuirasatele engleze, „apărătoare de coastă” ale Egiptului, vor reuși să țină în frâu coloanele pedestre? Iată chestiunea ce se pune.

Cum ar fi ea, lupta va fi aprigă și lungă. Un mare handicap apasă asupra armatelor italiene: **Combustibilul**. Ori combustibilul sosește din **mările exterioare**, și aci vine de se pune din nou, în toată amploarea ei, problema **supremației mărilor**. S'a zis că în Mediterana, avionul este rege. Adevăr fără 'ndoială în măsură razei de acțiune a aviației. Însă întrebarea se pune dacă aceste avioane vor putea sbura.

Ce importanță are ce se petrece în această mare închisă, între avioane și vasele de război, dacă Anglia rămâne—stăpâna **Oceanelor!**

În fapt avionul, „rege al mării închise”, va fi definitiv învins, nu însă **direct** de vasele de război, ci indirect de flota care comandă sosirea indispensabilă a vaselor petrolifere. Astăzi războiul este mecanic, iar această mecanică fără păcură nu face nici două parale.

Remus Ionescu

Viața e frumoasă, dacă știi s'o trăiești!...

...Iată credința omenirii întregi; iată exprimarea fericirii întârziate, dar care totuși a sosit la acei cari până mai deunăzi își doreau sfârșitul vieții, nemaiputând rezista unor dureri mult prea mari datorite turburărilor gastro-intestinale.

Omenirea se consolează poate cu adagiul că omul e făcut să sufere.

Dar când suferința crește, omul nu-și mai aparține și e tras în mrejele disperării!...

Cum însă știința înaintează cu pași repezi, străbătând prin adâncurile cele mai tainuite ale

suferințelor omeniești, ea a mai înălțat un steag care fâlfâie în lume: preparatul „Gastro D”, medicament atât de binefacător prin vindecarea rapidă și deplină a bolilor gastrice și intestinale. Iată de ce strigătul voios că „viața e frumoasă”, pornește azi din piepturile tuturor acelor cari, întrebându-l „Gastro D”, a cărui reprezentanță pentru România o deține farmacia Thoiss din București, calea Victoriei 124, sunt rechemati la o viață sănătoasă.

De vânzare la farmacii.

STRANIA MOARTE A VEDETEI DE CINEMA THELMA TODD

Artista de cinema Thelma Todd a fost găsită moartă într'un automobil în apropiere de cabaretul a cărui proprietate o avea în împrejurimile din Santa Monica. Până acum polițiștii americani n'au reușit să descopere originea acestei morți stranii. Fotografia noastră înfățișează un portret recent al artistei Thelma Todd.

Maharaja Geckwar din Boroda se poate socoti omul cu cea mai extraordinară carieră. Regina din Boroda, neavând copii, l-a adoptat pe când avea 10 ani și păstea turmele. Moșteni apoi tronul și domnește azi peste cel mai civilizat stat din India. Și-a sărbătorit de curând jubileul de aur al domniei sale.

Văduva marelui compozitor Grieg, după ce — de curând — a fost sărbătorită cu prilejul împlinirii a 90 ani de viață, a murit săptămâna trecută.

FATA CU PORTOCALE DIN FLORIDA

La New-York s'a inaugurat recent o expoziție cu producțiile de seamă ale Floridei. Un loc important au deținut desigur și portocalele mari și minunate care cresc în această parte însoțită a Statelor Unite. Fotografia noastră o înfățișează pe Miss Ann King cu o plasă imensă de portocale din Florida.

Răci?

BAYER

ASPIRIN

ajută!

Cea mai perfectă
vopsea de păr
IMÉDIA L'ORÉAL
PARIS

Neajunsurile inteligentei

REGELE George II a revenit în Grecia. Faptul acesta demonstrează odată mai mult cât de înclinată e această națiune pentru schimbările politice. De altminteri, încă din antichitate, Grecii s'au bucurat de faima nestatorniciei, din cauza inteligenței lor, ageră și neastâmpărată. Spre a ne face o idee, nimic nu poate fi mai instructiv decât să reîmprospătăm în mintea cititorilor perioada aceea îndepărtată și glorioasă, în care ei atinseseră cea mai înaltă treaptă a civilizației.

O LOCUINȚĂ EFTINĂ

Dese ori am auzit spunându-se că un împicinat a avut în fața autorității judecătorești „o purtare cinică”. Stranie soartă a cuvintelor! „Cinicii” formau o școală filosofică specială, în Atena. Cel mai ilustru dintre ei a fost Diogene, care trăia pe jumătate gol într'un butoi. Ei socotiau că omul trebuie să renunțe la plăceri și dorinți, să viețuiască liber, gol, fără nici o grijă, întocmai ca și câinii lipsiți de stăpân. Câinii, în grecește, se zice „cunos” și de aceea li s'a dat numele de „cunicos”, vocabulă care s'a transformat cu vremea în „cinicos”. Șeful școlii acesteia era Antistene, care umbla de obicei acoperit cu o manta numai zdrențe. Adversarii lui îl acuzau de fățarnicie, scopul lui nefiind altul de cât să atragă luarea aminte a concetățenilor și să capete faimă. Alteori, am auzit vorbindu-se despre eroi legendari, cari în mijlocul celor mai cumplite dureri au avut o purtare „stoică”. Și stoicii erau filosofi greci, chemați așa fiindcă se adunau sub stoa, sau portic, la Atena. Erau întrucâtva la fel cu Cinicii, însă mult mai nobili și mai înțelepți. Susțineau că omul e dator să fie deasupra plăcerilor și durerii, să surdă chiar în mijlocul chinurilor.

O altă școală filosofică era aceea a Sofiștilor cari, în substanță, spuneau: „Omul e măsura tuturor lucrurilor”. „Bine și rău nu există în natură; ceea ce e bine pentru unul e rău pentru altul și vice-versa. Prin urmare, nu există un adevăr absolut, ci câte unul diferit pentru fiecare om”. E ceva la fel cu teoria relativității lui Einstein, ca fiind o descoperire modernă.

Dela școala sofiștilor a luat naștere apoi școala filosofilor sceptici, cari nu credeau în nimic. Unul din aceștia, Carneade, veni la Roma prin anul 120 a. Chr. și pronunță în For un discurs magistral, preamărind dreptatea. Convinse și înduioșă lumea, fu răsplătit cu aplauze și purtat în triumf. Dar în ziua următoare, în același loc și în fața aceluiași persoane rosti un alt discurs, ca să justifice, să laude, să preamărească nedreptatea și tirania. Printre atâtea ciudățenii și atâtea exagerări, răsări deodată, senină și glorioasă filosofia lui Socrate și Platon, cari

afirmau că omul trebuie să năzuiască numai spre adevăr și virtute. Pe vremea aceea, un oarecare Academicos, murind, lăsase ca moștenire orașului Atena o grădină superbă. Platon o cumpără și stabili acolo un loc de întrunire pentru discipolii lui și colegi. Dela această grădină a lui Academicos a luat naștere mai târziu numele de Academică, care indică o adunare de învățați...

NORII CARE CÂNTĂ

Toate acele discuții subtile antrenau spiritul Grecilor pentru bătăliile de cuvinte și se poate spune că cetățeanul atenian își petrecea mai toată vremea în piețe, ca să polemizeze și să facă politică. Trebuie să avem în vedere faptul că pe atunci viața era cât se poate de ușoară. Clima era dulce, solul roditor și un om, la Atena, trăia destul de bine cheltuiind pe zi un obol și jumătate, ceea ce ar corespunde exact cu 25 bani în moneda noastră... de astăzi. Se înțelege, prin urmare, că aveau vreme de pierdut.

Altă pildă a desvoltării căpătată de viața publică la acest popor. Poate cineva își închipue că revistele satirice, reprezentate prin teatrele noastre ar fi niște distracții scornite în timpul de față. De unde! În anul 200 a. Hr. la Atena se reprezentau comediiile lui Aristofan, cari nu sunt altceva decât autentice reviste de tip modern. În „Norii” sunt satirizați filosofi cari totdeauna trăesc... în nori. Se vedea un actor, cu masca lui Socrate, locuind într'un coș ridicat în văzduh. Ceva mai mult, un cor de dănțuitoare în costume anumite înfățișau norii și cântau strofe comice potrivite subiectului.

O instituție tipică a Grecilor era apoi „Ostracismul”. Când un cetățean atrăgea atenția semenilor nu prin fapte rele ci prin talent, onestitate sau simpatia pe care știa să-și o capete, numai decât poporul se alarma. Omul acela putea să devie un stăpân al orașului, punând astfel capăt nefârșitelor discuții și polemici. Atunci mulțimea era chemată să voteze spre a-l trimite în exil. Votul se scria pe niște plăci asemănătoare scoicilor de stridii („ostracos”). Nu era vorba de o pedeapsă rușinoasă: nu se confiscau bunurile condamnatului și nici nu i se știrbia reputația. Norodul simțea numai nevoia să-l îndepărteze de oraș, pentru cinci sau zece ani. Mai tîrziu bărbații iluștri ai Atenei au îndurat acest exil străniu, iar cuvântul „ostracism” a ajuns până în zilele noastre, ca să arate că un individ e îndepărtat din rândurile semenilor lui. Dar această cultură rafinată, această dragoste pentru luptele sterpe de cuvinte, au slăbit națiunea Greacă, prea inteligentă din fire, ceea ce a dat ocazie popoarelor vecine ca s'o domine și s'o subjuge...

A. e. i. o. u.

Regele George al II-lea al Greciei făcând o inspecție militară.

Greci în port național așteptând trecerea cortegiului cu Regele George al II-lea.

La Atena se așteaptă cu mare înfrigurare înapoarea lui Venizelos care a fost

amnistiat în urma decretului dat de Regele George la înapoarea sa în patrie. Pe străzi se lipesc placate ca acela pe care-l vedem în fotografia noastră, având tipărită inscripția „Venizelos cel mare”.

Intoxicații EPIDERMICE

Cum se introduc germenii în alimente?

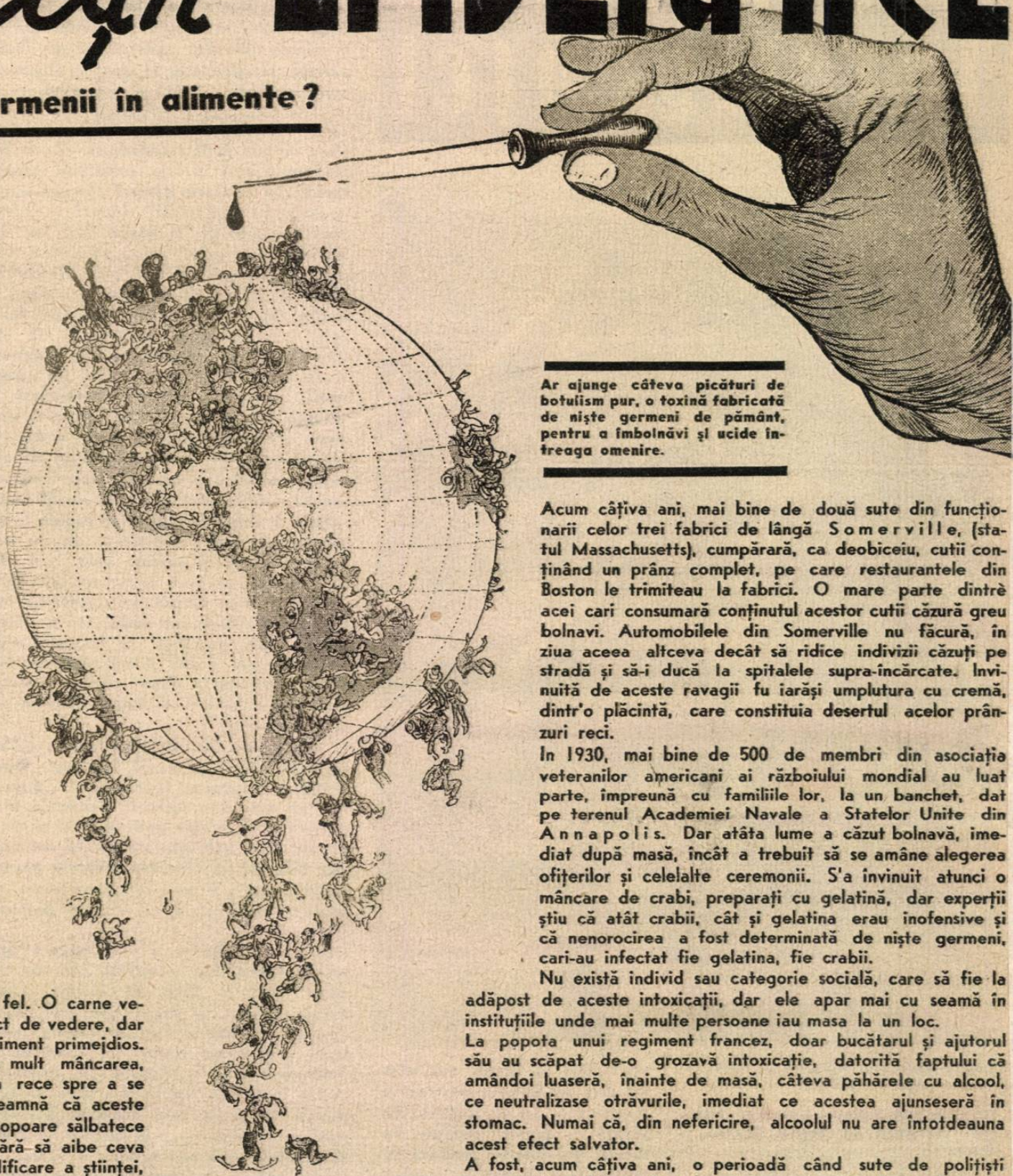
INTOXICAȚIILE alimentare erau atribuite, mai înainte, ptomainei, dar recent s'a descoperit că ele sunt cauzate de niște toxine, fabricate de anumiți germenii. Acum câteva luni, la New-York, s'a intoxicat o întreagă familie de cinci persoane, din cauza unor cârnuri stricate, iar pe la începutul anului trecut 800 de familii, din același oraș, s'au intoxicat cu niște plăcinte. Și nu mai departe de cât acum vreo cinci luni, un banchet al medicilor, care-a avut loc la Paris, a fost urmat de îmbolnăvirea a 140 de persoane, din aceleași cauze ca mai sus.

Din nefericire, nici germenii cari produc toxinele și nici acestea din urmă, n'au un gust, după care să poate fi simțite. Nimeni n'ar putea spune anume cum se introduc germenii în alimentele, pe care le infectează. Singura noastră șansă este că majoritatea victimelor scapă, chiar din cele mai grele cazuri de intoxicație, în două sau trei zile: altfel, germenii aceștia ar fi cei mai mari dușmani ai omenirii. Deocamdată, până când știința va găsi mijlocul de-a înlătura primejdia, noi trebuie să avem grija de-a nu mânca un aliment al cărui gust n'ar fi tocmai normal. O măsură bună de urmat ar fi ca la o mâncare, ce vă inspiră cea mai slabă umbră de îndoială, să renunțați. Dar nici în felul acesta nu suntem cu totul la adăpost.

Substanța numită ptomaină, care era învinovățită de acele misterioase cazuri, în care câte cincizeci până la o sută de persoane, cădeau bolnave la câteva ore după ce luaseră masa într'un același restaurant, există dar nu-și merită proasta faimă ce i s'a făcut. Ptomaina este un compus chimic, mai mult sau mai puțin complicat, ce se formează adesea într-o carne stricată, precum și în brânză sau alte alimente, de acest fel. O carne veche nu poate fi recomandată, din niciun punct de vedere, dar n'avem niciun motiv să credem c'ar fi un aliment primejdios. Vânaturile sunt mâncate de cei cari prețuiesc mult mâncarea, după ce au fost ținute vreme îndelungată la rece spre a se „fezanda”, ceea ce în cuvinte mai simple înseamnă că aceste cârnuri sunt în parte putrezite. Există chiar popoare sălbatice care preferă carnea veche celei proaspete, fără să aibe ceva de suferit din aceasta. Și, spre completa edificare a științei, experimenterii umani au înghițit mari doze de ptomaină pură, extrasă din cârnurile vechi și din alte surse similare, fără să li se întâmple nimic. Bineînțeles că nu recomandăm un regim de ptomaine, dar am spus aceasta pentru a arăta că ele nu merită reaua reputație ce li s'a făcut. La fel stau lucrurile și cu carnea învechită, considerată până acum ca o sursă principală a „intoxicațiilor cu ptomaine”. Cercetări recente au descoperit că intoxicațiile pot fi mai curând determinate de amestecurile de frișcă cu zahăr și alte materiale, întrebuințate ca umplutură la „eclairuri”, sau ca garnitură la înghețată.

Epidemia de intoxicații alimentare care a izbucnit anul trecut la Westchester, lângă New-York, a fost cauzată de o combinație ca aceea de mai sus. În prima zi a epidemiei s'au declarat mai bine de 400 de cazuri, victimele fiind cuprinse de violente dureri interne, grețuri și vomitări. În ziua următoare numărul bolnavilor se ridicase la 688. Serviciul sanitar al orașului s'a pus imediat pe lucru, căutând să stabilească sursa răului care, curând se găsi că fuseseră niște prăjituri cu cremă, pe care le făcea și distribuia în tot orașul, o mare cofetărie. Examinându-se în laborator umplutura, s'au găsit, nici mai mult nici mai puțin decât trei feluri de germenii vii, capabili a fabrica otrăvurile ce cauzaseră simptomele semnalate. Cum pătrunseseră germenii în această cremă, nimeni n'ar fi putut s'o spună.

Tot anul trecut s'au ivit, în spitalele din New-York, două cazuri de intoxicare în masă. În primul au căzut bolnave treizeci și trei de infirmiere și di-

Ar ajunge câteva picături de botulism pur, o toxină fabricată de niște germenii de pământ, pentru a îmbolnăvi și ucide întreaga omenire.

Acum câțiva ani, mai bine de două sute din funcționarii celor trei fabrici de lângă Somerville, (statul Massachusetts), cumpărară, ca de obicei, cutii conținând un prânz complet, pe care restaurantele din Boston le trimiteau la fabrici. O mare parte dintr-acei cari consumară conținutul acestor cutii căzură greu bolnavi. Automobilele din Somerville nu făcură, în ziua aceea altceva decât să ridice indivizii căzuți pe stradă și să-i ducă la spitalele supra-încărcate. Inviniută de aceste ravagii fu iarăși umplutura cu cremă, dintr-o plăcintă, care constituia desertul acelor prânzuri reci.

În 1930, mai bine de 500 de membri din asociația veteranilor americani ai războiului mondial au luat parte, împreună cu familiile lor, la un banchet, dat pe terenul Academiei Navale a Statelor Unite din Annapolis. Dar atâta lume a căzut bolnavă, imediat după masă, încât a trebuit să se amâne alegerea ofițerilor și celelalte ceremonii. S'a învinuit atunci o mâncare de crabii, preparați cu gelatină, dar experții știu că atât crabii, cât și gelatina erau inofensive și că nenorocirea a fost determinată de niște germenii, cari-au infectat fie gelatina, fie crabii.

Nu există individ sau categorie socială, care să fie la adăpost de aceste intoxicații, dar ele apar mai cu seamă în instituțiile unde mai multe persoane iau masa la un loc.

La popota unui regiment francez, doar bucătarul și ajutorul său au scăpat de-o grozavă intoxicație, datorită faptului că amândoi luaseră, înainte de masă, câteva pahărele cu alcool, ce neutralizase otrăvurile, imediat ce acestea ajunseseră în stomac. Numai că, din nefericire, alcoolul nu are întotdeauna acest efect salvator.

A fost, acum câțiva ani, o perioadă când sute de poliști erau cuprinși de un rău subit, în serviciu, acasă, sau oriunde s'ar fi aflat. Unul dintre ei muri, iar toți ceilalți fură bolnavi mai multe zile. Dacă aceasta s'ar fi întâmplat în timp de războiu, toată lumea și-ar fi închipuit că faptul se datora vreunei uneltiri a inamicului. Dar chiar și așa, se găsiră destui care să creadă că bandiții Londrei se apucaseră să otrăvească poliția. Experții serviciului sanitar stabiliră, în cele din urmă, că răul se datora unor cârnuri conservate, furnizate de comisarul general, cantinelor în care o mare parte dintre poliști obișnuiau să ia masa. Nu se știe cum, în această carne pătrunseseră germenii producători de toxine.

Spre deosebire de germenii celor mai obișnuite boale, acești otrăvitori ai alimentelor, nu au nevoie să invadeze organismul. Ba sunt unii cari nu ne cauzează nici un rău, dacă se întâmplă să fie înghițiți chiar vii. Ceea ce fac ei de obicei, este să trăiască în aliment, producând niște toxine, care nu sunt vii și nu pot fi distruse prin antiseptice. Cercetând câteva misterioase cazuri de intoxicație alimentară, ivite la Chicago, profesorul Edwin O. Jordan a făcut o experiență, cu ajutorul unor persoane ce i se puseseră la dispoziție, dând unora să bea soluții, în care se aflau bacteriile vii, iar altora, soluții conținând otrăvurile produse de acești germenii. Persoanele care-au ingerat ultimul lichid, au avut apoi toate simptomele intoxicației alimentare, pe când primele au rămas sănătoase.

Există cel puțin patru feluri de germenii, cari produc toxine și pe lângă aceștia, o a cincia specie, extrem de virulentă, care uneori invadează organismul și produce o toxină cu mult

feriți oameni de serviciu, iar în al doilea, patruzeci de persoane, dându-se vina pe niște carne de vițel învechită și pe niște plăcinte, preparate cu o grăsimă rancedă.

În urma unei mese servite studenților facultății din Alabama, 150 de persoane s'au îmbolnăvit și d-rul Ralph Mc. Burney a stabilit că această intoxicație se datora unor eclairuri stricate. Iar acum doi ani întregul personal al unei cunoscutе organizații Dunn, din New-York a căzut brusc bolnav, după ce luase masa într-o aceeași cafenea. Cinci spitale trimiseră 20 de doctori și un și mai mare număr de infirmiere, pentru a da ajutor celor 150 de intoxicați. În cazul acesta, s'a stabilit că de vină fusese o salată, preparată cu ouă și în care pătrunseseră germenii.

mai violentă, determinând acea stare, cunoscută în știință sub numele de **botulism**. Spre deosebire de celelalte intoxicații alimentare, botulismul este adesea fatal, mai cu seamă dacă boala nu e imediat recunoscută. S'a spus că numai câteva picături din această otrăvă, în stare pură, ar fi de ajuns pentru a îmbolnăvi întreaga lume. Din fericire însă, acești germeni ai botulismului se ivesc rar în alimentație.

Statele Unite au luat energice măsuri pentru înlăturarea acestor epidemice intoxicații alimentare. D-rul Stone dela ministerul Sănătății și asistenții săi, au perfecționat cele mai noi și mai expeditiv metode de identificare a germenilor producători de toxine, ceea ce face ca originea unei epidemii să poată fi determinată mai repede. Totodată, ei au găsit cheia unei enigme, de care se loviau într-una medicii.

În mai toate epidemiile de acest fel, se găsesc persoane care ingerează aceleași alimente ca și victimele, fără să se îmbolnăvească însă. D-rul Stone explică aceasta prin faptul că toxinele nu au asupra tuturor organismelor un același e-

fect. Unele persoane pot fi numai ușor afectate, altele deloc, și în sfârșit o aceeași doză, din aceleași toxine, e suficientă pentru ca cineva să se îmbolnăvească foarte grav.

Asupra germenilor producători de toxine a mai rămas un mister neelucidat încă, și anume: unde se află aceste bacterii în răstimpul dintre infecțiile alimentare, care vin la cunoștința medicilor sub forma intoxicațiilor? În ce privește primele germenii producători al botulismului, d-rul Karl F. Meyer dela universitatea din California a dovedit că acesta trăiește în pământ, la un loc cu germenii tetanosului precum și cu multe alte bacterii inofensive. Dar, după cum am mai spus, rar, foarte rar, ajunge el acolo unde ar putea infecta alimentația.

Despre celelalte patru specii de germeni mai puțin virulente, se presupune că ar exista în organisme de persoane, care poartă cu ele microbii fără să știe și fără să sufere de pe urma lor. După o altă teorie, ei ar fi niște germeni obicinuți de pământ, asemeni rușii lor mai primejdioase, care determină botulismul. A. B.

FETE IN UNIFORMA

V'ați oprit vreodată în stradă la trecerea acelor cortegii cenușii de școlărițe scoase la aer prin flanc câte două? Copile de toate vârstele, cele mici de 7-8 anișori în capul coloanei, cele mai mari, domnișoare de 15-16 ani, în coadă. Toate însă, sau marea majoritate, cu același aer aton de ființe clausturate între ziduri de internet într-o continuă constrângere. Tenuri pământii, priviri moarte, fără floarea unui surâs, cine va reda acestor plâpânde făpturi anemiate, seva care să le scuture amorteala, să le înviorze și să pregătească sprinteneala și frumusețea viitoarei femei?

Părinții cari din motive binecuvântate desigur, au consimțit să se despartă pentru un timp de copilele lor în-

ternându-le în institute de educație, au față de dănsule o mare datorie. Să compenseze ceea ce în această viață rigidă de pension, este dăunător pentru viața fizică a elevelor. Mijlocul le stă la dispoziție. Preparatul Tonoglobine care în țările Occidentului se întrebuințează pe o scară foarte întinsă și care în ultimii ani de când a fost introdus la noi, cunoaște o popularitate tot mai mare, are o puternică acțiune în combaterea anemiei și limfatismului. Prin Hemoglobina, Extractul de Ficat, Glicerofosfatul de Calciu pe care le conține acest vin tonic de un gust delicios, el se recomandă în special pentru întărirea organismului tinerelor fete debilitate de o muncă intelectuală prea istovitoare.

TEATRU PENTRU COPII LA CRAIOVA

O sănătoasă operă culturală a Primăriei

DI. Negrescu, primarul Municipiului Craiova, a luat laudabila măsură de a organiza spectacole pentru copii în școlile primare spectacole ce au loc regulat în sala Teatrului „Național” cu concursul asociației artiștilor dramatici craioveni, cari nu au putut primi situația oferită de direcția generală a teatrelor în urma desființării teatrului „Național” din Cetatea Banilor.

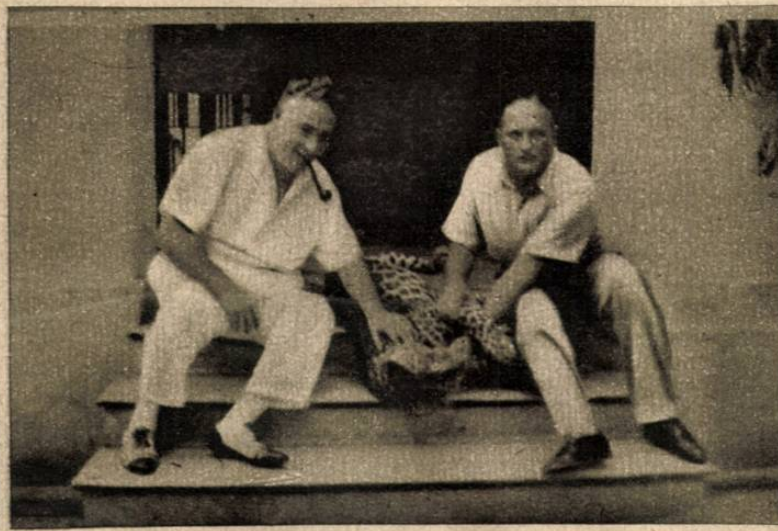
De două ori pe săptămână această trupă joacă piesa „Ciufulici” al lui Gh. Silviu, la care prin rotație asistă toți copilașii școlilor primare, fără deosebire de religie sau naționalitate. Reporterul nostru fotografic a prins momentul când micuțele spectatoare savurau piesa scrisă pentru ei la spectacolul ce a avut loc luni 16 Decembrie.

După sărbătorile Crăciunului se vor reprezenta piesele „Șufița roșie” și „Puișor și Mustăcioara”. Inițiativa primarului Craiovei o relevăm cu plăcere fiind demnă de imitat.

PEISAJ DE IARNĂ

de tânărul și talentatul pictor Eugen Drăguțescu a cărui expoziție a avut loc în Sala Mozart.

NE SCRIBU ROMÂNII DIN INDIA

Fotografia aceasta ne-a fost trimisă de doi români care se află actualmente în India. Unul dintre ei este cunoscutul luptător Ionescu. Împreună cu camaradul său, el mângâie o panteră în vârstă de 9 luni, pe care au crescut-o cu adevărată dragoste părintească.

de cap, răcelilor, neuralgiilor. Combateți-le în mod viguros, întrebuințând calmantul

JAWOL

ANTINEURALGICUL IDEAL

Cutie cu 3 tablete lei 9

La Farmacii și Drogerii

Oare Fetele mai tinere decât 18 ani

se vor obliga prin lege a purta uniformă în urma acestei uimitoare

DESCOPERIRI CARE FACE FEMEILE SĂ ARATE TINERE?

18 sau 40 de ani? Cine poate spune?

Senatul unui Stat mare are de gând să voteze o lege care să oblige orice fată mai tânără decât 18 ani a purta o uniformă sau vre-

un semn care să o distingă de femeile mai bătrâne. De când Profesorul Dr. Stejskal de la Universitatea din Viena și-a făcut uimitoarea descoperire, o femeie de 35 sau chiar de 40 de ani poate să pară acum aproape ca o fată tânără. Ceea ce produce în realitate sbârciturile și face ca femeia să arate bătrână nu este vârsta, ci cantitatea insuficientă de Biocel din piele. Ca dovadă puteți compara deosebirea dintre pielea obrazului Dv. și a corpului Dv. Profesorul Dr. Stejskal a reușit să obțină din animale tinere Biocel curat care, amestecat cu o cremă, întinereste repede o piele sbârcită și îmbătrânită, făcând femeile să arate uimitor de tinere, aproape la orice vâr-

stă. În cursul experiențelor făcute la Clinica Universității din Viena asupra unor femei de 55—72 ani, sbârciturile dispărură în timp de 6 săptămâni. În Crema Tokalon, celebra Cremă de Paris, Biocelul e amestecat în proporțiile convenite cu elemente extrem de nutritive, cari alimentează pielea. Întrebuințați Crema Tokalon, culoarea roză, seara înainte de a vă culca și Crema Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), dimineața. Se garantează excelente rezultate în toate cazurile, altfel banii se restituie. De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. Noi prețuri reduse: Crema Tokalon, culoarea albă, la Lei 50.—, Crema Tokalon aliment, culoarea roză la Lei 60.—.

CONVOIURI FESTIVE LA SAȘII DIN ARDEAL

Doi copii, aparținând breslei cismarilor, și purtând steagurile lor, pășesc înaintea convoiului.

În fața acestor copii colindătorii se culcă la pământ și se lasă călcați de ei, dovedindu-și astfel credința către breslă.

Comandantul și cei doi pași, pășesc căminul starostelui cismarilor. Dinapoia lui, breslașii, iar în dreapta și în stânga mascații fac straje.

toate de aceeași mărime mai poate zări pânza al căminite pitorească, țără groasă, de care atârnă țigărea acestor colindători. Ei poartă măști, de culoare lungesc peste cap până ele bălțate de petece printr'o coadă, care le. Pentru completarea echii,

PRIN satele săsești ale Ardealului, s'au menținut, până azi, unele datine bătrânești. Serbările au loc în Ianuarie, culminând, în Agnita, cu cortegiul dogarilor, blănarilor, croitorilor și cismarilor, cele patru bresle mai importante din această comună. Originalitatea acestui cortegiu o constituie

desigur așa numitele „Urse”, adică un grup de oameni, cu măști greoaie, înfricoșătoare, al căror scop pare a fi fost, la obârșie, îndepărtarea spiritelor rele. Imbrăcămintea colindătorilor este alcătuită din cămăși și pantaloni de pânză groasă, pe care sunt cusute nenumărate petece, de culoare închisă,

În convoiul cojocariilor se găsește totdeauna și un bărbat îmbrăcat într-o piele de urs, care dansează în piață.

În casele unde sunt fete mari, colindătorii sași sunt ospătați cu crap și li se dă vin de băut.

mai are nevoie de un biciu lung, cu care pocnește puternic, în răstimpuri scurte. Depe la orele opt dimineața „urșele” pornesc cu colindul. Bicele lor produc sgomote asurzitoare, iar clopotele sună, când colindătorii aleargă sau sar peste movilițe de zăpadă. Nici vârsta, nici poziția socială nu este cruțată

e, și prin care abia se
bă. Peste această îmbră-
tă se încing cu o curea
mai multe tălângi. Infă-
șurată nu e prea atrăgătoare.
Este închisă, care se pre-
lungește la ceafă și care sunt și
de pânză, și se termină
ajunge până la călcăie,
elementului, colindătorul

toare, în spatele său doi îngerași, apoi doi băețași, între 8 și 10 ani, purtând steagurile breslelor în mână. În acest timp, colindătorii execută dansuri, în sunetele unei muzici vechi, asemănătoare menueturilor.

În tot timpul colindelor, se face risipă de băutură și mâncare.

Felul obicinuit, care se împarte colindătorilor e crapul copt. Mai ales în casele cu mai multe fete, unde colindele se opresc mai mult și execută dansuri cu strigături speciale, se împarte din belșug mâncare și băutură.

Cortegiul se îndreaptă, în primul rând, spre biserică, ca să-și mărturisească credința și evlavie, în fața preotului. De aci pleacă apoi pe strada principală a orașelului. În drum, din când în când, colindătorii cu măști se aruncă la picioarele celor doi copii, simbolizând astfel supunerea lor față de bresle, organizațiile cele mai puternice odinioară, în comunitățile săsești.

Cu toate că breslele au pierdut însemnătatea lor în vremurile moderne totuși acest cortegiu pitoresc continuă să se facă, în fiecare iarnă, la Agnita.

L. v. M.

Starostele cojocarilor în convoi, purtând tezaurul breslei.

Convoiul cojocarilor cu simbolul breslei, vulpea și bur-sucul, pe un postament.

Convoiul croitorilor cu ramurile de răsurii și cu tezaurul breslei.

de glumele lor, și de foarte multe ori primarul se vede înconjurat de grupul vesel, care nu mai conține pocnind din bice.

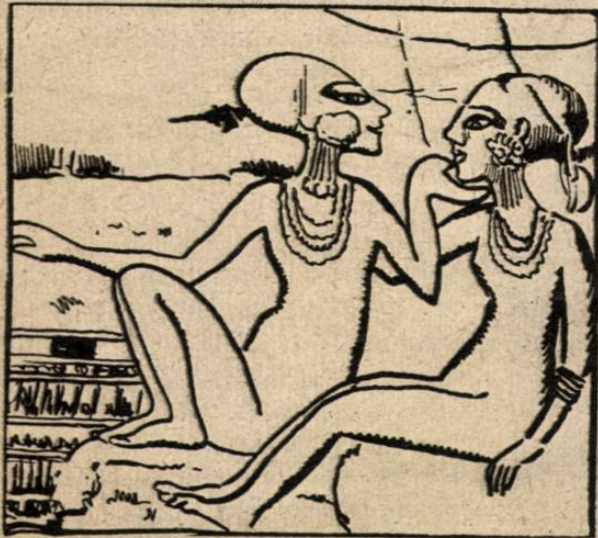
Acest joc vioi este însoțit de „temeiul frăției”, un cortegiu al breslelor, care se desfășoară într-o ordine mai dinainte fixată, iar cei cari defilează sunt îmbrăcați — majoritatea din ei — în port vechi săsesc. În fruntea cortegiului pășește așa numitul căpitan, în costum multicolor, de sărbă-

VĂDUVA LUI TUTANKAMON SE REMĂRITĂ

SUNT tânără ca primăvara și frumoasă ca nimeni alta... soțul meu a murit și n'am copii. Mi se spune că tu ai mulți și mândri feciori. Dacă mi-ai trimite unul din fiii tăi, l-aș face numaidecât bărbatul meu. Nu-i vorba, aș putea prea lesne să înalț la gradul de consort pe unul din sclavii cari îmi roiesc primprejuri... dar mi-e teamă. Prin urmare, grăbește-te..."

Iată ce-a mai rămas din textul celui mai străvechi „anunț de căsătorie” dictat de acum trei mii și trei sute de ani, de tânăra văduvă a lui Tutankamon, fiica reginei Nefertiti. O expediție arheologică, condusă de un savant german, a dat de urma lui acum câțiva ani și abia de curând a fost complet descifrat și tălmăcit. Tablita de argilă, pe care e gravat, conține nu numai textul scrisorii Reginei, ci și istorisirea și explicarea episodului, datorită unuia din cei opt fii ai Majestății sale Shubbiluliuma, regele Ittiților sau Hattiților, căruia îi fusese adresată cererea văduvei împărătese.

Idila egipteană după o veche sculptură în piatră

Trebue să avem în vedere că pe vremea aceea Egiptul era cel mai vechiu, cel mai glorios (fusesse până atunci cel mai bogat și mai puternic) imperiu din lume. Așa cum bine spune Regina Ankesenamen, unul din fiii lui Shubbiluliuma, numai voind, putea să devie Faraon. Dar vezi, de la prima ochire, oferta părea prea strălucită, prea spălătoare, ca să fie sinceră. Ce nevoie era, la o adică vorbind, ca Regina să stăruie asupra meritelor ei personale și să recomande atâta grabă? Și apoi, cum se face că toți cei opt flăcăi ai Regelui Shubbiluliuma nu și-au disputat onoarea de-a se prosterna la picioarele văduvei tinere ca primăvara și frumoasă ca nimeni alta?"

În această privință caută să ne luminaască autorul tablitei descifrată la Berlin: „Indată ce ta-ăl meu primi mesajul împărătesc, chemă la sfat întreg popoul Hattiților. Apoi trimise în Egipt pe Chattuluisch, cu aceste cuvinte: „Aduni informațiuni precise. Se poate întâmpla că ei de acolo vor să ne amăgească, de pildă, că există un fiu al suveranului lor mort. Oricum, du-mi știri precise”.

Nu-i de mirare că prudentul Shubbiluliuma să fi dorit un raport particular și amănunțit asupra stării de lucruri din Egipt. Cunoștea, firește anticul și prea des călcatul obicei egiptean care, vreme de 70 zile, cât durează ceremoniile nesfârșite ale îmbălsămării și ale funeraliilor, impune văduvei unui Faraon să păstreze doliul cel mai sever. Pe de altă parte, Regele Ittiților, mai știa că Ankesenamen îl iubise pe Faraonul Tutankamon mai mult decât viața ei. Prin urmare, dece atâta zor în înlocuirea unui soț drag, purtare fără precedent în istoria Egiptului? Și pe urmă, Faraonii din dinastia Icsos erau streini, dar cuceriseră tronul cu forța, iar nu doriți de popor. Pentru toate aceste motive, pe când tălmăcia și răstălmăcia, în minte, ciudata suplică a văduvei lui Tutankamon, regele Hattiților continua să-și vadă de treburile lui, adică de asediarea cetății Carhemish.

Intretimp, în toiul serbărilor prilejuite de predarea orașului, solul Chattuluisch se înapoie din

tând la ochi cât de colo că autorul lor nu-și luase încă bacalauratul:

„Dece-ai vorbit așa? Ori poate vrei să profiți de naivitatea mea?”

Indurerată de asemenea josnice bănueli, fiica faraonului Akenaten și văduva faraonului Tutankamon, răspunse mai mult rănită decât supărată:

„Dacă-ai avea un fiu, crezi oare că-ai trăda interesele sângelui meu și ale rasei mele, ca să mă adresez altunde? Cel care mi-a fost partaș de viață a murit și n'am copii. Prin urmare, trebue să mă remărit cu unul din sclavii mei? N'am scris altor suverani, ci numai ție. Se spune că ai mulți fii: dă-mi unul și el va fi consortul meu și Regele Egiptului”.

Scrisoarea aceasta, sau raportul întârziat al lui Chattuluisch, trebue să-l fi liniștit pe regele Hattiților, deoarece tablita termină cu aceste vorbe: „Părintele meu se încrezu în spusele femeii și chibzui câțva timp, pe care anume dintre odraslele lui avea să-l trimită în Egipt...”

O asemenea încheiere face să se creadă că frumoasa văduvă s'ar fi măritat cu unul din flăcăii lui Shubbiluliuma și că cei doi soți ar fi trăit apoi fericiți, ca în basme. Dar așa ceva nu s'a întâmplat.

Partidul protivnic tinerei regine, alcătuit, nu din sclavi, cum spune Ankesenamen în scrisoarea ei, ci din nobili înrudiți cu secta sacerdoților, își alesese, între timp, un candidat la tron, în persoana lui Ai, fiul unei favorite a lui Akenaten. Trecute cele 70 de zile dela moartea lui Tutankamon, fără ca văduva lui să se remărite, aceasta ar fi pierdut toate drepturile, iar coroana ar fi trecut în mod firesc lui Ai. Cu toate zăbavele și șovăile lui, regele Shubbiluliuma pare să-și fi dat seama, în cele din urmă, de gravitatea situației, deoarece trimise în Egipt pe fiul lui al treilea născut, înainte de scadența termenului fatal. Dar între timp, pe semne că sacerdoții renunțaseră la complotul contra Reginei, căci în ziua când tânărul prinț ittit ajunsese pe teritoriul egiptean, unul din ei avu delicatețea să se strecoare în cortul lui și să-l sugrume. Cât despre frumoasa și tânăra văduvioară, nu se știe ce sfârșit a avut: într-o bună zi numele ei a dispărut din cronicile oficiale.

Scrisoarea Ankesenamenei împreună cu alte 10.000 tablite, mai toate de lut, umplute cu caractere babiloneze, a fost descoperită, în cursul săpăturilor făcute în marele platou ittit, din Bogas Keni. Aceste documente se păstrează actualmente în arhivele Statului la Berlin. Interpretarea scrisorii reprodu-se aci și a altor tablite datând din aceeași epocă, o datorăm cunoscutului egiptolog german Hugo Winkler.

G. R.

O DELEGAȚIE ROMÂNĂ LA PREȘEDINTELE STATELOR UNITE

Fotografia noastră înfățișează pe d. Davila, ministrul României la Washington împreună cu episcopul Morușca și cu preotul Ion Trușia cu prilejul vizitei omagiale pe care au făcut-o recent președintelui Statelor Unite, Roosevelt.

IN LĂTURI CU CARJELE!...

Mary Hoegher, campioana Americii la sărituri artistice a trebuit să rămăie câteva luni departe de viața sportivă din pricina unei grave fracturi pe care a suferit-o. Mary este în vârstă de 12 ani și în fotografia noastră o vedem asvârlindu-și cărjele în ziua când și-a putut relua antrenamentul.

O MAIMUȚĂ CONDMNATĂ LA MOARTE ȘI APOI IERTATĂ

Un tribunal din Londra a dat o sentință prin care condamnă la moarte pe o maimuță deoarece aceasta a trântit pe un copil în vârstă de 10 ani. Miss Ninette Austral, o mare iubitoare de maimuțe a cerut ca animalul să fie grațiat obligându-se în același timp să-l ia la ea și să-l îngrijească.

Diavolul Speculei

„AURI SACRA FAMES”

RECENTA și exemplara pedeapsă — cinci ani de exil, sechestrarea averilor, amenda de 250.000 franci și închiderea pentru totdeauna a biourilor lor bancare — dată de Ministerul de Finanțe francez unor nemernici, cari trăficau devize străine în paguba Națiunii, oprește atențiunea opiniei publice de pretutindeni asupra acelei categorii de indivizi cari n-au alt ideal în viață decât o îmbogățire cât mai repede și mai ușoară.

Firește, dorința cuiva de-a se îmbogăți nu e cătuși de puțin ceva rușinos; însă bogăția aceasta nu trebuie dobândită niciodată în paguba colectivității adică, acel care caută să se îmbogățească cumpărând — ori unde găsește — mărfuri de mare consum, cu scopul de-a le urca apoi prețul — ceea ce e totdeauna fatal când o anumită marfă dispăre după piață — e un asasin al semenilor lui și în cazul acesta merită să-și ia osânda.

MEFIȘTOFEL DIN WALL STREET

Dar la unii inși această sete a aurului e atât de aprigă, încât îi face surzi la orice glas al conștiinței și iată-i cumpărând câteva — terenuri, titluri sau devize, mărfuri de orice soi — cu nădejdea că într-o bună zi vor putea să realizeze câștiguri fabuloase, revânzând bunurile a căror valoare s'a urcat.

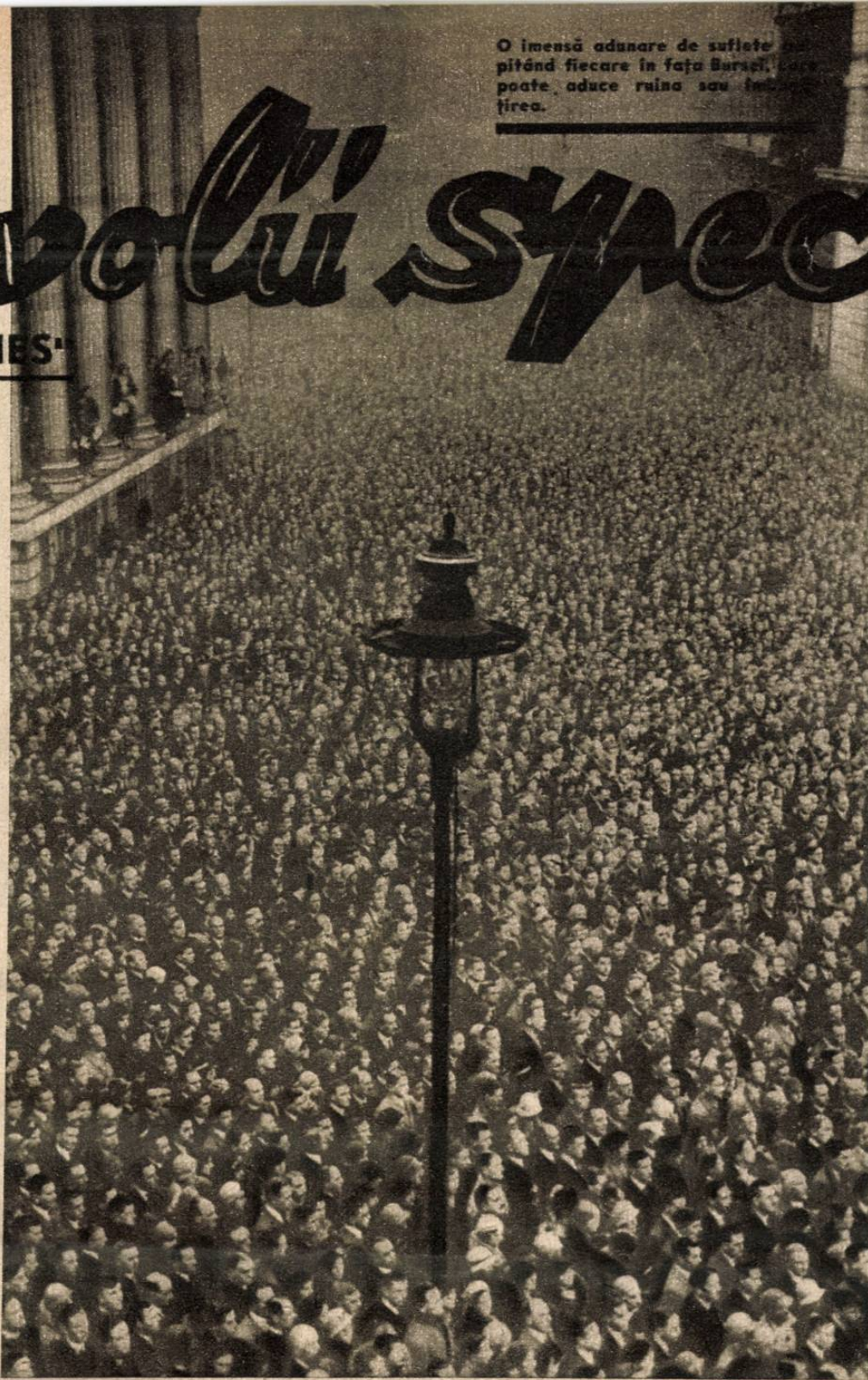
Specula, e o invenție oarecum recentă, dar cu toate astea și-a croit drum larg pretutindeni, astfel că o întâlnim în orice țară de pe pământ.

În limbajul bursei ea e indicată cu termenul englezesc de „corner”. **Corner** înseamnă **colț, colțișor**; dar a „a face un corner” vrea să zică, în limbajul bancar, că cutare acaparează o anumită marfă, în cantitate așa de mare, că în urmă devine singurul proprietar al ei și e liber să-i fixeze prețul, după plac.

E aproape fapt sigur că mulți miliardari din zilele noastre își datoresc averea înfloritoare de astăzi unor serii de „cornere”, mai mult sau mai puțin norocoase: acesta de exemplu, e cazul filantropului Rockefeller, care într-o zi a reușit să câștige 3 miliarde, datorită unui „corner” răsunător, asupra petrolului.

Vom prezenta aci câțiva regi ai speculei internaționale. Primul din serie e mort de vreo patru ani. Fusesse poreclit „Mefistofel din Wall Street”, dar numele lui adevărat era **Yay Gould**. Era un om gata oricând să speculeze asupra oricărui produs: fie aur, fie cărămizi,

O imensă adunare de suflete, pitând fiecare în fața Bursei, care poate aduce ruina sau îmbogățirea.

aceasta îl sinchisia prea puțin, numai marfa să fie „obiect de joc”. Cel care-ar putea astăzi să-i fie egal e Arthur Cutton — tot un american — care e poate cel mai mare speculant din lume: el se laudă c'ar fi realizat, într-o singură afacere, un câștig de 250 milioane dolari.

Dar terenul de activitate al acestui domn nu e numai America de Nord. Totuși, atât în țara lui, cât și în Europa, marii lui concurenți sunt cei șapte frați **Fisher** cari, fiii unui simplu ferar, reprezintă azi o forță formidabilă pe piața mondială. **Fisherii** se deosebesc de ceilalți „magi ai speculei”, prin prudența lor excesiv de mare; nu intră nici odată în vreo combinație de afacere, fără s'o fi studiat dinainte cu multă luare aminte; și o pot face întrucât au organizat un serviciu perfect de informațiuni, în toate continentele.

În Europa, unul din regii speculei este un armean, de vreo 50 ani, scund și gras, numit **Karapt Bishirgian**, care trăiește la Londra, unde acum câteva luni încerca să facă un „corner” mondial asupra piperului. A găsi și acapara cu preț mic o marfă — căreia el îi prevede urcarea — și desfacerea pe piață în momentul prielnic, realizând beneficii frumoase, iată în simplitatea lui tot secretul d-lui Bishirgian.

RĂZBUNAREA AURULUI

La unii speculanți mania afacerilor e

Trei oameni reprezentând trei firme diferite se supralicitează la bursă.

Fațada Bursei din Oslo.

atât de înrădăcinată, încât aleargă după lucrurile cele mai neprevăzute. Ați băuie, de pildă, că se poate face un „corner” cu ouăle de furnică? Ei bine, ideea aceasta a avut-o un Englez, știind că ouăle de furnică sunt căutate de crescătorii de fasani și de potârniche. Însă din nenorocire pentru el, îi luase înainte un altul și așa, câștigurile visate s'au spulberat în vânt.

La drept vorbind, nu totdeauna ies în bine afacerile domnilor speculanți. Ba, uneori, jocul îi costă atât de scump, încât renunță pentru toată viața la asemenea îndeletnicire.

Joseph Leiter, cetățean al orașului Chicago, se frământa, acum câteva luni, să facă un **corner** asupra grâului. Încercarea dând greș, omul se alege cu o pagubă de 50 milioane dolari. O bagatelă, nu-i așa?

New-yorkezul **Wilhelm Durant** care, prins în vârtejul unei specule nerușinate, găsea firesc să cheltuiască 4000 dolari pentru o comunicare telegrafică în Europa, în legătură cu unele afaceri ce-i stăteau pe inimă, a pierdut aproape douăzeci și cinci de milioane dolari, câștigați de pe urma diferitelor „cornere” făcute în dreapta și'n stânga.

E aurul care-și ia sgomotos revanșele lui!

G. R.

Cele patru fotografii pe care le publicăm în această pagină au fost luate în colțuri diferite ale lumii în aceeași zi. În munții Bavariei zăpada abundentă canstítue raiul marilor și micilor skiori în vreme ce pe plajele din California și Buenos Aires naiadele inaugurează noul an în costume de baie.

IARNĂ
— **ȘI VARĂ**
=== **IN ACELAȘ TIMP**

Vânturătorii mărilor.

Două săptămâni printre pirații chinezi.—Clubul „Orchideea Roșie”.—Jurământul unui neo-pirat.—Cum „lucrează” ei.

AM fost martor ocular la jurământul unui pirat nou. Ceremonia nu s'a desfășurat într-o peșteră, noaptea, la lumina piezișe a tortelor, sau la aceea îndolnică a lanternelor fumegânde. Nu s'a desfășurat nici în mijlocul unor rituri curioase și înfricoșătoare, cum ar putea să-și închipue iubitorii de senzațional macabru. Dimpotrivă, a fost vorba de o ceremonie simplă, săvârșită la lumina zilei. Neopiratul, la poalele unui delușor din New Territory, la vreo douăzeci de mile de Hong-Kong, jură pe mormântul strămoșilor lui. Mă invitase acolo Mister Chu. La Peninsular Hotel, din Kowloon, acest enigmatic personaj se despărți brusc de mine, cu fraza-i obișnuită :

— Vom avea ocazie să ne mai întâlnim...

În așteptarea unei eventuale și problematice întâlniri, am hoinărit vreo trei zile în șir pe străzile din Hong-Kong. Două tipuri de oameni, profund deosebite unul de altul, populează acest oraș: **masterii** și... **chinezii**. Cei dintâi, roșcovani la față, greoi la trup și umblet, totdeauna găfâind și loarcă de sudoare, se îmbracă în alb, joacă polo, golf, bridge și locuiesc în **buildinguri** sau vile; pe când ceilalți, afară de câte un exemplar pântecos de Budha, au trăsături mai fine și siluete mici. Pe de altă parte, **masterii** sunt morocănoși și grosolani... mai ales când n'au băut de câteva ceasuri. Și strigă'n gura mare, batjocorindu-i pe chinezi, cari îi rabdă cu resemnare, crezând că ei tot ar mai fi și astăzi stăpânitorii lumii.

La rândul-le, **chinezii**, se împart în două categorii: acei cari îmbracă un fel de cămăși lungi, negre sau gri și acei cari umblă pe jumătate goi, **chinezii propriu ziși** și **coolies**, aceștia din urmă, după părerea **masterilor** și a inșiși fraților lor de rasă, aparținând unei specii omenеști decăzute.

DOUA CALAMITĂȚI

Cu toate acestea și unii și alții constituie două calamități, pentru turistul pribeag. Decum a pășit pe cheiu, horde de tâlmaci binevoitori și călăuzi improvizati îl asaltează și nu-i mai dau o clipă de odihnă.

Al doilea neajuns e și mei grav: atenție la portmoneu! Nu vă speriați, iubii cititori, căci nu e vorba de nelipsiții hoți de buzunare. E chestie numai să nu fiți momiți de surisurile galeșe și plecaciunile chinezilor propriu ziși, vânzători ai tuturor fleacurilor de proveniență germano-japoneză.

Din parte-mi, ca să ocolesc aceste două neajunsuri, luam în fiecare zi un ferry-boat, care mergea la Kowloon, și ajuns acolo, mă refugiam sus pe cheiu, unde priveam alunecusul sprinten al bătrânelor **giunce**, cu pânțele totdeauna pline de mărfuri prohibite, sau siluetele monumentale ale vapoarelor din Europa și din America...

Acolo, pe bănci, prin gloata descărcătorilor ce fotosec după treburi, printre sacii cu orez și porumb, printre baloturi de bumbac și mătase, alături de un controlor-vameș și un cerșetor, am observat, în mai multe rânduri, diferiți chinezi îmbrăcați europenește, cu mâinele în buzunare, casca colonială deacurmezișul, pe cap. Nu erau hamali, fiindcă nu se mișcau din loc; nici vameși, deoarece nu controlau nimic; și nici barem însofitori de turiști, spre vreo fumătorie clandestină de opiu, pentru că nu mă întâmpinase niciodată cu asemenea propuneri. Cine și ce erau?

— **Sunt pirați în așteptarea angajamentului...**

— Îmi șopti, la ureche, Mister Chu, rășărit nu știu de unde. Când „șefii” au în vedere o lovitură bună, un agent de recrutare se abate și pe aci... După întâia clipă de stupeoare, datorită acelei apariții neașteptate, o întrebare îmi veni numai decăt pe buze:

— Dar d-ta cine ești?

— Șeful biuroului de informațiuni al clubului „Orchideea Roșie”, un biurou de spionaj și contra-spionaj...

— Un fel de Intelligence Service?

— Tocmai. De fapt, trebuie să știți că și dv., după cei dintâi pași, ați fost semnalat imediat și ați format obiectul unui examen atent...

— Și binevoitor?

— Destul de binevoitor. Și tocmai ca să nu scrieți ceva neplăcut pe seama noastră, m'am hotărât eu să vă vorbesc...

REGINA BLONDĂ NU EXISTĂ.

— Atunci, spune-mi: faimoasa „Orchideea Roșie”, Regina blondă a piraților, există sau nu există?

— Nu există. E vorba de un fenomen, sau mai exact de un echivoc colectiv, al fanteziei populare. Clubul nostru poartă denumirea de „Orchideea Roșie”, întrucât în China e foarte răspândit obiceiul ca bărbații, femeile și lucrurile, să fie

Chinezi săraci, vagabonzi, se adăpostesc în bărci. Dintre ei se recrutează pirații.

botezate cu nume de flori și culori. De aceea, fantezia populară e satisfăcută de această denumire, ba ceva mai mult e și afățată de un cunoscut cântec, ceace a îndemnat-o să creeze un personaj himeric, atribuindu-i și ochii și parfumul și chiar giunca, cea cu pânzele însângerate din cântec. În realitate, e vorba de o societate, cu biurouri moderne, cu secretari și dactilografe, cu telefoane și fotolii pentru asociați și vizitatori. Ertați-mă, n'am să vă spun unde anume își are sediul și sub ce firmă socială se ascunde. Poate e o bancă, poate o companie de navigație, sau un biurou pentru turiști. Oricum însă, un jurământ solemn leagă pe șefi și subordonați, clubul „Orchideea Roșie” fiind o asociație secretă...

Această din urmă informațiune nu prea mă uimește. În China, asociațiile secrete se ntălnesc la orice pas. Datează din timpurile cele mai vechi, aproape toate fiind născute din nevoia diferitelor sectoare ale comunității de-a se apăra împotriva exceselor și neajunsurilor pricinuite de corpurile constituite. Au avut diferite rituri și diferite credințe religioase, dar toate s'au bizuit pe secretul și pe cultul strămoșesc, ca să creeze acea atmosferă sacră și misterioasă, în care individul izolat respiră spiritul de

sacrificiu trebuitor, pentru ca societatea să poată atinge ținta pe care și-a propus-o.

Totuși, societățile secrete, chiar acelea însuflețite de principii nobile, sfârșesc toate, mai curând sau mai târziu, prin a deveni asociații de răufăcători. Actualmente, clubul „Roș-albaștrilor”, întemeiat de Sun Yan Sen, părintele Chinei noi, numără 40.000 de membrii și controlează aproape întreaga producție a opiuului. Clubul „Urzica albastră”, cunoscut mai mult sub numele de Clubul „Kidnaperilor” (bandiți-răpitori, în felul gangsterilor americani) e cel mai temut. În adevăr, după săvârșirea lovituri, „Kidnapperii” țin prizonierului cam următorul discurs:

„Scrieți augustului dv. părinte, bogatelor dv. rude, puternicilor dv. stăpâni, că noi pretindem o răscumpărare de o mie, două, trei mii de dolari. Dacă la cutare dată dolarii nu ne sosesc, noi vom fi în dureroasa situație, de-a amputa diferite părți ale nobilei dv. persoane, până când spiritul descătușat de întinările pământești, va merge să întâlnească pe venerabilii dv. strămoși, în mormântul lor de marmoră”.

UN DEGET, O URECHE...

Și bestiiile nu glumesc. Dacă prețul răscumpărării cerute nu sosește, ei încep să taie prizonierului un deget și-l trimit părinților, spre a le arăta că trebuie să se grăbească. Dacă nici așa nu-și ajung scopul urmărit, taie urechile la rând, apoi un alt deget și... așa mai departe. Atunci, părinții sau rudele, încep să se miște. Dar, de cele mai multe ori, când sosesc dolarii, prizonierul ciopărit pe jumătate de către bandiți, a și trecut în lumea de apoi.

Pentru acești „Kidnapperi”, Mister Chu are un dispreț profund. Mi-l exprimă adesea, în vreme ce pe movilița din New Territory, neo-banditul înconjoară de trei ori mormântul străbunilor, cu niște lumânări roșii în mână.

— Drept să vă spun, cu exagerările lor „Kidnapperii” ne aduc o pagubă destul de simțitoare... Și, cum îl privesc nedumirit, se grăbește să mă lămurească:

— Din principiu, clubul „Orchideea Roșie” nu ia prizonieri, nu stoarce bani, prin amenințări și caută să evite asasinările.

Ceea ce-o interesează e încărcătura vasului atacat...

— ...și portmoneele pasagerilor!

— Da, fiindcă timpurile sunt grele. Societățile de navigație stau cu ochii n patru și nu se dau în lături să escorteze, cu canoniere, încărcăturile prețioase. Pe de altă parte, criza se simte și la noi, Traficul e din ce în ce mai redus, în vreme ce cheltuelile rămân neschimbate...

NEO-PIRATUL JURĂ...

Mister Chu se reculege câteva minute, înainte de-a relua firul vorbei.

— Clubul nostru e compus din 5000 membri (oameni cu influență, informatori în bănci, la telefoane, în porturi și în societățile de navigație), afară de vreo 3000 giunce asociate. Raza lui de activitate se întinde dealungul întregii coaste a Chinei meridionale, împărțită în diferite zone, organizate și conduse de locotenenți credincioși. Aceștia din urmă, când se gândesc la o lovitură, mai au și sarcina să recruteze oamenii de acțiune. Membrii primesc o plată fixă, nu prea mare dar totdeauna superioară soldei unui militar chinez, fără a mai socoti primele, pentru loviturile bine reușite. Însă giuncile asociate plătesc o cotă anuală. În schimb, proprietarul e apărut de orice și ericine și când n'are de lucru poate să-și închireze luntrea societății...

În momentul acesta, prosternat înaintea mormântului strămoșesc, neo-piratul jură. N'are de fel înfașurarea clasică a banditului. E un bărbat de 40 ani, trupeș, cu buzele groase și rumene, obraji rotunzi, nas pătrat și ochii probabil mici și roșii, dar ascunși îndărătui unor ochelari monumentali. Cu vocea po-

(Citiți continuarea în pag. 31-a)

EUTHANASIA

Au medicii dreptul să ucidă bolnavii incurabili?

IN memoriile sale, Berlioz vorbește în termenii următorii despre moartea suorii sale:

„A murit de-un cancer la sân, după șase luni de chinuri cumplite... Și nici un medic nu a îndrăznit să dea suprema dovadă de umanitate, punând capăt acestui martiriu, dându-i biete mele surori puțin cloroform. Este permis să scutești un pacient de suferința unei operații, care durează câteva minute, dar nu este îngăduit să scapi pe cineva de tortura de șase luni. Lucrul cel mai grozav pentru noi ființe vii și sensibile, sunt suferințele cărnei noastre. Trebuie să fii barbar sau stupid, sau amândouă laolaltă, ca să interzici întrebuințarea unui instrument de ușurare, atât de simplu și de sigur”.

Acum câțva timp, într'un articol, mă referiam la o scrisoare primită din partea unuia dintre pacienții mei, atât de semnificativă, încât nu șovăi să o reproduc aici:

„Așa cum prevăzusem, nu mai pot înghiți nici lapte. Bietele mele oase mă dor îngrozitor. Sunt atât de slăbit, încât vă rog să anunțați sfârșitul meu apropiat și soției mele. Vă mulțumesc pentru îngrijirea ce mi-ați dat, dar vă cer încă o ultimă favoare. Sper să consimțiți. Cunoașteți bine chinurile în care mă zbat și că în orice caz tot voi muri în curând. N'ați avea bunătatea să-mi curmați suferințele?”

Orice medic, care are în urma lui câțiva ani de practică, s'a găsit în fața unui caz asemănător. Cum reacționează? Aceasta variază după imaginația, curajul sau simțul de convențiuni al fiecărui. După lege, a satisface dorința pacientului, este egal cu a te face vinovat de omor.

Noroc, că legea evoluează. Se intervine din toate părțile, împotriva rigurozității ei și este interesantă constatarea că însuși judecătorii înclină în acest sens. În 1927, un bărbat a fost acuzat de omor. Soția, îi murise cu un an în urmă de tuberculoză osoasă, lăsând cinci copii. Cea mai mică, o fetiță de patru ani, contractă boala care i se desvoltă pe față, mâncându-i figura ca o cangrenă. Medicul se văzu obligat să înștiințeze pe nenorocitul părinte, că fetița lui este condamnată.

Tatăl, îngrijind copilul, dădu dovadă de cel mai mare devotament, dar într-o dimineață, după ce o veghease toată noaptea, nu mai avu puterea să suporte suferințele ei. El înecă copilul în baie și se predea poliției.

Starea copilului era atât de precară, încât juriul fu indulgent, dând un verdict de achitare.

Sunt totuși de aceeași părere cu d-nul Justice Goddard, în privința tinerei femei acuzată de omor, care după propria ei mărturisire, a administrat o doză mortală, dintr'un somnifer, mamei sale, atinsă de paralizie generală; numitul declară c'ar fi periculos să admitem ca valabil acest argument de apărare: „Am ucis din milă” sau „Am ucis pentru ca să nu-și mai văd suferința”. El găsește c'ar fi mai cuminte să se modifice legea, în sensul că „sfârșitul unui bolnav incurabil ar putea fi grăbit, dar numai sub cele mai riguroase garanții. Că un astfel de act nu trebuie lăsat la discreție, fără controlul vreunei rude, căci ar pune pe bolnavi în situații primejdioase”.

Fără a evidenția cele mai sinistre eventualități, trebuie să ne amintim că o suferință penibilă la vedere, nu este întotdeauna tot atât de penibil de suportat. Astfel e cazul epilepticilor, spre exemplu.

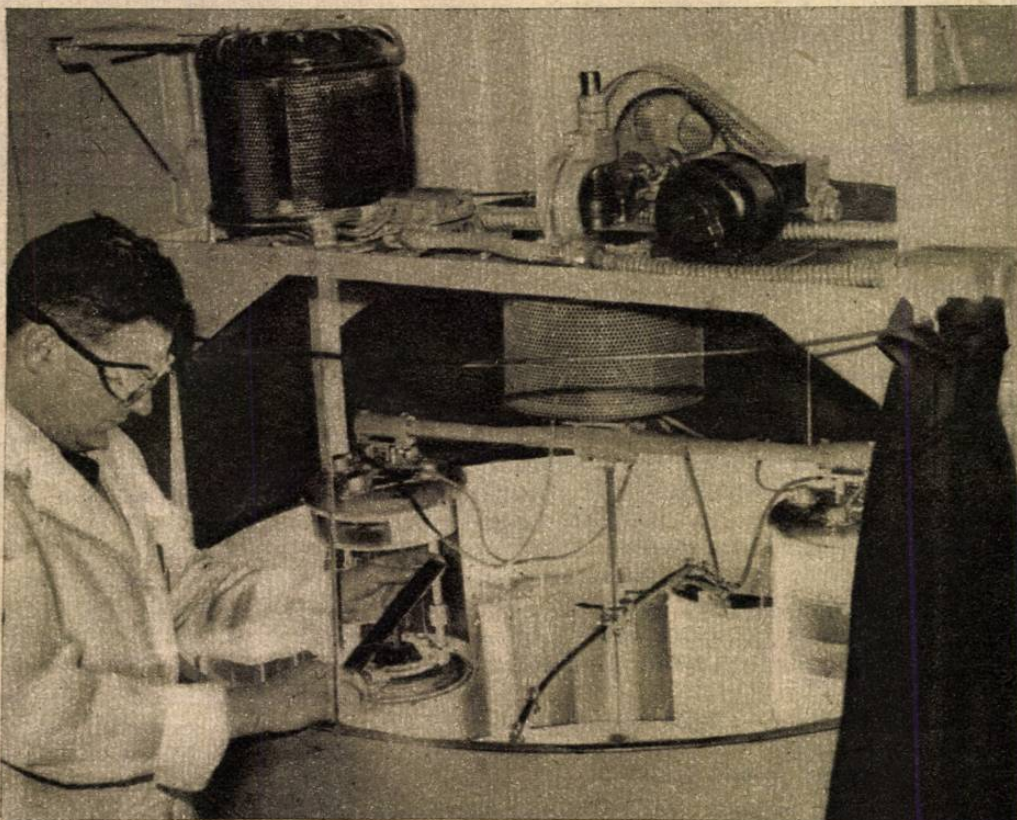
Intr'adevăr, dacă suprimarea anumitor persoane, va deveni cândva legală, vor trebui luate cele mai mari precauțiuni, cu toate că intrucât mă privește, nu voi ezita să curm viața unui pacient atins de o boală incurabilă și în același timp dureroasă, dacă acesta m'ar ruga. Imi dau perfect de bine seama de primejdia care ar putea să rezulte din legalizarea unor astfel de acte.

Dac'ar fi numai vorba, să dai ajutor unei sinucideri, trebuie să dovedești cel puțin că această sinucidere a fost voluntară. Interesele unui individ nu coincid întotdeauna cu acele ale rudelor apropiate; dorințele lor sunt adesea chiar opuse. A înlesni moartea unei persoane care ne este scumpă, chiar la cererea și pentru izbăvirea sa, este un lucru; a ucidă însă din motive de economie sau de comoditate pentru supraviețuitori, este cu totul alta.

VIAȚA INTIMĂ A UNUI REGE

Regele Gustav V al Suediei care are actualmente 78 de ani a încuviințat pentru prima oară să fie filmat în viața intimă. Il vedem în fotografiile noastre tăind-și singur o felie de pâine la masă și apoi la culesul ciupercilor în pădure.

EFECTELE UNUI AN DE PLOAIE ȘI SOARE SE OBTIN PE CALE MECANICĂ ÎN CINCI SĂPTĂMÂNI

La institutul tehnic al căilor ferate din Anglia există o mașină — unică în întregul imperiu britanic — cu ajutorul căreia se experimentează soliditatea materialelor pentru drumul de fier. Materialele, ținute cinci săptămâni în acea mașină suportă o influență ca aceea pe care o exercită asupra lor un an de ploaie și soare în plină natură.

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39

TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrii, coșuri, etc. Îngrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.

Consult. 10—12 și 3—7 p. m.

Consult. gratuite Miercuri 11—12 a. m.

Sau asasinatul din REXHAN GAVNE

Rezumatul capitolelor publicate

Când Hercule Poirot, faimosul detectiv, care se află la Londra, consimte să se ducă la Lordul Edgware, soțul actriței Jane Wilkinson și să-i ceară divorțul pentru aceasta, prietenul și asistentul său, căpitanul Hastings e foarte uimit.

La un supeu dat de actriță, la care ambii sunt invitați, în urma unei reprezentații teatrale, la care Carlotta Adams s'a produs cu o uimitoare imitație a Janei Wilkinson, Hastings face cunoștința d-rei Adams și a lui Bryan Martin, actor de cinema. În ziua următoare, Martin vine la Poirot, și-i spune o poveste fantastică, despre un individ care-l urmărește și care are drept semnalment, un dinte de aur. Adevăratul scop al vizitei sale este însă ca s'o defăimeze pe Jane Wilkinson dând-o drept o amorală.

Poirot, conform făgăduelii făcute, cere o întrevedere Lordului Edgware, pentru a discuta cu el despre divorț și când ajung să stea de vorbă, Poirot află cu uimire că Lordul se învoiește la divorț și că a scris de mult Lady-ei Edgware în acest sens. Inspectorul Japp dela Scotland Yard vine curând după aceea la Poirot și-l anunță că Lordul Edgware a fost ucis.

— Nu văd, — obiectă el — pentru ce m'ați chemat aici. Eu n'am nici un rost în această afacere.

— Ba eu cred că ai — zise Poirot, amabil. Intr'un caz ca acesta trebuie să ne lăsăm antipațiile la o parte. — Dar nu poate fi vorba de așa ceva. Am jucat cu Jane; o cunosc bine, și pe urmă, mi-e prietenă.

— Cu toate acestea, în momentul când ai auzit că Lordul Edgware a fost asasinat, ai sărit la concluzia că ea e cea care l-a ucis — remarcă Poirot, pe un ton sec. Actorul tresări.

— Vrei să spui...? Ochii se bulbucaseră — Vrei să spui că sunt greșit? Că ea nu e implicată în această crimă? Aci interveni Japp.

O MARE GREȘALĂ

— Nu, domnule Martin, știu pozitiv că e isprava ei. Tânărul căzu la loc în fotoliul său, murmurând:

— Am crezut o clipă că am făcut una dintre cele mai abominabile erori.

— Intr'o chestiune ca aceasta, nu trebuie să te lași influențat de sentimentul prieteniei — zise Poirot ferm.

— Bine, bine, dar...

— Prietene, vrei cu tot dinadinsul să iei partea unei femei, care-a ucis?

Gândește-te că asta-i tot ce poate fi mai oribil.

Bryan Martin, oftă.

— Nu înțelegi. Jane nu este o ucigașă obicinuită. Ea nu are noțiunea binelui și a răului. Vă spun cinstit, e iresponsabilă.

— Aceasta este o chestiune de care se vor ocupa jurații — zise Japp.

— Haide, haide, — zise Poirot cu blândețe, — D-ta în niciun caz n'o mai poți acuza; există destule dovezi împotriva ei. Nu poți refuza să ne spui tot ce știi. Aceasta este acum o datorie a d-tale față de societate, tinere.

Bryan Martin oftă din nou.

— Cred că ai dreptate — zise el. — Ce vrei să spun? Poirot se uită la Japp.

— Ați auzit-o vreodată pe Lady Edgware — sau mai bine zis pe Miss Wilkinson, pronunțând amenințări la adresa soțului ei? — întrebă Japp.

— Da, de mai multe ori.

— Ce spunea?

— Că dacă nu-i va da libertatea, îl va expedia pe lumea-cealaltă.

— Și n'avea aerul că glumia, nu-i așa?

— Nu, cred că vorbea foarte serios. Odată a spus chiar înaintea d-tale d-le Poirot, că va lua un automobil și se va duce să-l ucidă.

Poirot dădu din cap iar Japp își continuă interogatoriul.

— Acuma d-le Martin, am fost informați că doamna își dorea libertatea pentru a se căsători cu un alt

bărbat. Nu cumva știți cine era acest bărbat?

Bryan dădu din cap în sens afirmativ.

— Cine!

— Ducele de Merton.

— Ducele de Merton?! Detectivul fluieră a mirare. Strașnică achiziție! Se spune că este unul dintre cei mai

bogați oameni din Anglia.

Bryan dădu din cap, copleșit.

Nu prea înțelegeam atitudinea d-lui Poirot, care sta tolnit în fotoliul său cu mâinile împreunate, și mișca ritmic din cap cu

Domnii
pretențioși și
întotdeauna
bine îmbrăcați
poartă numai
stofe, pe care le
cumpără la noi.

**LA VULTURUL DE MARE
CU PESTELE IN GHIARE**

Theodor Atanasiu & Co S.A.

STR. BAZACA 1 STR. CAROL 76 · 78 · 80 · 82 STR. HALELOR 21

aerul unui om care-a pus la patefon o placă favorită, și se desfășoară ascultând-o.

— Soțul ei nu voia să divorțeze ?

— Nu, refuzase categoric această propunere.

— Ești sigur de asta ?

— Da.

— Și acum — zise Poirot, reintrând în discuție — iată că încep să vorbesc, bunul meu Japp. Am fost rugat de Lady Edgware să cer o întrevvedere soțului ei și să încerc a-l îndupleca să-i acorde divorțul. Întâlnirea ar fi trebuit să aibe loc azi de dimineață.

Bryan Martin dădu din cap.

— Ar fi fost inutil, — zise el convins. — Edgware nu s'ar fi învoit în ruptul capului.

— Așa crezi d-ta ? — zise Poirot zâmbind.

— Sunt sigur, Jane știa bine asta, și nu credea că vei reuși. Ea abandonase de mult orice speranță. În privința divorțului, omul acesta era un mono-maniac. Poirot zâmbi din nou. Și ochii lui verzi își intensificară brusc culoarea.

— Dragul meu, te înșeli — zise el amabil. — Am fost ieri la Lordul Edgware și am obținut divorțul.

Această veste fu pentru actor o lovitură de trăznit. Ochii îi ieșiseră din orbite.

— L-ai... l-ai văzut ieri ? — băigui el.

— La 12 și un sfert, — urmă Poirot metodic.

— Și a consimțit la divorț ?

— Da, a consimțit la divorț.

— Ar fi trebuit să i-o spui Janei imediat — zise tânărul, pe un ton de reproș.

— Am și făcut-o, d-le Martin.

— Da ?! strigară Martin și Japp deodată.

Poirot zâmbi.

— Cu asta, vedeți că Miss Wilkinson nu mai avea nici un interes să comită crima — zise el — și acum, d-le Martin dă-mi voie să-ți atrag atenția asupra acestui inserat.

li arată rubrica mondenă. Bryan citi anunțul, fără mult interes.

— Vrei să spui că aceasta ar constitui un alibi ? — zise el. — Deci Edgware a fost împușcat ieri seara ?

— N'a fost împușcat ci înjunghiat — zise Poirot.

Martin puse jurnalul pe masă.

— Cred că asta n'are nici o valoare. Jane nu s'a dus la dineul acela.

— De unde știți ?

— Mi-a spus și mie cineva, nu mai ții minte cine.

— Păcat — zise Poirot pe gânduri.

Japp îl privi cu curiozitate.

— Nu vă mai înțeleg, domnule. Aveți aerul că țineți cu orice preț s'o scoateți pe d-na basma curată.

— Nu, nu bunul meu Japp. Nu sunt partitor, cum mă crezi. Dar sincer îți spun, acest caz, așa cum îl prezinți d-ta, revoltă pur și simplu inteligența.

— Ce vrei să spunei cu: „revoltă inteligența”? Pe a mea nu o revoltă cătuși de puțin.

Poirot dădu să-i răspundă; dar se reținu.

— Avem o tânără femeie care, spui d-ta, vrea să scape de soțul ei. Punctul acesta nu-l contest. Mi-a spus-o chiar ea cu toată sinceritatea. Ei bine să vedem cum procedează? Repetă de mai multe ori cu vocea tare, înaintea prietenilor și a cunoștințelor săi că vrea să-l ucidă. Apoi se duce într-o seară la el, se anunță, intră, îl înjunghie și pleacă. Cum găsești toate astea, amice? Ca cineva să lucreze astfel, trebuie să fie cu totul lipsit de bun simț.

— Ce-i drept a fost cam stupid.

— Stupid ! Asta-i imbecilitate pură !

— Ei bine — zise Japp ridicându-se. — Ce s'ar face poliția dacă, criminalii nu și-ar pierde capul făcând pe ici pe colo, câte o greșală? Eu trebuie să mă înapoiez acum la Savoy.

— Imi permiți să te întovărășesc?

Japp nu se opuse și pornirăm cu toții. Bryan Martin își luă rămas bun dela noi. Părea într-o

stare de acută nervozitate și ne rugă să-l ținem la curent cu evoluția acestei afaceri,

— Nervos, băiatul — zise Japp și Poirot dădu din cap.

La Savoy ne întâlnirăm, în ușe, cu avocatul Janei și ne îndreptarăm cu toții spre apartamentul ei. Japp se adresă unuia dintre oamenii săi.

— Ceva? — întrebă el laconic.

— A telefonat.

— Cui ?

— La Jay. Pentru toaletele de doliu.

Japp înjură printre dinți și intrarăm în apartamentul actriței.

Văduvita Lady Edgware încerca niște pălării, în fața oglinzii, și purta o cinematografică toaletă, în alb și negru. Ne salută cu un zâmbet.

— O, domnul Poirot. Cât de draguț din partea d-tale, c'ai venit cu d. Moxon (acesta era avocatul). Imi pare atât de bine că te văd. Stai aici lângă mine și spune-mi la ce întrebări trebuie să răspund. Domnul de colo pare a crede că eu am fost azi de dimineață la George, și l-am omorât.

— Nu azi de dimineață, ci ieri seară, — doamnă — zise Japp.

— Ba ai spus, că azi dimineață la zece.

— Doamne ferește! Am spus 10 p. m.

— Ei bine eu nu pot face niciodată distincție între a. m. și p. m.

— Deabia acum e 10 — adaugă inspectorul disprețuitor.

Jane căscă ochii mari.

— Mersi — murmură ea. — Sunt ani de când nu m'am mai sculat atât de devreme.

— Atunci, ai venit probabil aci cu noaptea'n cap.

— Un moment, inspectore — zise d. Moxon.

— Aș putea ști când a avut loc acest... ăăă... regretabil accident ?

— Ieri seară pe la zece — d-le.

— Atunci, lucrurile se clarifică — zise Jane. Am fost la un dineu... O! — își duse mâna la gură. — Poate n'ar fi trebuit să spun asta.

Privirile ei se ridicară timide spre avocat.

— Dacă ieri seară la zece, ai fost... ăăă... la dineu, putești foarte bine s'o spunei inspectorului.

— Foarte bine — zise Japp.

— Asta v'am și cerut: să-mi spunei ce-ai făcut ieri seară.

— Ba nu-i adevărat. Ai spus doar 10 a. sau p. m. și mi-ai produs o emoție teribilă. Am leșinat, d-le Moxon.

— Ce-i cu dineul acela, Lady Edgware ?

— L-a dat Sir Montagu Corner, la Chiswick.

— La ce oră v'ați dus acolo ?

— Dineul era anunțat pentru ora 8,30.

— Și când ați plecat de aci ?

— Pe la opt. M'am oprit însă un moment la Piccadilly Palace, pentru a-mi lua rămas bun dela o prietenă americană, care pleca în Statele-Unite. — D-na Von Dusen. Când am ajuns la Chiswick era 9 fără un sfert.

— Și cât era când ați plecat ?

— 11 și jumătate.

— Ați venit direct aci ?

— Da.

— Intr'un taxi ?

— În mașina mea pe care o închiriez dela Dailmer.

— Și în timpul cât ați fost la masă nu v'ați ridicat deloc ?

— Ba...

— Care va să zică v'ați ridicat ? Părea un terrier, ce încolțește un șoarece.

— Nu știu ce înțelegi din asta. Am fost chemată la telefon, pe când ne aflam la masă.

— Cine v'a chemat ?

— Cred că mi s'a jucat o festă. Am auzit o voce spunând: Lady Edgware ? Eu am răspuns: Da. A urmat atunci un hohot de râs și aparatul s'a închis.

— Ați părăsit casa pentru a telefona ?

Jane făcu o mișcare uimită.

— Doamne ferește.

— Cât timp ați lipsit dela masă !

— Vreun minut și jumătate.

Japp avea aerul unui balon desumflat. Eram

Mici mizerii ale stomacului!

Cei mai mulți bolnavi de stomac și-au început martirajul prin mici neplăceri. După fiecare masă ei simțeau o greutate în corp, aveau senzații de acru în gură, migrene, gaze, dormeau prost. Aceste diverse neplăceri nu durau mult: un dejun ori două treceau fără urmări neplăcute, un altul se digera mai greu. „O să treacă !” își spuneau viitoarele victime. Și iată că vine ziua când fiecare masă devine o temere: digestia ce urma devenia din ce în ce mai dureroasă. Milioane de asemenea victime ale stomacului lor, în lumea întreagă și-au dat seama că, nu numai că s'au liniștit imediat luând după masă o mică doză de Magnesia Bisurata în puțină apă, dar că și funcțiunile digestive redeveneau normale. Alții, mai puțin prevăzători, au devenit bolnavi cronici și viața lor a fost nimerită. Fiți prevăzători și să aveți întotdeauna la îndemână un flacon de Magnesia Bisurata, „salvatorul stomacului”. De vânzare la toate farmaciile și drogeriile cu prețul de lei 75, sau în formatul mare economic de lei 110.

PIC-NIC

APERITIV
GUSTARE DE PESTE

Produs excelent al celei mai vechi și repute fabrici de conserve alimentare din țară!

BACANUL D'Y VINDE PICNIC

ROCHI
MANTOURI
MODE

MARYSE
STR. ARISTIDE BRIAND 17
(FOSTA REGALA)

Institut medical cosmetic

Str. Brezoianu 9, București III
Telefon 3-5922. Consult. 11-1. 5-8 sub conducerea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de către specialiști în toate tărimurile cosmetice.

Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului etc.

NUMAI
fata bine rasă, inspiră
simpatie unei femei.

LAMA PLATINÉ

(CORDON ROUGE • BANDA ROȘIE)

Fiind flexibilă nu irită obrazul.
Veți avea pentru prima oară satisfacția unui ras plăcut și desăvârșit.

Cereți o mostră gratuită
Un produs al uzinelor

REPR. S. L. & F. BUC. BD. MARIA 30

Farmecul începe să dispară la femei odată cu ivirea părului alb ELIXIRUL DE PĂR

HEINZELMÄNNCHEN PHYSICHRON
Preparat eficient contra albirii părului

Această apă de păr, întrebunțată cu succes, nu este un preparat de vopseli. Părul natural și sănătos se obține prin procedură biologică. Părul aspiră această apă de cap și acest nutriment redă în scurt timp părului alb culoarea lui sănătoasă de mai înainte. Afară de aceasta, fortifică rădăcina părului, el devenind frumos și des. ELIXIRUL de PĂR PHYSICHRON produce creșterea părului și împiedică albirea lui până la vârsta cea mai înaintată: Singurul Preparat: Heinrich Munchen, Viena. Prețul Lei 120 Depozitul General: Farmacia „Minerva” Oradea, Piața Unirii Nr. 5

Se găsește în București:
Farmacia:
Bruss-Straja
Calea Victoriei Nr. 36

DOCTOR
IONEL HAIMOVICI
STRADA ITALIANĂ Nr. 5
(colț Bulevardul Carol)
Telefon 382.71

sigur că el nu credea un cuvânt din spusele ei, dar pentru moment nu putea face nimic. Ii mulțumi cu răceală și se retrase. Ne ridicarăm și noi să plecăm, dar ea-l chemă pe Poirot îndărăt...

— D-le Poirot, vrei să faci ceva pentru mine?

— Desigur, doamnă.

— Trimite pentru mine o telegramă, ducelui la Paris. E la Grillon. Trebuie să afle și el de acest eveniment și nu vreau să-l înștiințez chiar eu. Cred că o săptămână sau două va trebui să fac pe văduva întristată...

— Nu e nevoie să telegrafiați, doamnă, — zise Poirot amabil — o va afla el din ziare, acolo.

— Da, adevărat, ai dreptate. E mai bine să nu telegrafiez deloc. Acum că totul s'a aranjat, trebuie să-mi joc rolul cu demnitate. M'am gândit să trimit o coroană de orhidee — sunt cele mai scumpe flori. Și cred că va trebui să mă duc la înmormântare. D-ta ce spui?

— Va trebui să vă duceți mai întâiu la instrucție, doamnă.

— Da, ai dreptate — rămase câteva secunde pe gânduri — Nu-mi place inspectorul acela dela Scotland Yard. Mă înfricoșează.

— Adevărat?

— Mare noroc am avut că mi-am luat seama în cele din urmă și m'am dus la dîneul acela.

Poirot, care se îndrepta spre ușe, rămase locului la aceste cuvinte.

— Ce ați spus, doamnă? V'ați luat seama?

— Da, intenționez să nu mă mai duc. Ieri după amiază aveam o migrenă îngrozitoare.

Poirot o privi în tăcere câteva secunde; pare că i se luase graiul.

— Și... ați spus aceasta cuiva? — întrebă el în cele din urmă.

— Desigur. Am fost ieri cu mai mulți prieteni, la un ceai, și de acolo era vorba să mergem la un „cocktail party“ dar în cele din urmă, am fost nevoită să le spun că nu-i puteam însoți că aveam de gând să mă duc direct acasă și să renunț și la dîneu, deoarece mă durea capul, de credeam că-mi plesnia.

— Și ce v'a făcut să renunțați la acest proiect, doamnă?

— Ellis a stăruit să mă duc. Spunea că nu face să refuz această invitație. Bătrânul Sir Montagu este un om foarte influent și în afară de aceasta, foarte susceptibil — se ofensează ușor. Drept e că n'ar trebui să-mi mai pese de toate astea, din moment ce mă căsătoresc cu Merton.... Dar Ellis este întotdeauna excesiv de precaută. Ea s'a ținut de capul meu — mi-a spus că nu trebuie să privim niciodată cu prea multă încredere în viitor și, ce să mai lungesc vorba, a sfârșit prin a mă convinge, așa că m'am dus.

— Trebuie să-i fiți foarte recunoscătoare lui Ellis, doamnă, zise Poirot cu seriozitate.

— Cred și eu. Inspectorul acela o să-și vadă acum teoria prăbușită, nu-i așa?

— zise ea rîzând. Poirot rămase însă serios și zise cu jumătate glas:

— Totuși, afacerea aceasta dă foarte mult de gândit. Da, foarte mult.

— Ellis — strigă Jane.

Camerista apără din camera alăturată.

— D. Poirot spune c'ai fost ingerul meu cel bun, îndemnându-mă ieri seară să mă duc la dîneu.

Ellis nici nu se uită măcar la Poirot.

— Când ați promis să vă duceți undeva trebuie să vă duceți... Vă cam place să vă călcați cuvântul, și lumea nu iartă, întotdeauna, așa ceva. Se găsesc unii cari se supără.

Jane luă pălăria pe care o încerca în momentul când intrasem în apartamentul său, și și-o puse din nou.

— Nu pot suferi negrul — zise ea strâmbându-se. — N'am purtat niciodată această culoare, dar va trebui să fiu o văduvă

corectă. Toate pălăriile astea, sunt îngrozitoare. Telefonează celeilalte modiste, Ellis. Trebuie să fiu demnă de văzut. Poirot și cu mine părăsirăm, fără sgomot, încăperea.

SECRETARA

Pe Japp nu-l mai văzurăm în dimineața aceea. El reapără pe la 3 după amiază și-și aruncă pălăria pe masă, furios.

— Te-ai informat? — îl întrebă Poirot compătimitor.

Japp dădu din cap, posomorît.

— Și dacă cele 14 persoane cu care-am vorbit, nu mint, n'a comis ea crima — mormăi el. Apoi urmă. — D-le Poirot, nu mă jenez să spun că mă așteptam la o abilită înscenare. Nimeni altcineva în afară de ea n'avea motive să dorească moartea lordului Edgware.

— Nu-ți împărtășesc părerea, dar continuă.

— Ei bine, cum vă spuneam, mă așteptam să găsesc o înscenare în toată regula. Știți doar cât de solidari sunt acești oameni de teatru — s'ar face luntre și punte spre a acoperi pe unul dintre ai lor. Numai că de data aceasta erau toți personagii marcante; niciunul dintre invitați nu se prenumăra printre prietenii actriței și o parte dintre ei nici măcar nu se cunoșteau. Depozițiile lor sunt deci independente și demne de crezut. Am sperat atunci să află că a părăsit masa pentru vreo jumătate de oră. Ar fi putut foarte ușor să facă așa ceva, invocând o scuză oarecare. Dar nu. A părăsit masa, după cum ne-a spus, pentru a răspunde unei chemări telefonice, dar valetul a stat tot timpul lângă ea. A auzit-o spunând: Da, aici e Lady Edgware. Apoi, de cealaltă parte a firului, aparatul a fost închis. Asta-i ciudat, știți, nu c'ar avea vreun amestec cu crima....

— Poate că nu — dar e interesant. Cine-a fost persoana care-a chemat-o la telefon? Un bărbat sau o femeie?

— După cât mi-aduc aminte, ea mi-a spus că a fost o femeie.

— Ciudat — zise Poirot pe gânduri.

— Să lăsăm asta — zise Japp cu nerăbdare.

— Și să ne întoarcem la partea importantă. Seara a fost petrecută întocmai cum ne-a spus ea. A ajuns acolo la 9 fără un sfert și a plecat la 11 și jumătate, ajungând acasă la 12 fără un sfert. L-am văzut și pe șoferul care i-a condus mașina. Este unul dintre vechii angajați ai lui Daimler. A văzut-o și lumea dela Savoy intrând și toți sunt de acord în privința orei.

— Eh bien, cu asta, chestiunea pare a se clarifica.

— Dar atunci, cum rămâne cu cei doi din Regent Gate? Căci n'a văzut-o numai valetul, ci și secretara Lordului Edgware. Ambii jură pe tot ce au mai sfânt că Lady Edgware a fost aceea care-a venit acolo, la ora 10.

— De cât timp este valetul acolo?

— De șase luni. Și e un bărbat foarte frumos.

— Intr'adevăr. Eh bien, mon ami, dacă individul nu se află acolo decât de șase luni, n'avea cum s'o recunoască pe Lady Edgware, pentru că n'o mai văzuse.

FOTOGRAFIILE APĂRUTE IN ZIARE

— Asta-i adevărat, dar o cunoștea din fotografiile pe care i le publicaseră ziarele. Și, în orice caz, secretara o cunoștea bine, deoarece se află în serviciul Lordului Edgware de vreo cinci sau șase ani, iar aceasta e absolut sigură c'a văzut-o intrând în casa din Regent Gate.

— A! — zise Poirot — Aș vrea să stau de vorbă cu secretara.

— În cazul acesta, n'aveți decât să veniți cu mine acum.

— Iți mulțumesc prietene, dar sper că invitația este și pe ru Hastings?

Cadoul

original de

sărbători:

Parfumul JEANNE LANVIN

Darul preferat de toate femeile

Esențele parfumului LANVIN sunt incomparabile.

Novile creații Jeanne LANVIN:

RUMEUR SCANDAL ARPEGE

De vânzare la principalele parfumerii și la raionul de parfumerie ale marilor magazine

GALERIES LAFAYETTE

J

NGRIJIREA FEȚEI.—SLĂBIRE
ȘI INGRĂȘARE PRIN TRATAMENT EXTERN.—BĂI DE PARAFINĂ, GIMNASTICĂ SPECIALĂ.—
EPILAȚIA PĂRULUI DE PRISOS,
INDEPĂRTAREA NEGILOR.—
TRATAMENTE CONTRA CĂDERII PĂRULUI.

Helene Simon

CALEA MOȘILOR 88, PARTER.
SCARA B. TELEFON 318/72
ORE DE PRIMIRE 9-1, 3-7

supravegheat de un medic specialist

Operațiuni de CORECTURĂ și PLASTICĂ

(fără cicatrice)

a nasului și urechilor, a feței,
gușei și pieptului.

Indepărtarea operativă a ridurilor

Dr. RUDOLPF HOFFMANN

fost asistent la clinica univ. din Berlin
Rucurești, B-dul Domniei 30 bis
Tel. 4.19.50 — Informațiuni gratuite

FABRICANT
HENRY COHRS
BĂTĂTURI
ANTICOR PARFAIT

UN SANDWICH CU... VATA

Miss Shirley Page din Chicago a înghițit un ac. Pentru a înlătura efectele dezastruoase pe care acul le-ar putea avea asupra organismului medicii i-au prescris o cură de bumbac. O vedem în fotografia noastră mușcând dintr'un sandwich cu vată.

Japp rânji.

— Se înțelege. Unde merge stăpânul, merge și câinele — zise el, făcând un spirit care mi se păru cu totul nesărat.

— Asta-mi amintește de cazul Elisabeth Canning — reluă Japp — când vreo douăzeci de martori au jurat că o văzuseră pe Mary Squires în două părți opuse ale Angliei. Toți martorii cinstiți și de încredere. Și când te gândești că individul avea o figură atât de hideasă, încât cu greu ai fi putut-o confunda. Misterul acela a rămas neelucidat și cazul de față îi seamănă, într-o mare măsură. Avem și aci două tabere de martori, gata să jure că o femeie a fost în două locuri diferite, deodată. Care din aceștia spun adevărul?

— Asta, n'ar fi tocmai greu de stabilit.

— Așa vi se pare dvs. — dar femeia aceea, Miss Carroll, o cunoștea bine pe Lady Edgware, căci a trăit în aceeași casă cu ea, zile și luni de-a rândul. Cu greu îmi pot închipui că se înșală.

— O să vedem.

— Cine moștenește titlul? — întrebai eu.

— Un nepot, căpitanul Ronald Marsh. Un pierde vară, după câte-am auzit.

— Ce spune doctorul, cu privire la momentul morții? — întreba Poirot.

— Va trebui să așteptăm autopsia, pentru a afla ceva precis în chestiunea aceasta. Acum vedeți rostul acelui dineu. — Felul cum Japp privea lucrurile îmi părea mai mult decât grosolan.

— Se spune c'ar fi murit aproximativ pe la ora 10. Ultima dată când a mai fost viu, era pe la 9 și câteva minute, după ce s'a ridicat de la masă, când valetul i-a dus un whisky și soda în bibliotecă. La ora 11, valetul se culcă și luminile erau stinse, în toată casa — așa că atunci lordul era probabil mort, altfel n'ar fi stat pe întineric.

După câteva minute ne aflam în fața casei din Regent Gate, ale cărei storiuri erau acum trase. Ușa ne fu deschisă de frumosul valet.

Japp intră primul, iar Poirot și cu mine îl urmarăm. Poliștii trecu mai departe în sufragerie și-l chemă pe valet.

— Uite ce e Alton, vreau să repeți tot ce mi-ai spus azi de dimineață. Era zece când a venit doamna?

— Lady Edgware? Da, domnule.

— Cum ai recunoscut-o? — întreba Poirot.

— Și-a spus numele: în afară de aceasta, i-am văzut fotografia în ziar, și am fost la reprezentările sale.

Poirot dădu din cap.

— Cum era îmbrăcată?

— În negru. O rochie de stradă neagră, o pălărioară mică tot neagră, un șirag de perle la gât, iar în mâini, avea mănuși negre.

Poirot se uită întrebător la Japp.

— Rochie de seară de tafta albă și mantilă de hermină — zise acesta scurt.

Valetul continuă. Spusele sale se potriveau exact cu ceea ce ne comunicase Japp în dimineața aceea.

— A mai venit cineva la stăpânul d-tale, ieri seară? — întreba Poirot.

— Nu, domnule.

— Cu ce se înșchide ușa din față?

— Are o broască Yale, dar înainte de-a mă culca, am grija să trag zăvoarele. Aceasta se întâmplă de obicei cam pe la 11. Dar ieri seară, Miss Geraldine s'a dus la operă, așa că am lăsat ușa neizolată.

— Și cum ai găsit-o azi de dimineață?

— Era zăvorâtă, domnule. Miss Geraldine, trăsese zăvoarele la întoarcere.

— N'ai putea să ne spui când a venit d-ra?

— Cred că pe la 12 fără un sfert, domnule.

— Atunci, în cursul serii de ieri, până la 12 fără un sfert, ușa n'a putut fi deschisă de afară, fără chee? Iar pentru cei dinăuntru ar fi fost de ajuns să răsucescă puțin mânerul?

— Exact, domnule.

— Câte chei are această ușă?

— Domnul avea întotdeauna la dânsul una, iar o alta, care era ținută într'un sertar din hall, a fost luată aseară de Miss Geraldine.

— Mai are cineva de aci o astfel de chee?

— Nu, domnule, Miss Carroll sună întotdeauna. Poirot îi mulțumi și trecu mai departe în cău-

tarea secretarei, pe care o găsim în fața unui birou mare scriind grăbită.

Miss Carroll părea o femeie de vreo 45 de ani, capabilă, și cu o înfățișare plăcută. Părul ei blond încărunția și purta ochelari, când începu să vorbească, recunoscui vocea pe care o auzisem la telefon.

— Ah, dl. Poirot — zise ea, în vreme ce Japp ne recomanda — Cu dvs. am stabilit întrevăderea de ieri dimineață.

— Exact, d-ră, — zise Poirot plăcut impresionat.

— Spune, domnule inspector — zise Miss Carroll — ce-aș mai putea face pentru d-ta?

— Să mai răspunzi odată la întrebarea mea: ești absolut sigură că doamna pe care-ai văzut-o aseară venind aci, era chiar Lady Edgware?

— Asta-i pentru a treia oară că mă întrebi. Se înțelege că sunt sigură. Am văzut-o.

— Unde-ai văzut-o domnișoară?

— În hall. A schimbat câteva cuvinte cu valetul, apoi a străbătut hallul și a dispărut pe ușa bibliotecii.

— Și d-ta unde te aflai în tot acest timp?

— Colo sus, în capul scării.

— Și ești sigură că nu te-ai înșelat?

— Absolut. I-am văzut bine fața.

— Nu cumva te-a înșelat vreo asemănare?

— Doamne ferește. Trăsăturile Janei Wilkinson sunt foarte originale. Era chiar ea.

Japp se uită la Poirot, ca și cum ar fi vrut să-i spuie:

— Vezi?

— Lordul Edgware n'avea cumva inamici? — întreba brusc Poirot.

— Prostii — zise Miss Carroll.

— Ce vrei să spui cu asta, domnișoară?

— Inamici! Oamenii de astăzi nu mai au inamici. Asta o pot spune, despre Englezi, cel puțin.

— Și totuși Lordul Edgware, a fost asasinat!

— Asta-i isprava soției sale, — zise Miss Carroll.

— Și soția nu este un inamic, nu-i așa?

— Mărturisesc că întâmplarea aceasta m'a uluit. N'am mai pomenit așa ceva — bineînțeles într-o clasă ca a noastră.

Miss Carroll părea convinsă că uciderea nu putea fi decât opera unui om de jos.

— Câte chei are ușa din față?

— Două — răspuse Miss Carroll prompt. — Lordul Edgware, purta veșnic una la el, iar cealaltă se ținea în sertarul din hall, pentru a putea fi luată de cei cari urmau să întârzie în oraș. Mai exista înainte și o a treia, dar căpitanul Marsh a pierdut-o. Omul acesta este foarte neglijent.

— Căpitanul Marsh venia des în această casă?

— Până acum trei ani, a locuit aci.

— Și de ce-a plecat? — întreba Japp.

— Precis nu știu. Dar nu se putea împăca cu unchiul său.

— Cred că știi ceva mai mult decât atâta — zise Poirot.

— Nu sunt femeia căreia să-i placă flecăreala — răspuse ea.

— Dar ai putea să ne spui cel puțin adevărul asupra svonurilor ce circulă cu privire la o gravă neînțelegere, intervenită între Lordul Edgware și nepotul său.

— N'a fost chiar atât de gravă. Lordul Edgware era un om lângă care nu se trăia tocmai ușor.

— Chiar și d-ta ai constatat asta?

— Nu vorbesc de mine. Eu n'am avut nicio dată vreo neînțelegere cu Lordul Edgware. Mă bucuram de cea mai deplină încredere a sa.

— Dar Căpitanul Marsh..... — insistă Poirot, căutând a o face să vorbească.

Miss Carroll ridică din umeri.

— Era extravagant. Se îndatorase mult — dar au mai fost și altele — ce anume, nu știu. S'au certat și Lordul Edgware i-a spus să părăsească imediat casa. Asta-i totul.

Femea-și strânse buzele cu hotărîre. Era evident că nu voia să mai vorbească.

Camera în care avuseseră loc această întrevădere se afla la etaj. Pe când părăsiam încăperea, Poirot mă luă de braț.

— Te rog să rămâi aci un minut, Hastings. Eu cobor cu Japp. Privește-mă până când intru în bibliotecă și apoi vino după noi.

Învățasem de mult să execut ordinele lui Poirot fără

a-i mai pune întrebări asupra rostului lor. Îmi închipuiam că Poirot se credea spionat de valet și mă postai deci la locul indicat, uitându-mă după ei peste rampă. Poirot și cu Japp se duseră mai întâi la ușa din față, ieșind din raza mea vizuală. Apoi reapărură, străbătând încet hallul. Îi urmării cu privirile nevăzându-i decât din spate, până când intrară în bibliotecă. Așteptai câteva minute, sperând să dau ochi cu valetul, dar cum acesta nu apărură, am coborît la rândul-mi după ei.

Cadavrul, cum era și de așteptat, fusese ridicat. Drapelele grele acoperiau ferestrele și încăperea era luminată de un bec mare electric.

Poirot și cu Japp stăteau în mijlocul camerei și priveau în juru-le.

LIPSA DE INDICII

— Nici o urmă — zise Japp, la care Poirot răspunse doar cu un zâmbet.

— Din nefericire! Nici scrum de țigară — nici urme de picioare — nici o mânășă a doamnei — nici măcar o dără de parfum! Nimic din ceea ce găsește de obicei detectivul din romane.

— Iar poliția apare întotdeauna oarbă, ca un liliac, în aceste romane criminaliste — zise Japp rânjind.

În clipa aceea mă apropiai de Poirot și-i spusei că nu văzusem pe nimeni ieșind să se uite după el.

— Oh, ochii prietenului meu, Hastings — zise Poirot, cu o ușoară umbră de ironie.

— Ia spune, prietene, ai observat trandafirul pe care-l țineam între dinți?

— Trandafirul dintre dinții d-tale? — întrebai eu uimit. Japp se întoarse într-o parte, izbucnind în râs.

— Sunteți, teribil, d-le Poirot — zise el — Teribil. Un trandafir. Și ce-i cu asta?

— Am avut gust să fac puțin pe Carmen — zise Poirot serios.

Nu mai știam ce să cred, înnebuniau ei, sau eu.

— N'ai observat nimic, Hastings? — reluă Poirot, pe un ton de reproș.

— Nu — replicai eu, privindu-l uimit. Nici nu ți-am văzut măcar fața

— Bine, bine — zise el dând din cap.

Oamenii aceștia își băteau joc de mine?

— Ei — zise Japp — Cred că nu mai avem nimic de făcut aici. Aș vrea să mă stau de vorbă cu fiica lordului. Azi de dimineață era mult prea turburată, pentru a putea scoate ceva de la ea.

Sună după valet.

— Intreab-o te rog pe Miss Marsh, dacă-mi poate acorda câteva clipe?

Omul plecă. După câteva minute-și făcu apariția Miss Carroll.

— Geraldine doarme — zise ea. A avut o emoție teribilă, biata copilă. După ce-ai plecat d-ta, inspectore, i-am dat un narcotic și acum doarme dusă. Se va trezi tocmai peste o oră sau două. Dar, în orice caz, ea nu știe mai mult decât mine.

— Ce părere aveți despre valet? — întreba Poirot.

— Nu mi-e tocmai simpatic — răspuse Miss Carroll — Dar n'aș putea spune de ce. Între timp, ne apropiasem de ieșire.

— Ieri seară, v'ați aflat colo sus, nu-i așa, d-ră? — zise Poirot deodată, arătând cu mâna spre capul scării.

— Da. Dar de ce întrebați?

— Și ai văzut-o pe Lady Edgware intrând în bibliotecă?

— Da.

— Și i-ai văzut bine fața?

— Desigur.

— Dar nu i-ai fi putut vedea figura, d-ră. De acolo de unde stăteai d-ta, i-ai fi văzut cel mult ceafa.

Miss Carroll roși. Părea foarte încurcată.

— Ceafa, vocea, mersul, erau ale ei. În privința aceasta nu încap nici o îndoială. Vă spun c'a fost Jane Wilkinson — o femeie extrem de rea, dacă merită numele de femeie.

Și întorcându-se pe călcăie o luă la fugă, pe scări, în sus.

(Va urma)

„RUY-BLAS” la Teatrul Național „DUNĂREA ALBASTRĂ” la Teatrul Alhambra

JUCÂND „Ruy-Blas”, Teatrul Național bate un record, în sensul că piesa lui Victor Hugo nu se mai reprezintă astăzi decât la Paris și la... București. Dar, spre surprinderea multora, piesa a fost ascultată cu atenție, ba realizează rețete maxime, ceea ce dovedește că mai sânt romantici la București.

Însă pentru ca o asemenea lucrare să poată fi „înghițită” ea trebuie să fie interpretată într-un ritm cu totul special. E — cum spun Francezii — o piesă „de cape et d'épée”. Este adică o piesă de pelerină și sabie și dacă o iei în serios, o joci adică realist, — fără acel „panaș caracteristic”, ea nu mai are nici un farmec și totul pare ceva anacronic.

Regia competentă a d-lui Paul Gusty a reușit, într-o mare măsură să imprime jocului artiștilor acest indispensabil ritm, deși interpretarea mi s'a părut pe-alocuri oarecum lipsită de unitate.

Totuși, nu ncape îndoială, d. **Tony Bulandra** este cel mai bun Ruy-Blas, pe care ni l-ar putea da acum teatrul românesc. Domnia-sa are o calitate esențială și care nu prea se întâlnește la actorii noștri: știe să spuie versurile, și încă cele „hugoliene” în tălmăcirea, nu complet lipsită de spontaneitate și frăgezime a lui D. Ollănescu.

D. **Ion Manolescu** în Don Salust a fost un intrigant, așa cum scrie la carte, iar d. **R. Bulfinisky**, în Don Cezar de Bazan a fost în elementul lui, rolul fiind frate bun cu Petruccio și chiar cu Sir John Falstaff.

Finalul actului I din opereta „Dunărea Albastră”.

Fac însă constatarea că, deși pe planuri diferite—trecem printr-o epocă ale furibund romantism... teatral.

Teatrul Alhambra reprezintă cu un mare și pe deplin merit succes, opereta „Dunărea albastră”. Fără exagerare spectacolul acesta mi s'a părut o adevărată încântare și feliicit călduros pe conducătorii teatrului — d-nii **N. Vlădoianu** și **N. Constantinescu** pentru râvna pe care o depun într-o înnoirea spectacolelor lor. Este aceasta pe lângă un mare merit și rețeta sigură de succes, pentru că nimic nu distruge mai mult un teatru decât „șablonul”.

„Dunărea albastră” nu e operetă în sensul clasic al cuvântului. Și aceasta cred că e un merit, pentru că am impresia că opereta, gen Parcul Oteteleșeanu a murit și pentru totdeauna. Spectacolul dela Alhambra e o fantezie înscenată de oameni inteligenți și admirabil dusă la capăt.

Și vreau aci să relev un netăgăduit merit al conducătorilor „Alhambrei”: flerul lor în a descoperi și a forma pe actori. Acesta este un lucru mare care nu trebuie trecut cu vederea. Realității Alhambra, fără exagerare, trebuie să-i fie recunoscătoare.

Pentru că d-rele **Margareta Marian** și surorile **Rădulescu**, sunt adevărate revelații. Aduc pe scenă o frăgezime și o gingășie de nedisprețuit, de altfel ca și d-ra **Annie Călinescu**, o altă creațiune a Alhambrei.

Pentru atâtea motive, **Dunărea albastră** e un spectacol care merită să fie văzut.

Ioan Massoff

Spectacolele Operei Române

Toti del Monte și Monte Santa împreună cu d. Ugo Sola ministrul Italiei și d. Mazoni președintele Institutului cultural italian.

Printre spectacolele de gală date în ultimul timp de Opera Română semnalăm pe acelea ale sopranei **Toti del Monte** și maritonului **Montesanto** care au obținut succese categorice. Fotografiile noastre înfățișează: Soprana **Toti del Monte** și baritonul **Montesanto** împreună cu d. **Egizio Massini** și d-nii **Niculescu-Basu**, **Oprișan** și **Chicideanu**.

O scenă din „**Barbierul din Sevilla**”, interpretată de **Toti del Monte**, **Montesanto** și de ansamblul Operei Române.

Actul al II-lea din „**Barbierul din Sevilla**”. În scenă: **Toti del Monte** și **Montesanto**.

D. Montesanto ca Figaro în „Barbierul din Sevilla”. Toti del Monte ca Rezina în „Barbierul din Sevilla”. (Foto Rodrigo)

FEMINITĂȚI

Simbolismul culorilor

IN Transilvania robită și frumoasă, ca o Niobé ce-și plângea fără ostire copiii, cu câțiva ani înainte de război, pe atunci când marele Mitropolit al Ardealului era un tânăr și doct teolog, iar ilustrul nostru Patriarh, un arhiereu slăvit de toți Românii din țara răzlețită, un grup de femei, bucureștence neaoșe, întreprinseră o viteză.

Anume de-a se duce, în ajun de Crăciun, să salute la un congres al Uniunii femeilor din Brașov, pe surorile de-o limbă și de-un neam. Pentru această zi mare, zi de cunoștință pentru unele, de revedere scumpă pentru altele, toate și cele de peste munți, și cele de la noi, ardeau de dorința de-a îmbrăca portul național, dar autoritățile maghiare vegheau și printre alte multe lucruri prohibite românilor subjugăți, se prenumărau și iile, fotele, maramele femeilor, în culorile steagului scump.

Dar e o zicală veche care spune: „când femeia vrea ceva, Domnul e totdeauna cu ea”.

Și în mare taină, bucureștencele ce purtau nume străvechi ca Odobescu, Cantacuzino, Butculescu, Filipescu, Glogoveanu, etc., se sfătuiră și odată ajunse la Brașov, un cuvânt de ordine fu împrăștiat ca o dără ascunsă de praf de pușcă, printre toate membrele Congresului. Iar seara, la marele banchet unde

nouă modă de pălării a fost lansată în U. S. A. de această fermecătoare vedetă de cinematograf.

Dansul național al femeilor din Hawaii, Hula, corespunde în mare măsură gustului dansurilor moderne. În America mai ales acest dans a început să prindă din ce în ce mai mulți partizani. Vedem în fotografia noastră o americană învățând pașii noului dans.

In California nu se știe ce este iarnă. Iată, pe drăgălașa naiadă din fotografia noastră îngrijindu-se de noul model de pălărie de plajă pe care intenționează să-l lanseze.

prezida cu chipul lui de Apostol marele nostru Patriarh Miron Cristea, toate doamnele apărură îmbrăcate, fiecare în câte o luminoasă culoare din gama galbenului, albastrului, și roșului. Iar cele mai în vârstă, arborară, din cap până la picioare, severe rochii negre.

La masă, sub ochii uimiți ai jandarmilor unguri ce păzeau la uși, româncuțele vizate se așezară în ordine. Una în galben ca aurul holdelor, de la cap până la pantof, alta alături în roșu, ca sângele vitejilor, iar alta în albastru ca cicoarea. Culorile steagului scump inimilor românești erau formate. Ele erau tăiate numai de doliul celor în negru, ce înfățișa amarul sufletelor robite.

De înțelesă sau nu, stăpânii Transilvaniei de atunci, simbolul arborat de femei, nu se știe. Totul însă se petrecu în liniște până și hora ce uniși mai strâns, în ritmul ei, fluturarea jupelor roșii galbene și albastre, ce înlocuiseră cu succes costumul prohibit.

Ce departe suntem de timpurile acestea și câtă libertate domnește azi, în câmpul grațios al îmbrăcăminteii femeilor. Oricine se poate drapa în orice culori va pofți, căci nimeni nu va avea nimic de spus.

Moda e electrică; sursa ei e în toate câmpurile de luptă, sau de pace și ea lansează, cu aceeași seninătate, brandenburguri și șepci războinice, ca și hlamide albe și imaculate.

Preferind pe acestea din urmă, frumoasa d-nă Titulescu, soția ministrului în jurul căruia se vorbește insistent de premiul Nobel pentru pace, purta, deunăseară, la o reprezentare de gală a Operei, o splendidă rochie de mătase suplă, mată, ca zăpada, ale cărei mâneci erau o poemă.

Inchipuiți-vă un refren românesc, de genialul Enescu, într-o muzică modernă. Reamintind mânecile iilor noastre, largi, lungi, brodate de sus până jos, cu mari motive în argint, mânecile rochiei d-nei Titulescu desăvârșiau capo d'opera unei toalete, ce ieșea probabil din Rue de la Paix. Alături de d-sa, în aceeași loje, d-na Mary Franasovici se afla, sub același semn al păcii, într-o rochie albă, cu puțin verde la talie. Alb pe alb, purta și o renumită artistă cu fiica ei, pe când grațioasa Leny Caler, decisă pentru neutralitate, atrăgea privirile în stal, într-o toaletă de taffetas changeant, ca gâtul porumbitei, (*Gorge de pigeon*), culoare iubită pe vremuri de bunicile noastre și repusă din nou azi, la mare favoare. De altfel, printre noutățile de ultimă oră, taffetas-ua changeant, adică cu ape schimbăcioase, e tot ce poate fi mai distins. Din ea se fac minunate rochii stil, cu gulere largi, evazate în jurul decolteului, ce reamintesc gulerele de epocă. Cu o astfel de rochie și o capă din catifea Weltram, croită în căpătaie neregulate, un capison de paillete de aur pe cap, orice femeie va semăna cu o zână și va mulfumi modei c'a știut s'o facă așa de frumoasă.

FULMEN

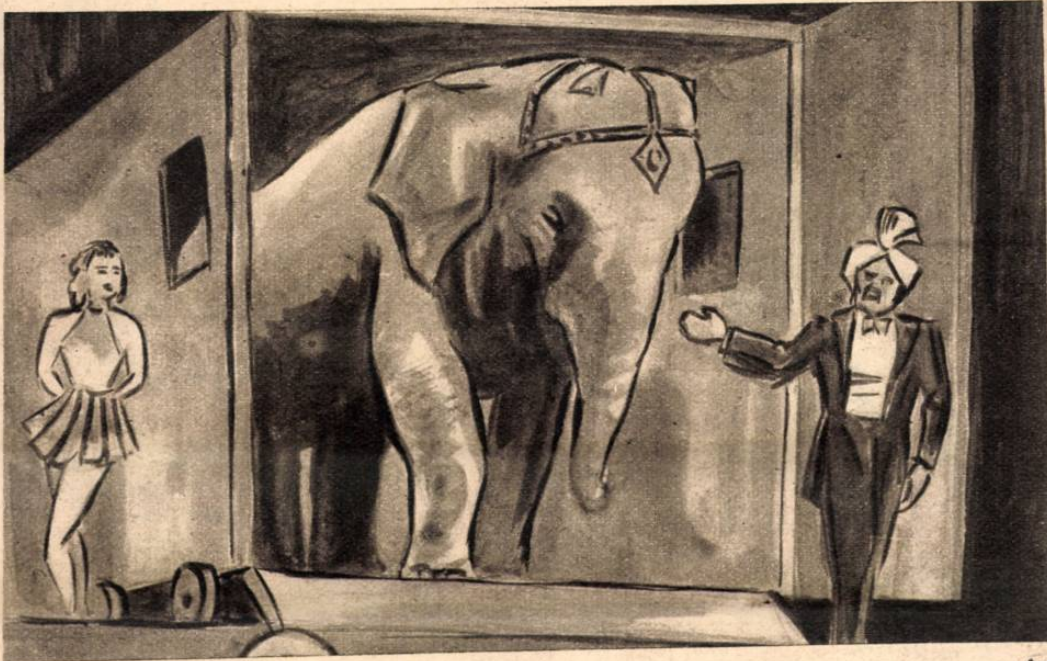
VRAJITORII DESVĂLUIȚE

Cum dispăre un elefant.—Din împărăția minune a femeilor tăiate cu ferăstrăul și a fecioarelor plutitoare.

MINUNATA e vrăjitoria, la fel ca ținutul domnilor „magicieni” care se întinde în lumea vastă a distracțiilor. Sunt vrăjitori cari își poartă rechizitele în buzunarul vestei, fiindcă înfățișează publicului cărți de joc sau alte lucruri mici, dar sunt și magicieni cari au nevoie de un vagon de cale ferată, fiindcă duc cu ei patruzeci de persoane, o duzină de animale — între care și un elefant — numeroase aparate mari și alte rechizite. Aceștia se numesc „iluzioniști”. Marii maeștri ai „artei negre” întrunesc desigur ambele arte: scamatoriile mici, pe mână (cari necesită o practică și un antrenament de lungă durată) și vrăjitoriile cu aparate. Tatăl acestei magii moderne a fost italianul Bosco, care și-a descoperit acest talent, într'un chip foarte nostim. În tinerețe luase parte la marșul lui Napoleon asupra Rusiei, și a rămas rănit, pe câmpul de luptă. Deodată observă un hoț care căuta să-

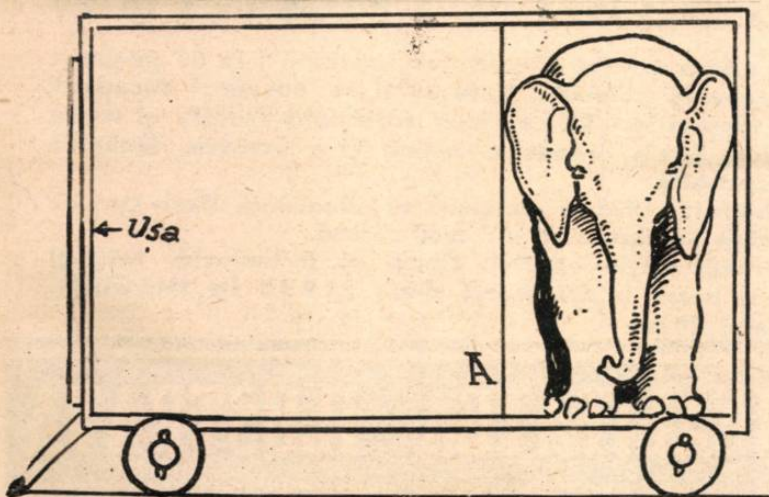
dispară obiecte sau persoane, prezentându-le publicului, sunt toți imitatori ai acelor mecanici din evul mediu, cari au construit tot felul de automate, dintre cari cel mai cunoscut a fost omul mecanic care știa să joace șah, etc. Cu asemenea automate s'a ocupat apoi, pe la mijlocul secolului al 19-lea francezul Robert Houdin (1805 până la 1871). A reușit astfel să reconstituiească mai multe asemenea automate, al căror mecanism nu mai era cunoscut. În-

trece pe acolo. Din zilele de glorie ale lui Bosco și Bellachini — și sunt vreo sută de ani de atunci — domnii magicieni, numiți „iluzioniști”, sunt mult mai prevăzători. Ei specifică în contracte că nici un străin n'are voie să intre în culise în timpul reprezentației, cuferele și lăzile lor au lacăte special construite, ajutoarele lor sunt mai tăcute decât călugării. Un vrăjitor deosebit de prevăzător, a încuiat chiar ușile laterale ale varietelului în timp ce „lucra”. Această măsură i-a fost însă fatală: căci într-o zi izbucni un incendiu, el n'a putut să fugă, și a murit carbonizat. Nu există azi nici un om civilizat care să mai creadă că există doamne care pot fi tăiate cu ferăstrăul, negri cărora li se taie capul, canari cari se transformă în omlete, artiste frumoase care sunt arse pe rug — în zilele de lucru odată, Duminică și sărbători de două ori, fecioare care plutesc, elefanți cari dispar fără urmă și

UNDE ESTE ELEFANTUL ?

Să faci să dispară un elefant viu, acesta pare să fie punctul culminant al magiei moderne de salon! În mijlocul scenei, astfel ca să se poată umbra în jurul ei, stă lada uriașă în care trebuie să dispară „Jumbo”. Desigur că lada n'are partea de jos dublă. „Maestrul” roagă spectatorii cari se îndoiesc de aceasta, să vină și să se convingă. Apoi urmează momentul mult așteptat: elefantul pășește în ladă — vrăjitorul închide ușa — face vreo câteva glume — deschide: Jumbo a dispărut! Din fericire, nu pentru totdeauna. Căci imediat maestrul îl face să reapară în același fel misterios.

AȘA SE FACE!

Elefantul s'a rezemat de partea din fund a lăzii, în așa fel încât publicul să-l vadă în profil, în momentul, când se deschide ușa. Imediat ce ușa lăzii s'a închis, de sus se lasă un perete subțire (A) care imobilizează elefantul în partea din fund a lăzii, și care se înfățișează spectatorilor, după deschiderea ușii, ca fundul lăzii. Spectatorii pot ușor fi amăgiți, căci ei socotesc lada mai mică iar elefantul mai mare decât este în realitate.

prade; dar în timp ce tâlharul își exercita meseria, Bosco, îi fură din buzunare tot ce furase hoțul până atunci. Această agilitate i-a servit mai târziu lui Bosco în executarea unei întregi serii de scamatorii. Încetul cu încetul a devenit maestrul artei negre. El a murit în 1863, la Dresda, și toți urmașii lui cari spuneau că se numesc Bosco, n'au făcut decât să-i împrumute numele.

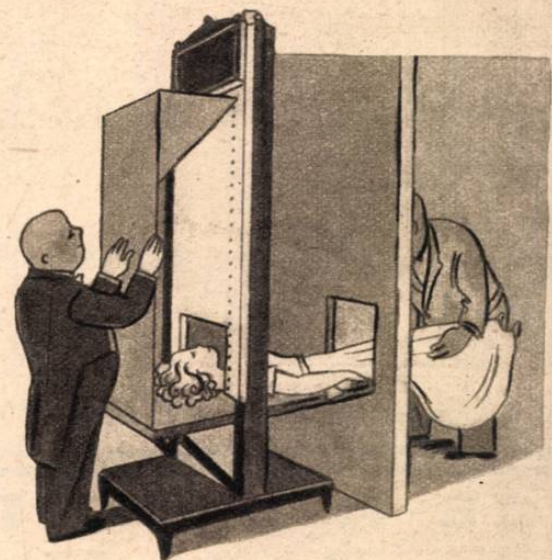
Iluzioniștii cari au construit tot felul de aparate care fac să

suflețit de aceste succese, Houdin a mai construit nenumărate aparate „de vrăjitorie” cu care a obținut mari succese la Paris. El și-a clădit curând un palat, pe care l-a umplut de nenumărate mașini, astfel încât muzicării săi treceau dela o surpriză la alta. Acest vrăjitor, a fost distins de către guvernul țării sale, dându-i-se o misiune importantă pentru nordul Africii. Acolo, se ridicaseră în inima poporului așa numiții „Marabut” cari prin fel de fel de vrăjitorii, spuneau că sunt trimiși ai Cerului, și îndemneau poporul să se răsvrătească împotriva stăpânirii franceze. Houdin primi însărcinarea să întunece „arta” acestor „Marabut”. El făcu deci un soi de întrecere cu ei în arta vrăjitoriei, și desigur că ieși învingător. Astfel, lăsă pe unul din acești Marabut să țin-tească, cu un glonte mai dinainte însemnat, un măr de pe capul său, apoi aduse unui alt Marabut un cufăraș mic pe care acesta oricât s'a străduit nu l-a putut urni de jos, iar pe șeful lor îl făcu să dispară în sgomot de împușcături și într'un nor de fum. Desigur că puterea Marabut-ilor scăzu, și revolta indigenilor fu înăbușită. Să desvălui trucurile vrăjitoriei, este foarte greu. Prin asta desigur că nu-ți atragi simpatia maeștrilor, ci mai curând trebuie să te temi de pedeapsa lor — te mai pot transforma într'o floare de câmp pe care s'o mănânce prima vită care

„ARMIDA, FEMEEA CARE DISPARÉ”

Armida apare pe scena improvizată și surăde publicului. Vrăjitorul vrea s'o facă să dispară fără urmă, declară că Armida este cu totul liberă, că nu există pereți dubli. În spatele ei se găsește — după cum poate vedea oricine — numai o oglindă. Un moment vă rog! — Un paravan subțire se pune înaintea — se ia la o parte: Voilă! Armida a dispărut.

AȘA SE FACE!

Oglinda în fața căreia stă Armida, se compune din două părți care se unesc perfect. Imediat ce paravanul este pus, partea de sus a oglinzii se ridică. Ea se lasă în spatele scândurei negre, lăsând un loc liber, în care fata se strecoară binisor. Apoi partea de sus a oglinzii se readuce la locul ei. Vrăjitorul ridică paravanul, și fata a dispărut. În același fel poate apărea într-

bărbați cari fug din lăzi ținute. Știm precis: totul nu este decât truc. Și tocmai de asta admirația trebuie să fie cu atât mai mare pentru acești artiști: reușesc să ne înșele cu toate că știm trucurile de care se servesc! Destăinuirile pe care le facem aci, cu desenele pe care le publicăm la acest articol, nu sunt menite să micșoreze faima acestor artiști, ci, din potrivă, să le ridice prestigiul, având în vedere fantezia acestor oameni.

R.

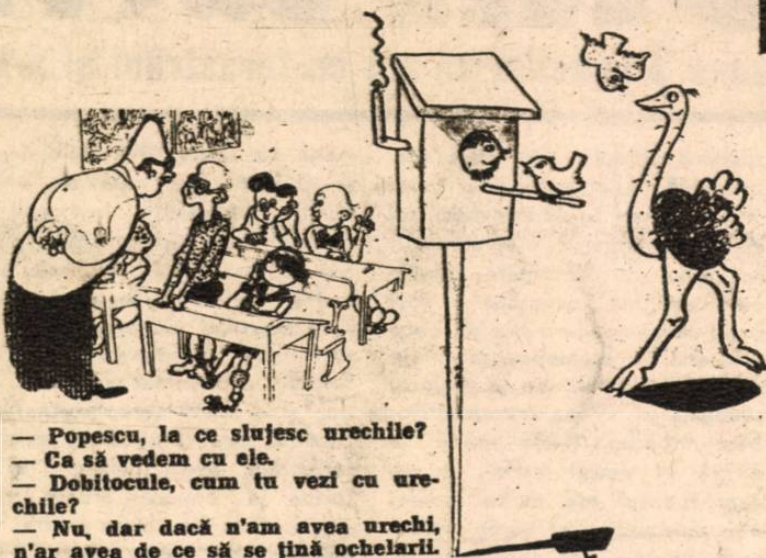
== HUMOR ==

CINEMA

DUPĂ FILM

— N'ar fi trebuit să plângi atât de mult pe umărul meu. Ia privește cum mi-a intrat mâneca!

— Popescu, la ce slujesc urechile?
— Ca să vedem cu ele.
— Dobitocule, cum tu vezi cu urechile?
— Nu, dar dacă n'am avea urechi, n'ar avea de ce să se țină ochelarii.

— Mămico, să mă spăl pe mâini, sau îmi îmbrac mănușile ca să-l conduc pe unchiul Andrei la gară?

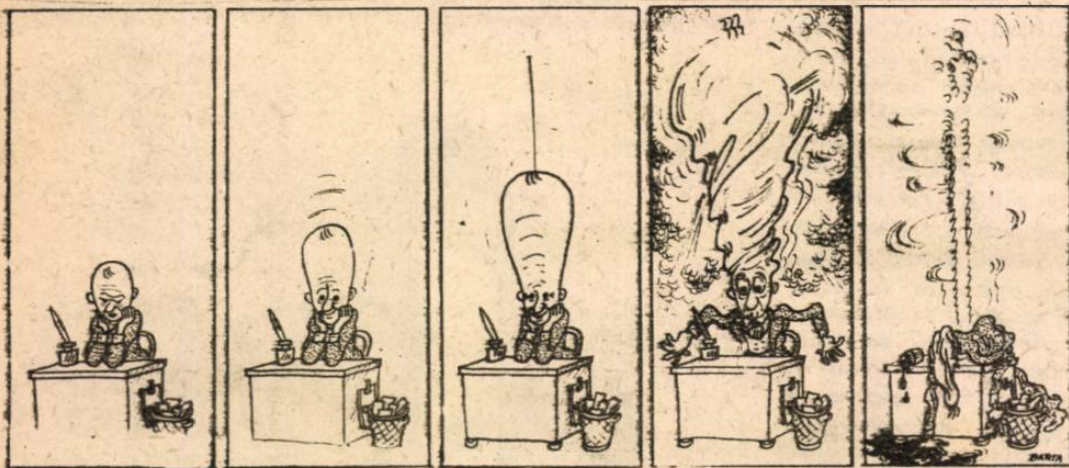

— Vezi, Lizico, asta este Moș Crăciun, fără tăticul!

DARURI DE CRĂCIUN

Și toți i-au adus bunicii ceea ce doria atât de mult.

Într'un efort de gândire...

CE MINUNAȚI DINȚI ALBI AVEȚI!

Vă dați singură seama de modul rapid și eficient cu care KOLYNOS curăță și albește dinții. Această probă odată făcută, niciodată nu vă veți mai reîntoarce la vechea metodă anti-științifică.

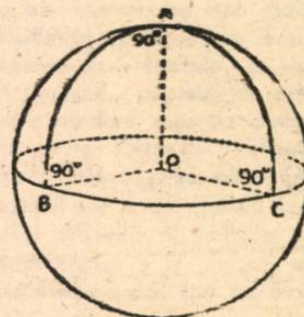
Nici un alt produs cunoscut de știință nu albește și nu face să strălucească dinții pătați și îngălbeniți așa de repede ca KOLYNOS. Încercați KOLYNOS chiar de azi.

KOLYNOS CREMĂ DENTARĂ

CIUDĂȚENII

GEMENII RIOS

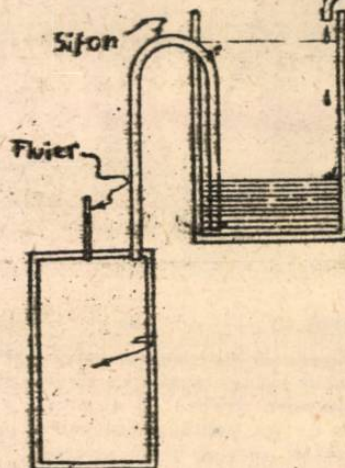
NUL are pielea și părul lipsite de pigment iar celălalt e oacheș.

Se poate înscrie aici un triunghi, având toate unghiurile drepte — de câte 90 grade. Suma unghiurilor unui triunghi sferic este mai mare decât 180 grade.

Apă

O PERIE DE HAINA întrebuințată timp de 80 de ani. A aparține d-nei F. J. Bridger, Ivanhoe Vio, Australia.

CEASORNICUL DEȘTEPTĂTOR AL LUI PLATO

Apa picură din vasul de sus, într'un al doilea, pe care umplându-l, se revărsă prin țevă în cel de jos. Acesta din urmă, este astupat, ceea ce silește aierul să-și facă drum prin tubul în vârful căruia s'a fixat un fluier.

IN CURSUL LUNEI IANUARIE VOM PUBLICA „1935 IN IMAGINI”

un album format „Realitatea Ilustrată”, în 80 pagini și o copertă colorată, care va fi un adevărat document al timpurilor. Va cuprinde fotografii inedite și multe unice, într'o orânduire logică și o execuție tehnică impecabilă.

Albumul: „1935 în imagini”, al „Realității Ilustrate” nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Intrucât ediția acestui album va fi limitată, rețineți depe acum, la chioșcarul d-v.: „1935 IN IMAGINI”. Prețul 20 lei.

REALITATEA ILUSTRATA

DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 32 de pagini mari.

PREȚUL LEI 10. —

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 400 LEI

Pe șase luni 200 „

Pe trei luni 100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Telef. 3.84-23
Imprimată la foto-fotografură în atelierul „ADEVERUL” S. A.

VANTURĂTORII MĂRILOR

(Urmarea din pag. 21)

trivită, pronunță formula jurământului, ca pe-o melodie,

— Ce spune?

— „Dacă trădez clubul „Orchidea Roșie”, facă zeii să ajung un balaur fără cap; dacă vând secretul, mistreții să aibe parte de trupul meu; dacă denunț un frate, porcii și câinii să împrăștie în cele patru vânturi, oasele mele și ale strămoșilor mei...”

— Și crede cu tot dinadinsul în asemenea fleacuri?

Mister Chu mă privește ca și cum aș fi pronunțat cine știe ce vorbă nelegiuită:

— Chinezul poate să fie hoț, escroc, pirat, dar va răbda să fie torturat, ciopârțit și jupuit de viu, decât să calce un jurământ, făcut pe mormântul strămoșilor lui!

...E adevărat, fiindcă numai cu o astfel de mentalitate mai pot să ființeze și să se înmulțească bandiții și piratii, în China cea nouă...

PELERINUL PASIONAT

Dorind să prezentăm revista noastră în condițiuni tehnice cât mai bune, am sporit numărul de pagini, publicând într-o formă unitară întreaga materie din „Realitatea Ilustrată” și suplimentul „De toate pentru toți”.

Unde MERGEM?

In săptămâna aceasta:

TEATRE:

TEATRUL NAȚIONAL: „Casa Hervei”, „Umbra”, „Ruy Blas”.
REGINA MARIA: „Lozul cel mare” cu Maximilian și Leny Caler.
ALHAMBRA: „Dunărea albastră”.
COMOEDIA: „Apropos Tănase”.
VESEL: „Otto Elefantu”.
MAJESTIC: „Tic-tic-tic”.
EXCELSIOR: „Afacerea Kubinsky”.

CINEMATOGRAFE:

CAPITOL: „Ultimele zile ale Pompeiului”.
TRIANON: „Caravana” cu Charles Boyer.
ARO: „Iubește-mă” cu Grace Moore.
SCALA: „Iubesc toate femeile” cu Jan Kiepura.
REGAL: „Oci Ciornia” cu Harry Baur și Simone Simon.
SAVOY: „Femea și minciuna” cu Harry Baur și Alice Coccoa.
SELECT: „Stan și Bran scoțieni”.
BD. PALACE: „Stan și Bran scoțieni”.
VOX: „Suflete biciuite” cu Wallace Berry și Jackie Cooper.
ROXY: „Ultimele zile ale orașului Pompei”.
CITY: „Puiul mamei” cu Franziska Gaal, jurnal și complectare.
DARLY: „Ești al meu” cu Elisabeth Bergner și „Domnul dela Follies Bergeres” cu Maurice Chevalier.
OMNIA: „Anna Karenina” cu Greta Garbo și Frederic March, jurnal și complectare.
MARNA: „Clo-Clo” cu Martha Eggerth, jurnal și complectare.
TOMIS: „Cruciadele” cu Henry Wilcoxon.

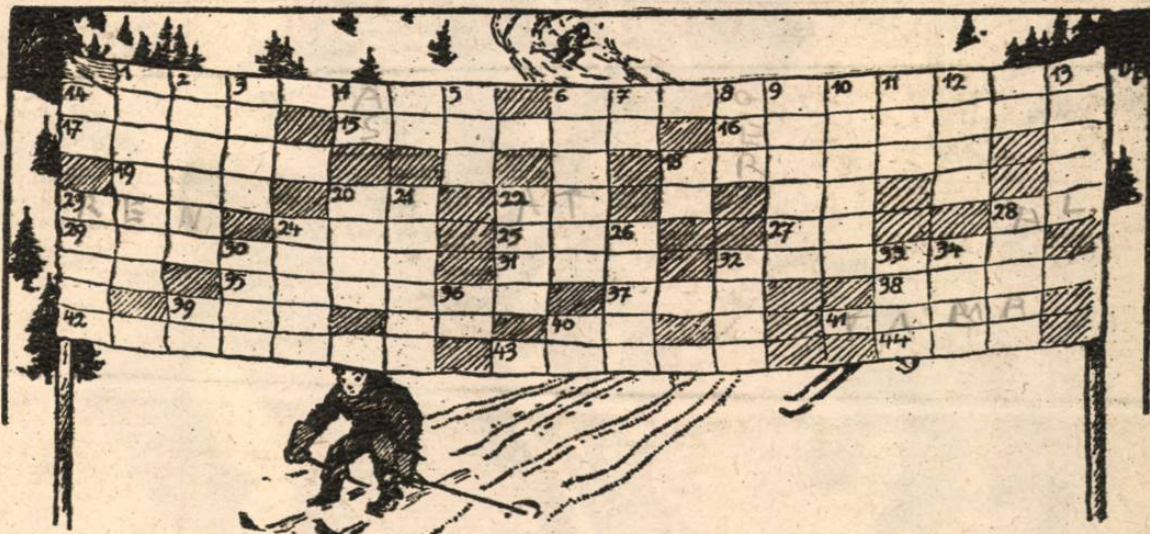
FRIZERUL ITALIAN LA LONDRA:

— Ești și dumneata de părere că Mussolini n'are dreptate?
— Nu, nu, null!

DISTRACȚII DE IARNĂ

CUVINTE INCRUCIȘATE

Orizontal: 1) Mine marine... naturale sau tankuri pe înălțimile muntoase. 6) Poleiala de argint a crengilor de pe înălțimi. 14) Sgomotul căderii în mocirlă. 15) Stațiune de iarnă. 16) Sorginte. 17) Lemnul care sprijină, indirect, căldarea. 18) Antoniu la pierdere. 19) Bolesc. 20) Monograma bardului dela Târgoviște. 22) Cal frumos. 23) Animal nordic. 24) Pronume. 25) Mersul ideal al skiorului. 27) Pronume. 28) Articol. 29) Celebru umanist. 31) Pământul, în mitologie. 32) Echilibrul ideal. 35) Remorca dinainte a ghoștarului (pl). 37) Omora. (fr.). 38) Hoinăreală

sportivă. 39) Cnut oltenesc. 40) Silaba zăpezii. 41) Vară, toamnă, iarnă, primăvară, vară, toamnă, etc. 42) Anularea unei legi. 43) Natura își țese haina de puf, cristal și argint. 44) Drumuri prin munți, dealuri și câmpii.
Vertical: 1) Izvoare de apă caldă. 2) Patria tutunului. 3) Gen literar. 4) Campion de ski. 5) Reprezentant al speciei umane. 6) Potecă improvizată, prin zăpadă, de un... academician de astăzi. 7) A desființat una din legile naturii, în Egipt, perpetuând vara. 8) De frig, de dor, de căldură, de neaz, etc. 9) Skiorul, după o zi de alergă-

tură. 10) Furtună mare. 11) Semn matematic. 12) Formă rustică și amicală a unui pronume de reverență. 13) Substanță medicinală. Foarte amară. 14) Grad în armată. 18) Bezea. 20) Sită. 21) Duduile sportive și lipsite de grija zilei de mâine. 22) Plante marine. 23) O mare catastrofă de cale ferată, în România. 24) A murdări. 26) Tragedie de Lessing. 28) Se alătură. 30) Numele vechiu al Ismailului. 32) ghiața la cald, comestibilă. 33) Bastiment. 34) Concusiune. 36) Ține. 39) Fluviu în Italia. 40) Timp favorabil pentru skiori. LT. PAJURĂ

CONDIȚIILE

DE PARTICIPARE

Deslegările se vor trimite pentru fiecare număr în parte. Cei cari vor deslega toate jocurile, vor participa la tragerea premiilor săptămânale.

Se vor acorda următoarele premii:

PREMIUL I, lei 200, în numerar.
PREMIUL II, lei 100, în numerar.
PREMIUL III, un abonament pe 3 luni la „Realitatea Ilustrată”.
Se vor mai acorda și mențiuni în volume literare.

CITIȚI

SFÂNTA

DREPTATE

ROMAN DE

C. MANOLACHE

De mult nu s'a citit un roman în care năzuințele sufletului omenesc individual și colectiv să fie redat într'un stil mai plin de farmec și originalitate.

Ediț. „Adeverul” 80 lei volumul

Deslegările din No. precedent

Cuvinte încrucișate

REBUS:

„Iat'o sanie ușoară care trece peste văi...
In văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi”.

(Iarna — de V. Alecsandri).

DOAMNELORI

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7.

2. Dublu logograf multiplu

Se dau următoarele cuvinte:
1. LINGUROIU; 2. NUCȘOARĂ;
3. LUMINOASE; 4. CONCUSI-
UNEA; 5. LOSTUNI; 6. MINO-
TAUR; 7. INOVAȚIUNE; 8.
LĂTUNOAI; 9. INNOURA;
10. STĂNOIU.

Extrageți din fiecare litera care alcătuiesc un cuvânt anumit — același peste tot — și amestecați apoi literele care rămân, astfel ca să se formeze alte cuvinte noi, cu următoarele semnificațiuni:

1. Locuitori din Liguria. 2. Lup-tător cu arcul. 3. Mănăstire zidită de Radu Voevod. 4. Denumirea unui sat dintr-o regiune secetoasă. 5. Autorul unui sistem natural de economie politică. 6. Viețuim. 7. Poftii la la masă. 8. Solidarizate. 9. Părți ale nasului. 10. Acesta (pop.). Inițialele acestor cuvinte au un anumit sens.

Cupon de jocuri No. 467

Numele și prenumele _____

Adresa: _____

„Ca este
zeița dansului”

NU VĂR FACE, OARE PLĂCERE SĂ AUZIȚI ASTFEL DE COMPLIMENTE ?

A tunci nu trebuie să uitați că pentru a cuceri inimile partenerilor trebuie să-i capturați prin personalitatea Dv., prin grație dansului, prin frumusețea toaletei, frăgezi-
mea tenului, dar mai ales prin parfumul pe care îl întrebuințați.

JAZZ

o nouă apă de Colonie

„Lady” creiază noi ape de Colonie așa cum marii croitori creiază noi modele. Fiecare creație are un scop bine determi-

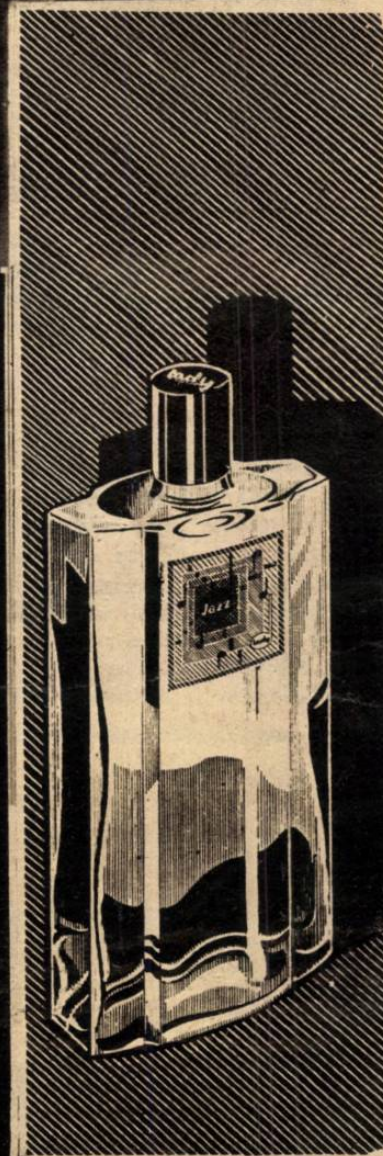
nat, toate însă tind să satisfacă gusturile cele mai rafinate și să dea mai multă strălucire frumuseții feminine.

Jazz — o nouă apă de Colonie care completează cu succes seria renumitelor creațiuni „Lady”. Această apă de Colonie a fost creată pentru acele femei care trăiesc în ritmul vieții mondene, care vor să cunoască toate dansurile noi și care au ambiția ca partenerii lor să nu uite niciodată minutele petrecute împreună în vârtejul dansului.

EAU DE COLOGNE

Jazz

Lady

★
**OTRAVA
DIABOLICA**
ROMANUL NEFERICITEI
TITA CRISTESCU
(VEZI ARTICOLUL DIN PAGINA 10)

ANUL NOU LA PALATUL REGAL

Cu prilejul anului nou, Suveranul a primit la Palatul Regal din Calea Victoriei pe membrii guvernului și ai corpului diplomatic. S'au rostit două emoționante discursuri. Unul al d-lui prim ministru Gh. Tătărescu și a tul de răspuns al Suveranului.

(Fotografii Berman)

Fotografiile pe care le publicăm înfățișează: Regele Carol II ascultând în sala festivă a Palatului Regal discursul de felicitare al d-lui Prim ministru Gh. Tătărescu (în mijlocul sălii în fața microfonului).

Regele, Principele Nicolae, Voevodul Mihai și d. prim ministru Tătărescu tercând în revistă trupele.

Suveranul urmat de Voevodul Mihai felicitând pe membrii guvernului.

Membrii guvernului ascultând discursul Suveranului.

Joi 26 Decembrie 1935, în sala cinematografului „Intim”, doamna Don — sub patronajul partidului național-tărănesc, circumscripția 19 — a împărțit daruri de Crăciun, în alimente și îmbrăcăminte, la peste 200 de familii sărace.

CEL MAI PERFECT MODEL DIN STATELE UNITE

Pictorii și sculptorii din New-York au organizat recent un concurs pentru găsirea celui mai perfect model. Victoria a fost cucerită de Miss Mardee Hoff un tânăr model al cărei corp înfățișează cu adevărat perfecțiunea. Fotografia noastră o înfățișează pe Miss Mardee Hoff imediat după alegere.

UN GRUP DE VEDETE

Iată un grup de vedete cinematografice surprinse de obiectiv în cursul unei serate moderne la Contesa Di Frasse la Los Angeles. Dela stânga spre dreapta: Miriam Hopkins, Merle Oberon, Norma Shearer și Dolores del Rio.

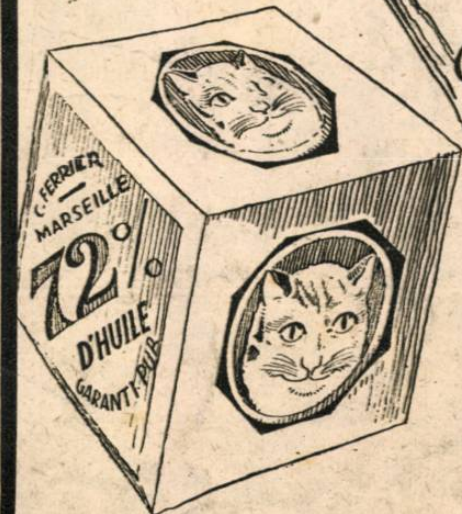
NOUA PARTENERA A LUI MAURICE CHEVALIER

O tânără artistă engleză anume Margaret Lockwood care s'a născut în India, dar a crescut la Londra, a fost aleasă de Maurice Chevalier dintr-o serie întreagă de ofer-tante ca parteneră pentru noul său film. Fotografia noastră o înfățișează pe Margaret Lockwood, sură-zătoare, după alegere.

MISS PARIS 1936

În cadrul unei strălucite serate, a avut loc la Paris alegerea unei Miss Paris pe anul 1936. A fost aleasă D-ra Balestré. În clipa când i s'a anunțat rezultatul, aleasa a leșinat de fericire, fiind sus-ținută de renumitul actor Biscof.

În fotografiile noastre, un recent portret al alesei și momentul... leșinului.

Săpunul
PISICA **LECHAT**

Săpunul „PISICA” LE CHAT, veritabil de Marsilia, e neîntrecut și nelipsit din casa bunei gospodine.

PISICA **LECHAT**

© • FERRIER • MARSEILLE

REPREZENTANȚA G-RALĂ: STUDERUS & Co. BUCUREȘTI, STR. ȘIF. GHEORGHE No. 29

Poliția din Waudchuko este instruită de către japonezi. Fotografia noastră înfățișează pe un ofițer de poliție japonez arătând unui polișt mandciurian cum trebuie legat un răufăcător.

CE-I TREBUE JAPONIEI?

CÂND s'a retras din Liga Națiunilor, acum câțiva ani, spre a putea începe atacul împotriva Chinei și a bombarda orașul Shanghai, bărbaii reprezentativi de la Geneva au vorbit hotărât împotriva politicii agresive dela Tokio. Momentul era impresionant. Japonia, care constituia forța cea mai sigură a Ligii Națiunilor în Extremul-Orient da un exemplu rău și lăsa politica dela Geneva fără un reazim în Asia. Reprezentantul Japoniei la Liga Națiunilor, rechemat urgent în patrie, s'a înfățișat împăratului său și a plâns. Nimeni, nicăieri, nu avusese atunci un cuvânt blajin pentru Japonia. Singurul om politic care, în ziua retragerii mării puteri extrem-orientale din Ligă a trecut o clipă de partea ei — mai mult mintal, cu efortul vădit de a înțelege semnificația acelei retrageri — a fost d. Titulescu. Dacă Japonia s'a putut decide la o politică atât de periculoasă, a declarat domnia-sa, probabil că are temeiuri tot atât de grave, de oarece oamenii politici niponi n'au lucrat niciodată cu ușurință și vreme de un secol au dovedit că știu să se ferească de greșeli prea mari. Dar să nu fie, într'adevăr, nici o cale spre împăcarea Japoniei, în cadrul Ligii Națiunilor?... Să fie neapărat nevoie de acest pas, hotărîtor nu numai pentru marea națiune din Extremul-Orient, ci și pentru destinul întregii noastre planete?... Acestea au fost ideile d-lui Titulescu — și bănuiala domniei-sale s'a adevărit: în cadrul Ligii Națiunilor, întemeiată pe principii de drept, iar nu de forță, Japonia nu se putea extinde în China, unde rezistențele

se vedeau mai mici decât în direcția Siberiei. Liga Națiunilor nu avea dreptul să acorde teritorii — și chiar dacă, pentru a împăca cererile Japoniei, și-ar fi luat acest drept, n'avea mijloacele. Căci Liga Națiunilor a fost concepută și zămislită ca un **Tribunal al Omenirii**, căruia, odată cu sălile de deliberare, nu i s'au acordat însă și jandarmi, cari să-i execute hotărârile.

Japonia s'a retras dela Geneva și a atacat China. După cucerirea orașului Shanghai, soldații japonezi au „**eliberat**” provincia Manciucco. Se pare că noua provincie nu corespunde din punct de vedere economic, așteptărilor japoneze — și armatele au primit

ordin dela Tokio să „**elibereze**” și alte provincii. Faptul că imperiul Chinei mai înainte de-a pierde Manciucco, pierduse Mongolia, provincie care și-a dat un guvern sovietic, e destul de vorbitor și se vede bine că ne aflăm într'un moment de lichidare totală a crizei, care de aproape un veac, descompune Imperiul Ceresc al Chinei.

Astfel de fenomene nu pot fi judecate cu principii de morală. Și popoarele europene, care se găsesc într'o criză acută de organizare a Continentului lor, cu sau fără voie, se folosesc de această schimbare din Extremul-Orient. Dacă China ar fi opus într'adevăr o rezistență serioasă și îndelungată imperialismului japonez, poate că Japonezii ar fi încercat să ocupe Siberia — și în acest caz ar fi deslănțuit un război european de oarece Rusia, atacată în Răsărit ar fi ispitit împotriva ei și pe Germania, cari râvnesc de mult să ocupe fertila Ucraină.

Accelerând desmembrarea Chinei, care nu mai alcătuiește un organism politic unitar, conștient de unitatea lui și capabil să reziste atacurilor din afară, Japonia poate veni în conflict cu Statele Unite ale Americii, sau cu Anglia, pentru interese economice, în orice caz mai ușor de rezolvat decât un nou război mondial.

Mai jos vedem un grup de elevi poliști mandciurieni făcând gimnastică sub supravegherea unui ofițer de poliție japonez.

Sunt istorici cari privesc cu destul calm evenimentele, mai mult sau mai puțin sângeroase din Extremul-Orient; ei nu cred măcar în posibilitatea unei cuceriri a Chinei. Au mai fost năvălitori, — spun ei — cari au trecut de „Zidul Chinezesc”, dar s'au topit cu toții, în deluviul mereu crescând al populației chineze, care, cu un pumn de orez în podul palmei, desfide secolele și acoperă ținuturile străvechi. De altfel nici Japonezii, cari au înaintea ochilor experiența din Coreea, unde muncitorul chinez n'a putut fi înlocuit de muncitorul japonez, n'au de gând să cucerească Imperiul Ceresc — așa cum înțelegem de obicei cuceririle. Oamenii politici dela Tokio nu se gândesc să suprimă populația chineză — idee pe cât de odioasă pe atât de absurdă — ci să preia organizarea și conducerea unui Imperiu Galben, care de mult și-a pierdut autodeterminarea și controlul de sine. Se va crea poate în o parte din provinciile chineze o nouă aristocrație — de arme și de bani. — o aristocrație japoneză, pe pământ chinez, al cărei destin însă nu va putea fi mult deosebit de-al celei mandciuriene, care-a mai cucerit odată China.

Fotografie luată la recente manevre ale armatei japoneze.

Ceeace-i trebuie însă neapărat Japoniei, înainte de-a fi copleșită China întreagă, e o **înfrângere**: O înfrângere gravă, definitivă, adânc simțită, ca să-și revie la realitate. Această înfrângere — care nu poate fi provocată decât de popoarele albe, deținătoare ale forțelor supreme — va folosi în primul rând Japoniei. Căci după un veac, de victorii militare ne'nterupte, după un veac de strălucite succese diplomatice, acel popor de mari însușiri, și de mare viitor, în cooperarea planetară a popoarelor, pare a-și pierde, în zilele noastre simțul proporțiilor și de-aci vor decurge, în chip fatal, dezastrele. Japonezii au fost până acum poporul cel mai răzgâiat al istoriei contemporane. E timpul să revie la o conștiință de sine, de altă valoare decât cea militară, la un echilibru sănătos, în propria-i simțire, la o reorganizare și sistematizare a propriei vieți sociale — la o așezare temeinică, pentru creare de valori superioare, după excursii militare, cari nu pot ținea la infinit.

A.

Ca valurile ce izbesc neputincioase țărnuțul...

tot astfel se frâng adesea încercările suferințelor de a se vindeca de boale. Ritmul trepidant și accelerat al vieții noastre cotidiene, zdruncină într'atât sistemul nervos al oamenilor, încât fenomenul resfrângându-se asupra aparatului digestiv, dă la iveală frecvente cazuri de gastrite, colite, ș. a. Față de această avalanșă de manifestări morbide, știința rămăsese neputincioasă. Când iată că subit o descoperire a unor savanți americani, cunoscută ulterior sub denumirea de „Gastro D.” vine să salveze pacienții de chinuri, redându-le încrederea în viață, puterea de muncă și în sfârșit optimismul, ceea ce e esențialul.

Se găsește de vânzare la farmacie.

Farmacia Thoiss din București, calea Victoriei 124, care

are reprezentanța acestui admirabil produs, deține o colecție întreagă de scrisori de mulțumire, sosite din cele mai îndepărtate colțuri și din toate straturile sociale, dela semi analfabeți până la cărturari, cari toți își exprimă satisfacția pentru rezultatul pozitiv obținut prin „Gastro D.”

Iată ce ne scrie d. G. V. Gheorghiu, inspector C. F. R. în București, Pasagiul Român scara 7, etaj I:

„Deși nu mi-ai cerut să vă dau un certificat, totuși în interesul celor suferinzi de stomac, cred să arăt că chiar dela prima sticlă, crampele stomacale ce le-am avut, au dispărut complet.

„Suferinzi cari vor să capete lămuriri, să-mi scrie”.

Cred că numai este nevoie de nici un comentariu.

DAȚI ZÂMBETULUI D-VOASTRĂ UN NOU FARMAC

Dinții urâți și pătați, pot deveni atrăgători — Dați-le albeața scânteietoare —

Crema dentară antiseptică specială, curăță și le redă rapid albeața și strălucirea naturală

Oricât de frumoasă ar fi o față, dinții urâți o fac respingătoare. Dați dinților Dvs. îngrijirea specială antiseptică cu Kolynos, pe care dentiștii îl recomandă, fiindcă Kolynos distruge germeni vătămători ai gurii, cari sunt cauza petelor, decolorării și cariei. Aplicați numai jumătate de cm. pe o perie uscată, imediat spuma antiseptică

Kolynos curăță toată suprafața dentară, și pătrunde în cele mai mici interstii. Immediat dinții Dvs. capătă un luciu și o albeață minunată. Toată gura va fi purificată și improspătată. Luați chiar azi un tub Kolynos, și dinții Dvs. vor capăta strălucirea și puritatea nestematei. Întrebuințați tubul mare — este mai spornic.

SFÂRȘITUL UNUI MONUMENT AL PARISULUI

Palatul Trocadero din Paris va fi dărâmat cu prilejul pregătirilor care se fac pentru expoziția din 1937. Impresionantă noastră fotografie înfățișează statuile palatului care aruncă ultima privire asupra Parisului, înainte de a fi dărâmate.

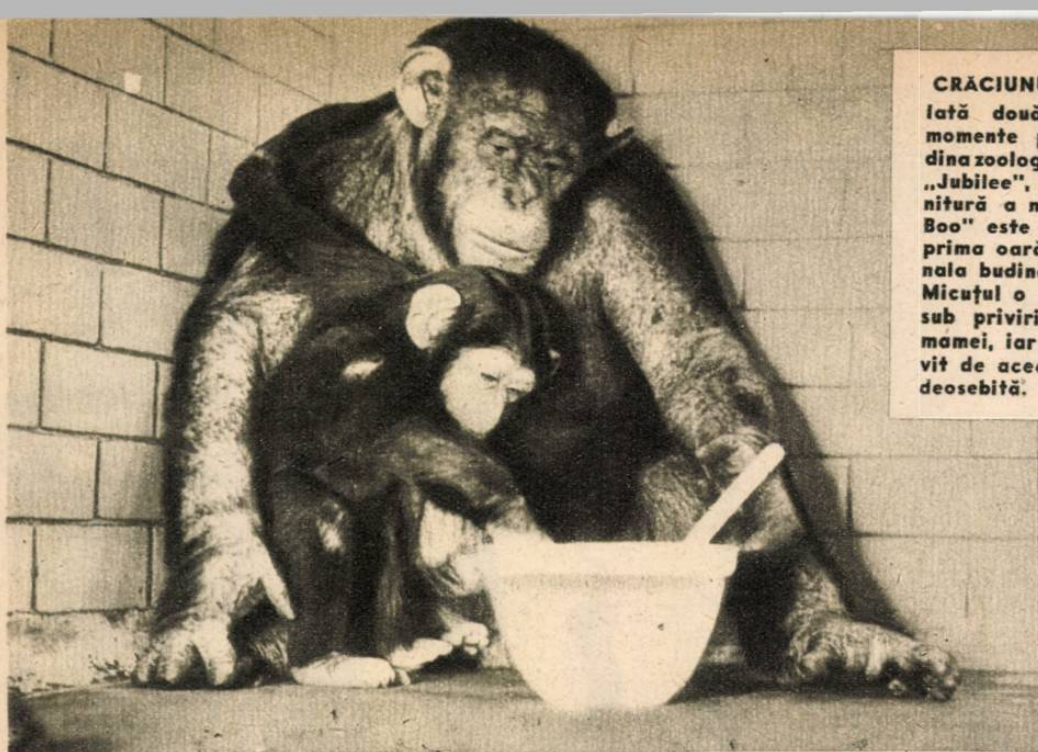
SĂRBĂTOAREA SF. SPIRIDON ÎN GRECIA

La Atena s'a sărbătorit recent, cu un ceremonial deosebit ziua Sf. Spiridon. Episcopii au purtat portretul sfântului. Fotografia noastră îl înfățișează pe Regele George în fața episcopilor.

LECȚII DE FOOT-BALL

Anglia este țara unde se joacă cel mai bun foot-ball din lume. Din școală elevii primesc lecții speciale în această materie. Iată în fotografia noastră pe renumitul antrenor Tom Whitacker instruind pe elevi.

CRĂCIUNUL MAIMUȚEI
Iată două emoționante momente prinse la grădina zoologică din Londra. „Jubilee”, tânăra proge-nitură a maimuței „Boo-Boo” este servit pentru prima oară cu tradițio-nala budincă de Crăciun. Micuțul o mestecă întâi sub privirile blajine ale mamei, iar apoi este ser-vit de aceasta cu o grijă deosebită.

DIN GRĂDINA ZOOLOGICĂ ȘI DIN... STUDIO

INSEPARABILII

Această frumoasă pisică și acest șoricel alb aparținând unui locuitor din Statele Unite, sunt cei mai buni prieteni din lume cu tot ce se spune despre dușmănia seculară dintre pisică și șoarece. Crescuți împreună, ei au devenit inseparabili și petrec ore întregi jucându-se.

DOUĂ CĂPRIOARE ÎN ZĂPADĂ

La grădina zoologică din Berlin stau în zăpadă două dragălașe căprioare. Nu sunt însă căprioare veritabile, ci artificiale. Ele te pot înșela însă, mai ales când natura îmbracă haina albă a iernii.

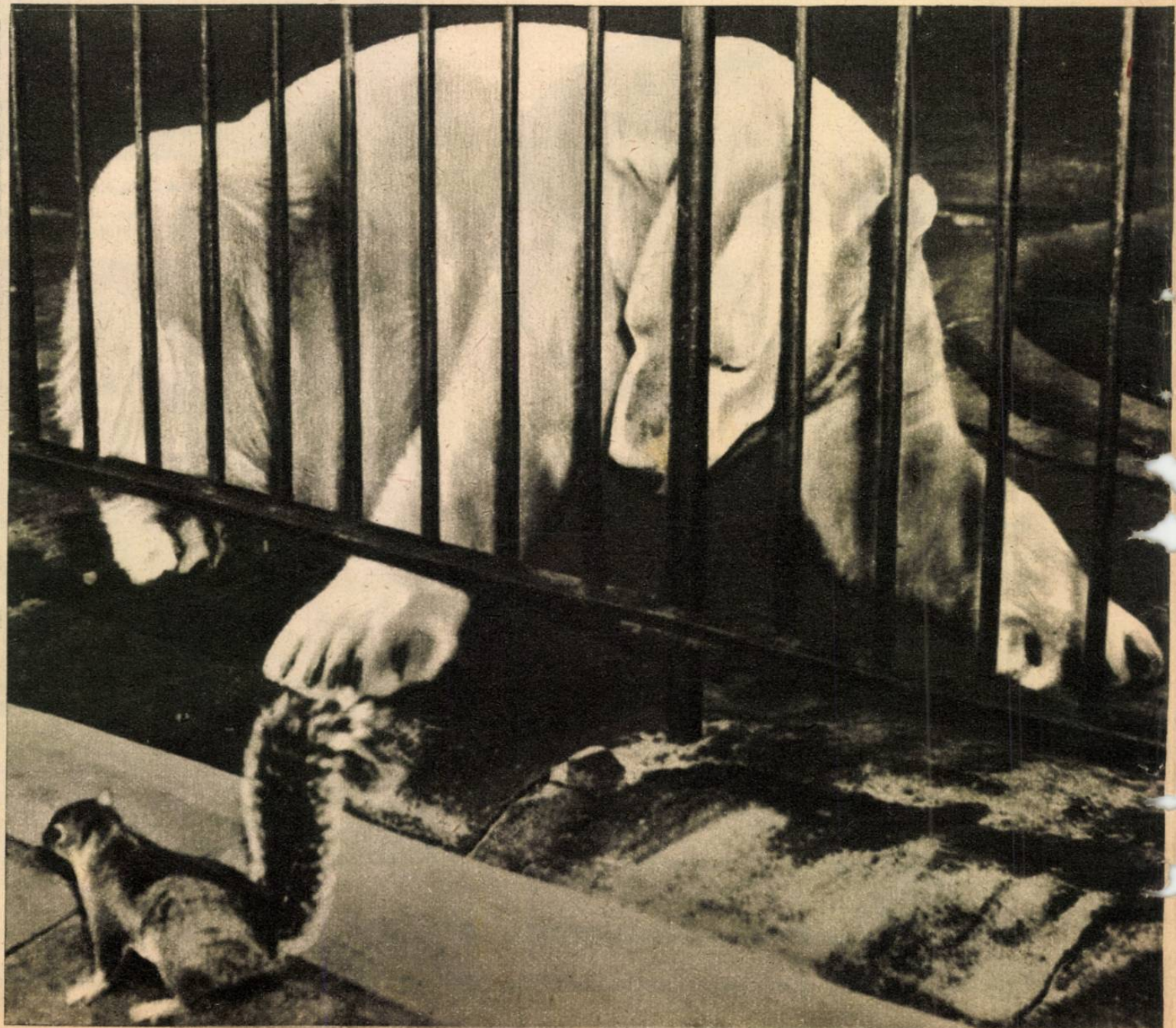

RIN TIN TIN JUNIOR

Rin Tin Tin junior, fiul renumitului câine star de cinema Rin Tin Tin nu este cu nimic mai puțin cunoscut decât marele său predecesor. Iată-l în fotografia noastră pe Rin Tin Tin junior odihnindu-se după o muncă încordată în studio. Căci și el este star de cinema.

URIAȘUL ARE CHEF DE JOACĂ

Urișul urs alb s'a plictisit în cușca lui și are poftă de joacă cu o mică veveriță. De câte ori ea ajunge în dreptul grătilor, uriașul încearcă s'o mângâie și este prevăzător firește, așa cum trebuie să fie oricare față de un animal atât de plăpând.

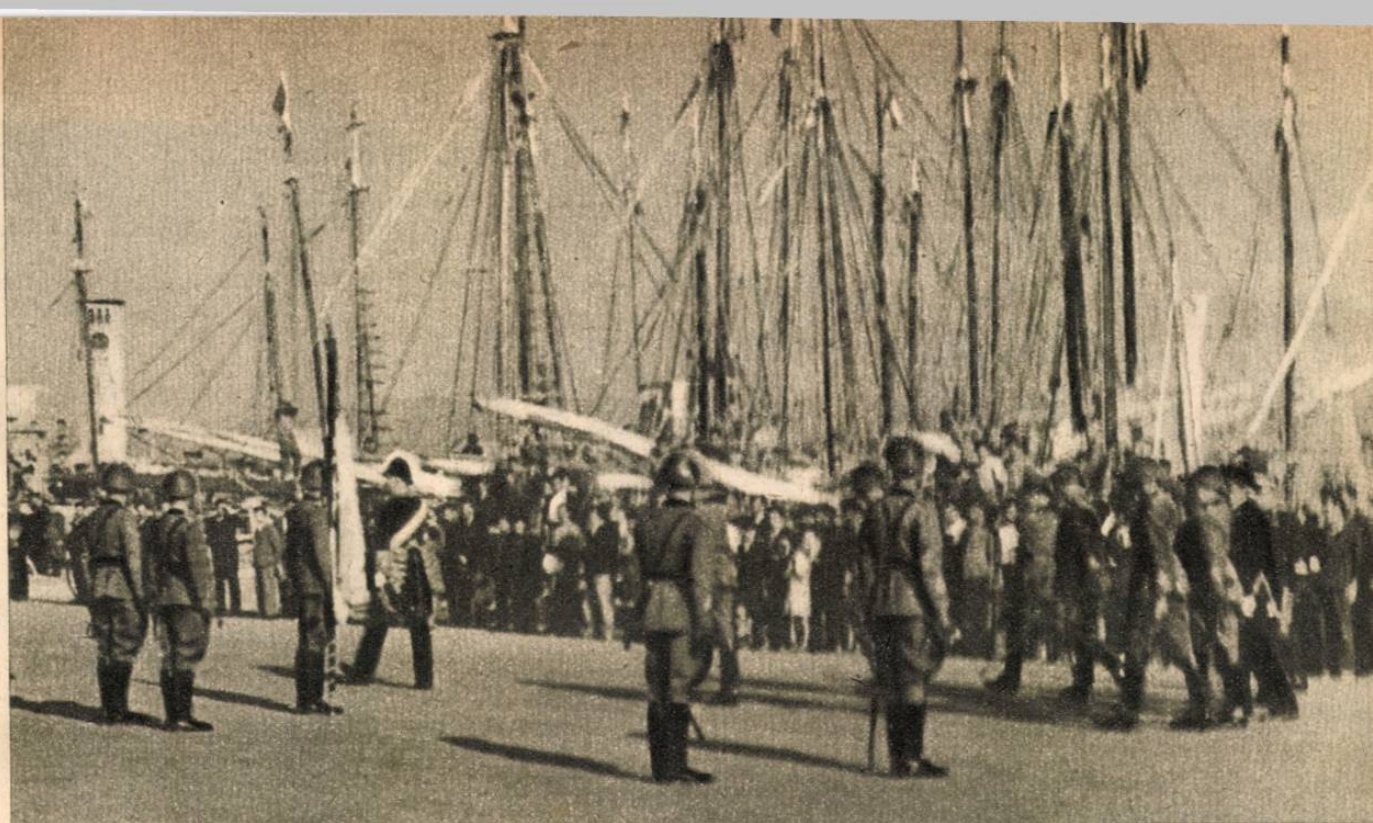

INTĂRIRI ITALIENE IN MEDITERANA

În urma ultimelor evenimente politice, Italienii au hotărât să transforme insulele lor din Marea Egee (Dodecanez) în centre militare. 10.000 de soldați au fost trimiși în Dodecanez. Fotografia noastră a fost luată în timpul unei parăzi militare desfășurată în fața guvernatorului pe insula Rhodos.

ASPECTE DIN ORAȘUL BOMBARDAT DE ITALIENI

După primul bombardament asupra orașului Dessie, Italienii au mai făcut unul tot asupra aceluiași oraș. A doua oară pagubele au fost încă mai mari decât la început. Fotografiile noastre înfățișează: o colibă abisiniană în flăcări în urma bombardamentului, iar mai jos un grup de ostași abisinieni trecând prin regiunile sinistrate.

RESTAURAREA CONSTITUȚIEI ÎN EGIPT

Fotografia noastră înfățișează un grup de indigeni care au pus stăpânire pe un tramvai pe care-l plimbă prin toate străzile orașului Cairo în ziua restaurării Constituției în Egipt.

Visul realizat
al oricărei femei
exigente:
NOUÏLE CREME
ELIDA

ELIDA

COLD CREAM AU CITRON

IDEAL CREME POUR LE JOUR

ELIDA COLD CREAM AU CITRON, pentru noapte, pentru curățirea și hrănirea tenului. ELIDA IDEAL CREME, pentru zi, înlătură micile defecte ale tenului, impuritățile și porii mari din piele. Ea dă pudrei o aderență ideală, vă apără de praf, de vânt și de intemperii, face tenul mat și omogen.

fiul lui **AGA KHAN**

VA PIERDE CHEILE RAIULUI?

PRINCIPELE Ali Khan, eroul unuia din cele mai recente și sgomotoase scandaluri, petrecute în înalta societate britanică — divorțul căpitanului Joel Guinness de soția lui, Joan — se află în prezua unei primejdii destul de serioase.

În adevăr, peste câteva săptămâni, se va convoca, în India, un conclav al marilor preoți și al vasalilor sectei lui Aga Khan, tatăl lui Ali și suveran absolut peste mai bine de 100.000.000 de mahometani ismaeliți, cu scopul de-a hotărî dacă în eventualitatea unei căsătorii între tânărul prinț și frumoasa divorțată, cheile Paradisului lui Mahomet vor trebui să treacă în mâinile fiului mai mic al lui Aga Khan și al „**Begunei**” (Suveranei), sau (dacă aceasta din urmă, fosta vânzătoare franțuzoică Marcelle Carron, va continua să amâne la infinit convertirea ei la mahometanism) unui alt eventual vlăstar al suveranului actual și al vreuneia din concubinele lui, în credința lui Allah.

— Aga Kahn fotografiat cu prilejul căsătoriei sale cu modista franceză Marcelle Carron.

Aceste chei simbolice reprezintă astăzi cel mai scump monopol religios din lume, deținătorul lor având dreptul neatacabil și temut să excludă, din Raiul lui Mahomet, pe oricare dintre supuși, în cazul c'ar avea nenorocirea să-și atragă mânia lui. Și, din moment ce mahomedanii țin atât de mult la Paradis, e firesc să se străduiască a-l menține, în luxul cel mai destrăbălat pe Khan, încarnarea pământeană ismaelită a sfântului Petru.

De exemplu, în fiecare an prea puternicul Khan e așezat, cu mare pompă, într-o cumpănă și adepții lui îi aduc drept prinos cantitatea corespunzătoare greutateii lui personale, în aur. Acest obicei nu e decât unul din numeroasele avantagii de cari se bucură actualmente tatăl lui

La moscheea din Paris s'a sărbătorit cu fastul tradițional sfârșitul ramadanului.

Ali; apoi, un alt izvor de nesecate venituri pentru el, este vânzarea (cu prețul de 1 liră sterlină uncia) a apei în care s'a îmbăiat ființa lui sacră, considerată de mahometanii ismaeliți ca un talisman foarte puternic, împotriva răului. Valabil numai un an, talismanul se reînnoiește, la fiecare douăsprezece luni, dacă credincioșii țin să nu se abată asupra-le vreo nenorocire.

Și încă nu e destul: în fiecare an, într-o localitate, ce se fixează mai dinainte, are loc, în India, omagiul solemn al „**Sfintei Pagode**” la care sunt invitați toți credincioșii cu mijloace îndestulătoare de existență. În seara fixată, are loc o serbare minunată, cu participarea suveranului deținător al cheilor, care primește ca omagiu, dela fiecare supus, câteva monede de aur, învelite în frunze de betel, pentru o valoare de aproximativ 50 lire sterline. Apoi, mai e obiceiul ca în seara aceea, suveranul să acorde favorurile sale celei mai frumoase femei aflătoare de față, fără ca, bine 'nțeles, să se sinchisească de părinții, frații sau bărbatul ei, „**Omagiul pagodelor**”, o spunem numai decăt, nu e obligatoriu, iar ocolit nu e pasibil de nici o pedeapsă. Însă preotul care prezidează ceremonia, scrie, în vâzul public, numele vasalului leneș, într-o „**carte neagră**” și deci e natural ca bunii mahometani să facă orice sacrificiu, spre a înlătura o asemenea rușine.

Ar fi o greșeală să se creadă că viitorii supuși ai lui Ali Khan ar amenința să-i răpească dreptul de-a purta cheile, numai pentru faptul că

tânărul principe, un cuceritor irezistibil de femei frumoase, intenționează să se însoare cu o păgână. La urma urmei, un coboritor din Profet nu păcătuiește, introducând în haremul său femei de religie streină, numai să-și crească copiii în credința lui Allah. Când Aga Khan s'a însurat, pentru întâia oară, cu o italiancă, marchiza Tereza Magliano, mama lui Ali, supușii lui s'au învoit ca noua „**Begun**” să rămâie și mai departe legată de credința părinților ei; iar a doua și actuala „**Begun**”, Marcelle Carron, amână din an în an, și probabil va amâna sine die, convertirea ei la mahometanism. Aceasta nu l-a împiedicat pe Aga Khan să păstreze faimoasele chei, cu toate privilegiile legate de ele.

Dar în cazul lui Ali e și un alt neajuns, cu mult mai serios: acela că fostul soț al lui Joan, căpitanul Joel Guinness, e proprietarul uneia din faimoasele fabrici de bere englezească ce-i poartă numele. Acum, își zic cucernicii supuși ai lui Aga Khan, o femeie care a fost atât de aproape de izvorul alcoolic al milioanei lui Guinness, poate că l-a înduplecat, sau va reuși să-l înduplece, pe soțul ei să bea bere și, cu siguranță că va apropia buzele lui Ali de ale sale, încă umede de spurcata băutură. Mahometanii, pe cât sunt de largi în alte privinți — cum îi știe toată lumea — sunt față de băutură niște prohibiționiști feroci. Un Khan duhnd a alcool... Brrr! Insuși Aga Khan riscase, pe când era abia logodit cu Marcelle Carron, să se vadă condamnat de strașnicul tribunal, înaintea căruia se

Ministrul Arabiei la Londra a condus personal slujba religioasă oficiată la Londra cu prilejul ultimei zile a marelui post arab Id-Ui-Fitr.

va înfățișa în curând fiul lui. Pricina scandalului a fost o fotografie, publicată de suplimentul ilustrat al lui „The Times of India” care-l arăta pe Aga Khan și logodnica lui stând la o masă, într-o adunare publică, cu șase enorme pahare de bere înaintea. Văzându-i, dădeau impresia că amândoi se pregăteau tocmai să soarbă desgustătoarea băutură.

Cucernicii mahometani ismaeliți au protestat în mod violent, pe lângă guvernul indian; ba unul îndrăzni chiar să ridice glasul împotriva persoanei sacre a lui Aga Khan. Legile anglo-indiene ocrotind în orice împrejurare credințele religioase ale oricărei secte, guvernul ordonă închiderea localurilor lui „The Times of India” pentru o zi și publicarea, în pagina întâia, a unei rectificări, însoțită de apologii ditirambice la adresa celui ponegriț. Numai astfel s'a putut potoli indignarea mahometanilor ismaeliți, iar nunta lui Aga Khan cu Marcelle Carron s'a celebrat fără nici o piedică.

Dacă Ali ar vrea într-adevăr să împace pe toată lumea, ar trebui să declare, în public, împreună cu tatăl lui, cum că scandalul Guinness e o născocire a răuvoitorilor și că el abia o cunoaște pe doamna împăcinată. Dar, îndrăgostit cum e, cu siguranță că tânărul prinț se va grăbi să se însoare cu frumoasa Joan, îndată ce legile țării ei îi vor reda libertatea. Așa dar, din dragoste, el se va expune riscului de-a pierde cheile raiului lui Mahomet. Tribunalul vasalilor lui Aga Khan poate, la o adică, să decidă ca cheile să treacă în mâinile fratelui vitreg al lui Ali, fiul lui Aga Khan și al ultimei soții a acestuia; poate chiar — cumplită răzbunare! — să silească părintele să interzică fiului vinovat intrarea în paradisul Uriilor.

Dar și lipsit de suveranitatea lui religioasă, peste milioane de mahometani, și chiar exclus din Eden, Ali va rămâne o partidă totdeauna invidiată. De pe acum dispune de un venit anual de aproape două milioane lire sterline; și, dacă nu-și va înstreina dragostea părintească, el va moșteni, la moartea lui Aga Khan o parte respectabilă din averea acestuia, prețuită cam la un miliard de sterline.

Fosta mistress Guinness va contracta, prin urmare, o căsătorie avantajoasă din toate punctele de vedere, chiar dacă ambiția ei, de-a se împodobi cu titlul sacru de „Begun”, ar fi sortită să se spulbere în vânt...

G. R.

INMORMĂNTAREA LUI TRANDAFIR DJUVARA

Cu un ceremonial impresionant s'au desfășurat săptămâna trecută funeraliile lui Trandafir Djuvara. Fotografia noastră a fost luată în aula Ateneului Român în timpul slujbei religioase.

Regele răspunzând salutului junilor.

Junii roșiori în așteptarea Suveranului.

Sunt oare vindecabile bolile de plămâni?

La astmă, bronșite, tuse învechite, mucozități, răgușeli de lungă durată, fiecare trebuie să citească broșura cu titlul de mai sus. Autorul, dl. Dr. med. Guttman, fost medic-șef al Sanatoriului Finsen, arată în această broșură, în termeni populari, căile naturale pentru înlăturarea acestor boli grele. Fiecare bolnav primește broșura la cerere

în mod gratuit și franco

Scrieți o carte poștală (francată cu lei 6) cu adresa exactă la:

PUHLMANN & Co., BERLIN 836

MUGGELSTRASSE 25 - 25 a

DOCTOR

IONEL HAIMOVICI

STRADA ITALIANĂ Nr. 5

(colț Bulevardul Carol)

Telefon 382.71

ROMANUL NEFERICITEI TITA CRISTESCU

În acest reportaj se prezintă, într-o lumină nouă, drama din Bulevardul Brătianu, dându-se în același timp amănunte interesante asupra misterioasei otrăvi, care a ucis pe frumoasa artistă.

S'AR putea spune că n'a existat în țara noastră o afacere criminală care să pasioneze atât de mult, ca misterul morții artistei Tita Cristescu.

Pe de o parte a impresionat moartea năprasnică a frumoasei artiste, pe de alta taina care învăluie cele petrecute. Nici acum nu s'a putut preciza dacă a fost o sinucidere sau un asasinat. Există chiar o a treia ipoteză, aceea a unei erori, fie din partea farmaciei, fie chiar din partea artistei, care a întrebuințat un drog în cantitate prea mare.

Chiar dintre acei cari cred că s'a comis o crimă, cei mai mulți nu admit că otrăvirea ar fi putut fi comisă de un bărbat gelos. Ei socot mai degrabă că a existat o rivală, eventual complicitatea unei servitoare, etc. Ceilalți — în special familia — susțin că asasinul e un pretendent respins...

Este straniu în această afacere, că artista a murit după ce-a consumat al 13-lea bulin — număr fatal — din doctoria prescrisă de medic.

Poate că un romancier s'ar fi interesat mai mult de latura socială a chestiunii, când ar lua în cercetare declarațiile feluritelor persoane ce-au vent în contact cu eroina acestei tragedii. Tita, fiica fruntașului socialist Gheorghe Cristescu, era de o frumusețe remarcabilă și de aceea foarte mult anturată. S'ar fi putut mărita cu un intelectual de vază, sau cu vreun lucrător fruntaș din mișcarea socialistă, ajungând poate în acești fel și ea, în fața tribunalelor create de starea de asediu; dar fiind remarcată cu prilejul unui concurs de frumusețe, organizat de o casă de filme din Germania, ea a fost angajată ca figurantă în câteva producții. Se pare că n'a isbutit în această carieră. După ce-a urmat cursurile Academiei de artă dramatică, din Capitală, a fost primită într'un teatru bucureștean... N'a rămas nici aci, neputând ține piept greutăților ce se pun, în artă, în calea oricărui debutant, cât de dotat ar fi.

Totuși, doamna Lucia Sturdza-Bulandra, domnul Maximilian și alți artiști dela Teatrul Regina Maria, unde Tita a interpretat mai multe roluri de seamă, i-au păstrat o amintire emoționantă. Ultimul rol pe care l-a interpretat frumoasa Tita, a fost cel din piesa „Omul care primește palmele”. O altă coincidență curioasă este că în această piesă, eroina moare în împrejurări misterioase: nu se știe dacă a fost asasinată sau s'a sinucis. Tita a fost măritată. Când a început cariera

ei teatrală, tocmai se despărțise de soțul ei. În 1932, Tita a părăsit scena, împotriva sfaturilor doamnei Bulandra, care-i prevedea o carieră strălucită. Ea sacrifică arta, pentru o eventuală căsătorie. Deocamdată găsisse un admirator și protector foarte bogat, domnul inginer constructor Liviu I. Ciulei. Pentru acest prieten o cheltuială de un milion două sau chiar zece nu însemna mare lucru. El a cumpărat Titei un apartament luxos, într'o casă block din B-dul Brătianu, i l-a mobilat cu mult gust, i-a dăruit bijuterii, blănuri scumpe, două automobile. Frumoasa artistă ducea acum o viață amețitoare, și deși la o vârstă fragedă, căpătase experiența unei femei mature.

Pe vremea aceea domnul Ciulei era în divorț cu soția sa, cu care avea și doi copii. Se pare că Tita obținuse făgăduiala unei căsătorii din partea domnului Ciulei... Dar iată că inginerul se împacă cu soția lui, ceea ce a contrariat mult pe frumoasa artistă. Farmecul ei subjugă pe un grav președinte de tribunal, care-i cere mâna. Dar la căsătorie se opun anumite persoane interesate în cauză, precum și prietenul arătat mai înainte. Tânăra artistă pare să fi fost un caracter sovălnic, natură pasivă, dintre acele pe care viața le învinge.

Se povestește că, în ultima săptămână, înainte de tragicul ei sfârșit, Tita ar fi fost hărțuită aproape în fiecare zi, de diferite persoane. Luni, înainte de Crăciun, ar fi maltratată-o bărbatul respins. Marți și-a condus la graniță logodnicul preferat, care totuși, la vestea groaznică nenorociri, nu s'a înapoiat, spre a se arunca desnădăjduit pe mormântul iubitei sale... El este și acum la Salonic...

Ultimul act al misterioasei drame s'a petrecut la miezul nopții, când toată lumea sărbătorea nașterea Mântuitorului. Urcarea vertiginoasă pe drumul amețitor al gloriei și al averii, drumul plin de amărăciuni și primejdii, urmat de Tita Cristescu, se vede că nu convenia ființelor, neîndestulător de călitate. Aurul, se pare, nu compensează anumite suferințe, scrupule, remușcări și umilințe.

Ce s'o fi petrecut în sufletul Titei Cristescu, când se întorcea la București, singură, în tren, în orele întunecate ale ultimei zile din viața ei? La ce se gândia, când servitoarea a găsit-o, înainte de miezul nopții, dansând singură prin casă, într'un vârtej nebun, la muzica aparatului de radio?

Fapt este că la ora 12 1/4, când doamna Gregorian, sora ei, s'a suit sus în apartament, unde văzuse lumină, — după ce eșise dela un cinematograf din apropiere — a fost primită, chiar la ușa, de către Tita, cu îmbrățișări și sărutări pline de eufuziune. Iar în clipele următoare, frumoasa artistă se prăbușia inertă, fără să fi putut da vreo explicație, cu privire la cele petrecute. În acele momente grave, persoană misterioasă a sunat la telefon, parcă voind să spioneze ce se petrece în casă. Acum servitoarea, mama și tatăl Titei, frații și cumnatul, se întâlnesc aiuriți în cabinetul judecătorului de instrucție, unde sub conducerea acestuia, au loc confruntări dramatice, cari durează ori întregi, cu inginerul Ciulei, acela care a pus la dispoziție milioanele și care acum este sub povara unei grave acuzări.

PRIMA VICTIMĂ

Acidul cianhidric, care-a fost găsit în corpul nefericitei artiste, s'ar putea numi, cu drept cuvânt, otrava infernului. E alcătuită numai din câte un atom de carbon, azot și hidrogen elemente chimice inofensive (fiecare în parte), pe cari le găsim risipite, din belșug, în natură, le consumăm în pâinea noastră și alcătuiesc partea principală în toate materiile organice.

E foarte simplă formula chimică a acestei otrăvi perfide, care are un miros plăcut și gustos, de migdale amare.

C. N. H.

Sub această înfățișare ipocrită, se ascunde însă cea mai puternică și mai îngrozitoare otrăvă, din câte s'au cunoscut vreodată. Prima

victimă, a ei—conștientă și voluntară— a fost chimistul Scheele, cel dintâi om care a descoperit otrava.

Scheele a căzut fulgerător la pământ, lângă masa lui de lucru, respirând bulele din gazul descoperit de dânsul, care se desvoltă din apatul de distilat de sub privigherea sa.

Toxicologia nu cunoaște o otrăvă mai înspăimântătoare, în efectele ei rapide și neertătoare, ca acidul cianhidric, mult mai sălbatic decât sărurile sale metalice: cianura de potasiu, cianura de mercur... otrăvuri destul de grozave și acestea.

Pielea, chiar intactă, poate absorbi acid cianhidric. Dacă am pune un deget într'o soluție, destul de slabă, 1 la 200, de acid cianhidric, degetul amorțește, rămânând mult timp insensibil, la pipăit.

O PICĂTURĂ FATALĂ

S'au făcut diferite experiențe macabre pe animale, pentru a studia puterea de toxicitate a acestei otrăvi.

Mucoasele organismului absorb acidul cianhidric cu o foarte mare ușurință. O singură picătură, depusă pe mucoasa oculară a unui epure sau chiar a unui câine mare, îl omoară în chip fulgerător, în câteva secunde.

Absorbția acidului cianhidric este extrem de rapidă, mai cu seamă pe calea respiratorie, adică pulmonară.

În fundul gurii căscate forțat, a unui câine, s'a introdus o baghetă de sticlă, ce fusese muiată, la vârf, în acid cianhidric lichid. Abia făcuse câinele două, trei inspirații, și s'a și prăbușit mort la pământ.

Inhalarea urmelor inponderabile, de acid cianhidric, poate da moartea animalelor mici, în câteva secunde.

Pentru acest motiv, această substanță primejdioasă se întrebuințează la prepararea gazelor de deparazitare.

Acum vreo trei ani, în România, am avut de înregistrat un caz curios de moarte a unui client, ce venise să consulte pe un cunoscut medic din Timișoara. Casa medicului fusese deparazitată de curând cu gaze, printre cari se găsea și acid cianhidric. Se aerisise întreaga locuință, lăsându-se ferestrele larg deschise; dar fusese uitat closetul.

Clientul medicului, intrând în această încăpere, a inspirat vaporii și a murit. La autopsie, s'a găsit acid cianhidric în plămânii și inima nefericitei.

În genere, se admite că e suficientă o picătură de acid cianhidric, aproximativ 5 centigrame, pentru ca să fie provocată moartea unui om. Sfârșitul fatal e mai puțin rapid, atunci când otrava a fost introdusă în stomac. Nefericita Tita Cristescu a murit după 2—3 minute, deși d. N. Ioanid, șeful laboratorului de toxicologie, din Institutul medico-legal, a găsit că ea înghițise 20 cc. adică patru picături de acid cianhidric.

Ar fi prea pe larg, să insistăm aci, pentru a arăta modul cum se face dozarea și cum de-a ajuns chimistul expert să precizeze aceste patru picături.

Vom spune totuși că exista, în laboratoriile de chimie, reactivi foarte sensibili, cari colorează în albastru un lichid, chiar dacă ar conține numai, a suta mia parte, adică 1:100.000 acid prusic, cum i se mai zice acidului cianhidric.

Deasemeni, otrava aceasta își trădează prezența numai după mirosul ei pronunțat de migdale amare. Medicul legist, d. dr. Vasiliu și-a dat seama imediat că Tita Cristescu a fost intoxicată cu acid cianhidric, de la prima itncizie pe abdomenul artistei. La deschiderea stomacului, în sala macabră din subsolul rece al Morgei, s'a răspândit un miros de migdale amare, caracteristic otrăvii acesteia.

CUM OMOARĂ ACIDUL CIANHIDRIC ?

Primii observatori, cari au studiat efectele dezastruoase ale acidului cianhidric, au rămas surprinși de repeziciunea cu care omoară, chiar înainte de-a fi fost absorbită. Ei credeau că sunt atinși nervii, ce transmit apoi creierului și măduvei spinării, efectele mortale.

În realitate, moartea prin acid cianhidric nu este niciodată instantanee. Ea vine, cel mai repede, după 10 sau 15 secunde, timp îndesulător pentru a permite sângelui, în circulație, să răspândească otrava în organism. Acidul cianhidric lucrează în special asupra inimii și plămânului, pe care le paralizează și astfel dă moartea.

TITA OTRĂVITĂ DE PATRU ORI. OTRAVA GROZAVĂ CARE NU UCIDE !

Acidul cianhidric este un lichid incolor, care devine gazos la temperatura de 25 grade și o zecime.

Sărurile, pe cari le crează, adică cianurile, sunt și ele foarte otrăvitoare, deoarece dacă sunt ingerate, sucul acid al stomacului le descompune, punând imediat în libertate teribilul acid prusic.

Cianura de potasiu, otravă grozavă, este totuși foarte ușor alterabilă, putând fi descompusă chiar de acidul carbonic din aer, cel din șampanie, sau dintr-o apă minerală gazoasă

oarecare. Se produce astfel un carbonat de potasiu.

D. Gh. Cristescu, fost deputat socialist, tatăl victimei din b-dul Brătianu, a informat pe judecătorul de instrucție, că nefericita sa fiică era să mai fie otrăvită de patru ori, dar a scăpat, prin îngrijirea medicilor. Probabil că asasinul — sau ea singură? — o fi întrebuințat o cianură alterată, adică descompusă în parte.

Tot astfel, au fost grozav de înspăimântați cei cari au ucis pe celebrul Rasputin, care avea fama de-a fi dracul în persoană. I s'a pus, în prăjituri și șampanie, cianură de potasiu. Prăjiturile — ca să crească — fuseseră preparate cu **Backpulver** — un surogat de drojdie — care provoacă degajare de acid carbonic, precum și o cantitate de apă, care grăbește reacția chimică. Cianura de potasiu s'a transformat astfel în carbonat de potasiu. Astfel s'a făcut că Rasputin a mâncat, cu mare poftă, prăjiturile otrăvite și a băut gustoasă șampanie, până s'a îmbătat, dar tot n'a murit !

(Coperta noastră : o ultimă fotografie a victimei.)

Alex- F. Mihail

Prințul Jusupov și ceilalți complici ai lui, cari încercaseră efectul otrăvii asupra unor câini, au rămas adânc impresionați, văzând că teribila otravă n'are nici un efect asupra lui Rasputin. Incepuseră și ei să creadă în legenda, răspândită de popor, că Rasputin ar putea fi diavolul în persoană. Jusupov se hotărî să tragă atunci cu revolverul.

— „Dacă e dracul, nu-l vor atinge nici gloanțele!” — spuse unul dintre complici.

Intr'adevăr, Rasputin destul de grav rănit, s'a sculat de jos, cu gloanțele într'însul, și a plecat...

Taina morții artistei Tita Cristescu este învăluită de atâtea mistere, și pentru că s'a întrebuințat otrava puternică și perfidă, ale cărei urme, la un moment dat, pot dispărea cu totul. Chimistul expert mai continuă cercetările sale. Iar d-nii judecător de instrucție Mircea Trețnescu și procuror Păcuraru au întreprins febrile cercetări. Să sperăm că adevărul asupra dramei din b-dul Brătianu va ieși la iveală cât de curând, în toate amănuntele sale.

TOATA LUMEA SELECTA CITEȘTE „MAGAZINUL”

16 feluri de fructe pe un pom

LA o expoziție agricolă din Los Angeles, medalia de aur a fost obținută de un fermier californian, pentru un prun care pe lângă fructele sale mai purta piersici, caise, migdale și reineclaudes, și din fiecare fruct diferite specii. „Pomul minune” a luat naștere prin altoirea în fiecare an cu câte o ramurică din fiecare pom fructifer de mai sus.

Un pian electric pentru compozitori

DUPĂCUM se știe, majoritatea compozitorilor aveau mari greutăți din pricina că nu puteau reține, în memorie, cele mai bune compoziții ale lor. Se spune chiar că muzicienii cei mai mari au declarat că lumea muzicală a fost lipsită de cele mai geniale inspirații ale lor, tocmai din cauza că n'au putut transpune imediat pe hârtie, compozițiile. O invenție nouă însă pare să fie menită a pune capăt acestui neajuns. Este vorba de un aparat electric care este pus în legătură cu clapele pianului, astfel încât imediat ce este pus în funcțiune, fiecare clapă apăsată de deget se înregistrează automat pe o bandă de film instalată pe un rulo. După terminarea cântării, compozitorul întreprinde curentul, scoate filmul pe care-l dezvoltă, și astfel are compoziția scrisă gata.

Japonezii - poporul cel mai econom din lume

PÂNĂ acum, Francezii treceau drept cei mai economi oameni din lume. Ei au fost însă întrecuți de japonezi. Căci la o populație de 93 milioane casele de economii Japoneze numără 42 de milioane de conturi. Asta înseamnă că fiecare al doilea japonez — inclusiv bătrânii și sugaci — își are economiile puse de o parte.

Cunoașteți țara „Ce vreți să știți”?

HOTĂRIT că nu, însă desigur că de statul mexican Yukatan ați auzit. Ei bine: Yukatan înseamnă pe românește: „ce vreți să știți”? Când Spaniolii, în anul 1506, au debarcat în ținutul numit astăzi Yukatan, au întrebat populația cum se numește țara lor. Indienii cari nu înțelegeau nici un cuvânt spaniol, răspunseră în limba lor: „juca tan”. Spaniolii au crezut că acesta este răspunsul la întrebarea lor, și botezară țara Yukatan. Astfel acest nume a rămas și până azi.

Iși poartă puii în gură...

NU există numai pești cari își clădesc cuiburi și pești cari pot să se umfle ca mingile, ci există și pești cari își dălesc ouăle în gură. Tot în gură își țin și puii până se dezvoltă destul ca să poată fi lăsați liberi în apă.

Farmecul începe să dispară la femei odată cu ivirea părului alb

ELIXIRUL DE PĂR

HEINZELMANN'S PHYSICHRON
Preparat eficient contra albirii părului

Această apă de păr, întrebuințată cu succes, nu este un preparat de vopsele. Părul natural și sănătos se obține prin procedură biologică. Părul aspiră această apă de cap și acest nutriment redă în scurt timp părului alb culoarea lui sănătoasă de mai înainte. Afară de aceasta, fortifică rădăcina părului, el devenind frumos și des. **ELIXIRUL DE PĂR PHYSICHRON** produce creșterea părului și împiedică albirii lui până la vârsta cea mai înaintată: Singurul Preparat: Heinrich Mannchen, Viena. Preț: Lei 120. Depozitul General: Farmacia „Minerva” Oradea, Piața Unirii Nr. 5

Se găsește în București:
Farmacia:

Bruss-Straja
Calea Victoriei Nr. 36

TRANSFUZIE DE SANGE LA CAINI

„Spike”, un St. Bernard în vârstă de 4 ani și-a sacrificat jum. kg. din sângele lui pentru o transfuzie făcută unui alt câine care suferea de pneumonie în urma unui accident. Fotografia noastră a fost luată în timpul operației.

Scrubia ar putea să devie periculoasă

O singură scrubie, femelă aduce pe lume în primul ei an de viață, două mii de peștișori, dintre cari jumătate sunt masculi, și jumătate femele. Cum fiecare din acești „moștenitori” are la rândul său alte 2000 de progeneruri, la sfârșitul primului an cele 1000 de femele numără două milioane de progeneruri. După anul al treilea însă, din acești 2000 de copii ai scrubiei-femele, pomenită la început, s'au dezvoltat două miliarde de scrubii, și în sfârșit, după zece ani numărul peștilor se însumează cu un „2” la care se adaugă treizeci de zero-uri. Spațiul necesitat de acest număr de pești ar urma să fie mai mare decât pământul pe care ne învârtim noi.

Cea mai mică școală din lume

DE curând s'a promulgat, în Anglia, o lege prin care copiii n'au voie să meargă la o școală mai îndepărtată de cinci kilometri de casa părintească. În legătură cu această lege, nu s'a știut, pentru moment, ce decizie să se ia cu copiii unui păstor din nordul Scoției, care locuia la o distanță de cel puțin zece kilometri de orice locuință omenească. Cum însă și acești copii aveau dreptul la o cultură oarecare, s'a decis instalarea unei școli în curtea păstorului. A fost astfel trimis un profesor, cum însă cei trei copii erau de vârste diferite, profesorul a întemeiat trei clase, fiecare cu câte un elev.

2.000 LEI PREMIU!

CRIMĂ SAU SINUCIDERE?

O artistă tânără, vioaie, frumoasă, este găsită moartă în apartamentul ei. Aparențele pledează pentru o sinucidere, dar cercetările dovedesc că e vorba de o crimă.

Urmăriți romanul „13, sau Asasinatul din Regent Gate”. „Realitatea Ilustrată” instituie un concurs pentru desemnarea criminalului, și acordă un premiu de 2.000 lei celui care va da soluțiunea exactă.

Condițiunile amănunțite în numărul viitor al revistei.

Garantez că ÎNLĂTUR LUCIUL NASULUI altfel nu plățiți nici un ban

SENZAȚIONALĂ DESCOPERIRE a unui NOU FEL DE A FACE PUDRĂ

Deacum, vecinica problemă a femeii, urâtul nas lucios și pielea unsuroasă, e rezolvată de știință. După cercetări îndelungate, chimiștii francezi au descoperit un nou ingredient uimitor, numit „Spumă dublă”. După noul procedeu Tokalon, acest ingredient se amestecă cu pudra cea mai subțire, trecută de 7 ori prin sită de mătase. De aceea puteți pune Noua Pudră Tokalon, celebra Pudră de Paris, odată dimineața și vă veți scăpa de nas lucios pentru ziua întreagă, orice lucrare ați face. E singura pudră care dă un ten mat, catifelat pe care nici vântul nici ploaia nici transpirația nu-l poate nimici. Încredințați-vă însuși Dv. chiar astăzi de frumusețea fermecătoare, juvenilă pe care Noua Pudră Tokalon v-o poate da.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. Noi prețuri reduse la Lei 45.—.

AVENTURA

Peter Freuchen, exploratorul Arcticului, ne arată aici, în ce împrejurimi și-a găsit o soție esquimoasă și o lume nouă, sub cerul Nordului.

FIECARE om are în viața sa o perioadă când dorește să evadeze să scape de subtilitățile, de intrigile și falșitățile ce se îngrămădesc în juru-i. Dar cei mai mulți dintre noi se pomenesc prinși într-o rețea de împrejurări și responsabilități, mai înainte de-a fi ajuns la vârsta bărbăției așa că dorința rămâne o himeră. Acei cari sfășie rețeaua sunt taxați de egoiști, dar în fond, puțin invidiați și adesea mor, tocmai prin această îndrăzneală a lor.

Ei bine, sunt și eu unul dintre acei fericiți nebuni, cari au fugit la timp. (Cel puțin, așa mă socotesc eu). Mi-am petrecut o mare parte din viața mea de adult în regiunile arctice, ca vânător, comerciant și om de știință

ARCTICA

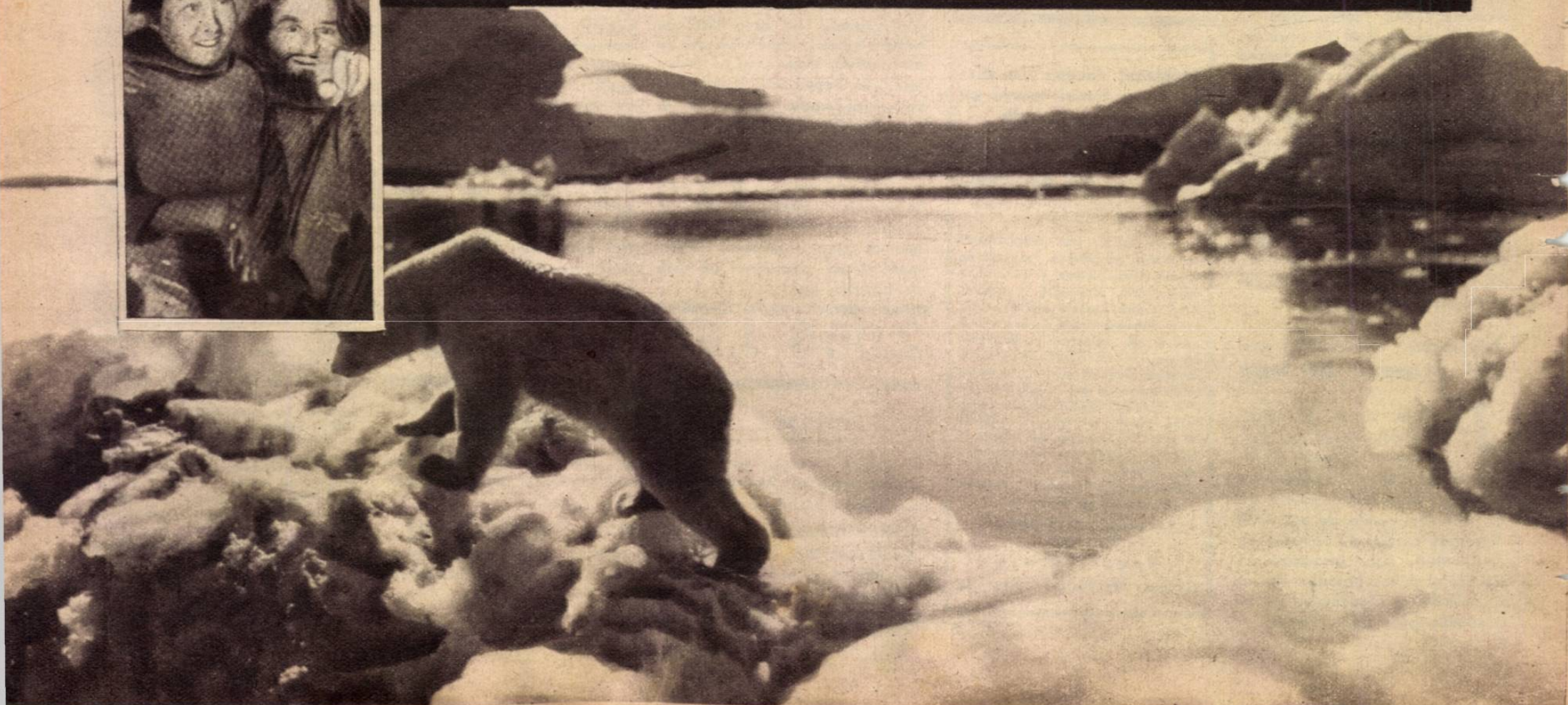
M'am căsătorit cu o esquimosă, una dintre cele mai minunate femei ce s'au pomenit vreodată și dela care am avut doi copii: un băiat și o fetiță. Viața mea diferă, întrucâtva, de-a poporului în care intrasem. O societate de oameni simpli, iubitori și generosi. În articolul de față a fost scris numai din dorința de-a arăta lumii, în adevărata ei lumină, o rasă considerată de majoritatea popoarelor civilizate ale pământului, ca sălbatecă.

* * *

În ziua de 24 Iunie 1906 părăsiam portul Copenhaga, ca asistent în serviciul meteorologic al expediției lui Mylius Erichsen, îndreptându-ne spre coasta răsăriteană a Groenlandei. După o scurtă oprire în Islanda, părăsiram lumea civilizată, spre a ne opri înaintea imensului bloc de gheață, dintre Groenlanda și Spitzbergen. Intenția noastră era să pătrundem în interior, spre a ajunge în

Publicăm în această pagină câteva interesante aspecte din viața esquimoșilor. Deasemeni publicăm peisajii impresionanți din viața plină de pitoresc a oamenilor și animalelor Nordului. Alături, exploratorul Freuchen împreună cu soția sa esquimosă.

regiunea coastei de Nord-Est, pe atunci necunoscută.

Nu poți înșela gheața, dar în schimb, ea te poate prosti rău de tot. Uneori îți deschide drum larg, dându-ți voie să înaintezi, fără cea mai mică greutate, pentruca apoi să se închidă în juru-ți și să te țină astfel mai multe săptămâni într'un loc. În toți acești ani petrecuți în Nord, n'am ajuns încă să descopăr o metodă de luptă, cu vicleniile gheței.

După mai bine de două săptămâni, gheața crăpă, deschizându-ne drumul și ne strecurăm cu mii de precauțiuni, ajungând la Coasta de Est a Groenlandei, într'un punct unde nu mai călcase până atunci picior de alb. Aci ne instalăm tabăra și rămăserăm vreme de trei ani. Vasul avea să ne servească de locuință celor mai mulți dintre noi, dar construim totuși și pe țărm un adăpost, pentru orice eventualitate.

Planul nostru era să creem una sau două „substații” de observațiune, care să comunice cu postul central. Unul dintre aceste posturi trebuia instalat cât mai aproape cu putință, de capătul marelui ghețar, care acoperă întregul interior al Groenlandei, și-mi fu încredințat mie. Urma să am întotdeauna un tovarăș cu mine, care se schimba în fiecare lună, pentruca niciunul dintre membrii expediției să nu stea prea mult în tovarășia mea, deoarece eu trebuia să rămân aci un an.

În toamna anului 1907, pătruserăm în interiorul teritoriului, pentru a construi o cabană. Furăm nevoiți însă să așteptăm o vreme, până când zăpada să înghețe, pentru a putea aduce, cu ajutorul săniilor trase de câini, chereșteaua necesară. Cum însă provizia de lemnărie era cam redusă, căsuța nu avu mai mult de 3 pe 5 metri, când fu gata și pe măsură ce frigul își sporia intensitatea, interiorul se reducea, pentrucă pe ziduri și pe plafon se depunea un strat de gheață, rezultând din respirațiile noastre. După câțva timp, cabina devenise atât de neîncăpătoare, încât cu mare greutate puteau doi oameni să treacă unul pe lângă celălalt, în interiorul ei.

Veni însă un moment când niciunul dintre tovarășii noștri nu se mai învoi să-mi fie tovarășie și atunci mi se dădu să aleg între a mă întoarce la vas și a viețui acolo singur. Dacă rămâneam, n'aveam să mai văd suflet de om, căci ne aflam dincolo de ultimele așezări eschimoșe.

Un om nu trebuie pe cât posibil, lăsat singur în regiunile polare, pentrucă se ivesc adesea situații, insurmontabile, pentru unul, dar care se rezolvă ușor când sunt doi. Eu aveam însă abia 20 de ani, eram însetat de aventură și ca un nebun, doriaam să-mi se permită să-mi îndeplinesc, tot anul, misiunea singur. Rolul meu era să fac observațiuni, una la baza muntelui, aproape de gheață, o a doua, la jumătatea muntelui și o a treia în vârf cam la vreo mie de metri înălțime.

În această pagină: Aspecte prinse în cursul vânătorii eschimoșilor. Jos: Copil de eschimoși căutând pe hartă orașul nordic Jukkasjaen unde trăiesc. Pereche de nuntași eschimoși purtând piteșteile lor costume naționale.

Către mijocul lui Octombrie soarele dispăru de tot și întu-pericul mă învălui, dar multe zile după aceea mai văzui încă razele soarelui, ce cădeau acum aproape orizontal, înroșind piscul și timp de o săptămână urcai muntele, spre a-mi face ultimele observații, într'o palidă lumină de amurg. Iar în cele din urmă, când nici măcar la amiazi nu mai era lumină, noaptea polară și lupii îmi fură tovarășii. Cu fiarele acestea trebuia să fiu cu ochii în patru, căci îmi mâncară toți câinii, unul după altul și deveniră atât de îndrăznețe, încât atacau săniile care încercau să-mi aducă provizii, și când gheața formă niște râpe primejdioase, greutatea agravându-se și printr'o bogată cădere de zăpadă, mă pomenii cu totul izolat de vasul expediției: nu se mai putea ajunge cu nici un chip la coliba mea.

Mica provizie de carbuni, pe care o adusesem cu mine se isprăvisse și nu mai aveam decât o foarte redusă cantitate de spirt, pentru a-mi fierbe mâncarea. Dar marea calamitate erau lupii. Cinstit vă spun că spaimă ca atunci nu-mi

mai fusese dat să încerc. După dispariția câinilor, nu mai avea cine să-mi vestească apropierea fiarelor și adesea le auziam umblându-mi pe acoperiș. Am prins de altfel două vulpi și trei lupi, în împrejurări cu totul neobișnuite. Am întins o cursă pe acoperișul colibeii mele, introducând un lanț legat de ea, prin deschizătura de ventilație, iar în cabină am fixat o bară de celălalt capăt al lanțului pentruca animalul să nu poată trage după el cursa cu lanț cu tot. Apoi când lupii aveau să se apropie, atrași de mirosul mâncării mele sau de al momelii pe care le-o pusesem și unul dintre ei cădea în cursă, aveam să aud sgomotul reteveiului lovit de tavan și al svârcolirilor fiarei, în încercarea de

a-și recăpăta libertatea. Atunci, nu mi-ar mai fi rămas decât să ies din colibă și s'o împușc. Dar prima dată când am prins astfel un lup, în cursă, lăsasem lanțul prea lung și când pornii să mă târăsc afară, spre a-l ucide, animalul se repezi la mine. Am înțeles că nu puteam ieși din colibă, atâta vreme cât fiara se afla pe acoperișul meu, chiar de-aș fi luat pușca cu mine, pentru că mai înainte de a ajunge afară și de-a mă întoarce, spre a-l lua la ochi, mi-ar fi înfipt colții în gât. Mă așezai deci pe un scăunel, cu fruntea brobonată de o sudoare rece. Mă prinsesem în propria-mi cursă. Dar de odată îmi dădai seama că tot ce aveam de făcut era să trag de lanț scurtându-l cu 30-40 de centimetri, și să-l fixezi în interiorul cabinei, astfel că raza de mișcare a lupului să se reducă îndeajuns, pentru a-l ține departe de ușa. Planul se realiză de minune.

Pe la mijlocul iernii ajunsesem să urăsc lupii cu o ardoare aproape nenaturală. Hrana mi se împușina, iar întunericul, frigul și lipsa totală de confort, îmi obosiau nervii. În cele din urmă, cu puțin înainte de ivirea zorilor arctice, gheața deveni atât de groasă, în interiorul colibe mele, încât la un moment dat, nu mă mai puteai întinde pe lăzile ce-mi slujiau de pat. Lipsit de orice combustibil, mă aflam într-o stare de plâns, târindu-mă zilnic până'n vârful muntelui și îndărăt, cu impresia că trăiam un coșmar. Dădusem diferite numiri celor câteva ustensile din mica mea colibă și în mai multe rânduri, mă pomenii vorbind oalelor și tigăilor.

Mare zi a fost pentru mine aceea în care-am văzut orizontul desemnându-se slab, spre Sud, vestindu-mi revenirea soarelui! N'am să uit niciodată bucuria pe care am simțit-o, văzând cerul colorându-se iar. Și în cele din urmă, după patru luni de întuneric și șase de absolută izolare, văzui venind spre colibă o sanie, ce-mi aducea merinde, combustibil și — încă ceva tot atât de important — o tovarășie omenească.

Rămaseram la postul meu încă o lună, apoi, într-o zi, primisem vizita altui camarad, care ne aduse vestea că trei membri din expediția noastră, inclusiv conducătorul, Mylius Erichsen, se prăpădiseră, la posturile lor de observație, din cauza frigului și a foamei.

Când expediția noastră, desmembrată prin aceste pierderi, se întoarse în Danemarca, mă înscrisei la Universitatea din Copenhaga, alegându-mi chimia, ca obiect de studiu. Dar viața această începu curând să mă plictisească.

În această perioadă îl întâlnii pe Knud Rasmussen, un caracter cu adevărat mare, omul care avea să devie cel mai bun prieten al meu și în acel timp un nedespărțit tovarăș de aventuri. Se născuse în Groenlanda, dintr'un părinte misionar și o mamă prin vinele căreia curgea sânge eschimos. Deciseram să ne întovărășim și să fim împreună conferințe.

Dar Knud avea o fire de vagabond. El călătorise mult, începând din prima tinerețe. Se întorsese odată în Groenlanda cu Mylius Erichsen și, mai târziu, întreprinsese o expediție, făcând o vizită indigenilor din cel mai îndepărtat punct nordic. Iernase la Capul York, pe coasta de Nord-Vest a Groenlandei și-și făcuse o sumedenie de prieteni printre Eschimoși. Vîsul său era să se întoarcă la ei și să trăiască în mijlocul lor, ca negustor, savant și biograf.

Acum se părea că sosise momentul acelei reveniri. Eschimoșii se dovediseră un popor prețios amiralului Peary, care introdusese puști și unelte moderne, în ceea ce el socotea a fi o civilizație în stadiul epocii de piatră. Dar din momentul când Peary cucerise Polul, Eschimoșii nu puteau obține mărfurile cu care fuseseră obișnuiți decât atunci când se rătăcea prin partea locului câte o expediție de vânători de balene.

Planul lui Knud Rasmussen era să găsească un vas, pe care să meargă într'acolo, să debarce și să trăiască în regiunile cele mai nordice ale globului. Îmi propuse să-l însoțesc; primii cu bucurie și niciodată n'am avut ocazia să-mi regret hotărîrea.

După o călătorie plină de peripeții, furăm prinși de gheață în baia Melville, punctul cel mai nordic al golfului Baffin. O furtună violentă se deslănțui și ne rupse cârma, isbindu-ne de un ghețar și lăsându-ne cu totul vlăguși. Apoi deodată, vîntul deveni mai puternic decât oricând și ne împinse într'un mic port, „North Star Bay”, unde furăm imediat

zăriți de indigeni, cari ne ieșiră cu bucurie înainte. Nu aici voisem noi să debarcăm, dar n'avurăm încotro și după aceea descoperirăm că aceasta era cea mai importantă localitate din întregul ținut. De cum pusei piciorul pe uscat, făcui cunoștința câtorva oameni foarte cum se cade, cari-mi deveniră curând niște prieteni admirabili. Am trăit apoi alături de ei o viață de om fără să-mi pricinuiască cea mai mică decepție. Când i-am găsit noi, locuitorii aceștia își făcuseră o foarte frumoasă idee despre albi, prin relațiunile pe care le avuseseră cu amiralul Robert Peary dela care și învățaseră multe.

Adusesem cu noi un glob pământesc, pe care-l puseram înaintea cortului nostru și în ziua următoare, văzui un grup de Eschimoși strâși în jurul lui și ascultând cu aviditate explicațiile pe care li le da un bătrân, dar din care eu nu puteam înțelege o vorbă.

Mă apropiai de ei, pentru a le spune în eschimosă mea stricată, ce era acest glob. Knud Rasmussen ascultă câteva secunde cuvintele bătrânului și-mi spuse: „N'ai nevoie să-i întrerupi. Uncheașul le ține o conferință despre Antarctic.” Districtul Thule, cum se numește cel mai nordic punct din lume al uscatului, nu prea e bogat în vânat și prima problemă ce ni se punea, era să procurăm carne pentru câinii noștri. De altfel, aceasta constituie marea problemă a Nordului. Eschimoșii sunt foarte mândri de câinii lor și obișnuiesc să ție prea mulți. Unul dintre obiceiurile lor este să se dăruiască fiecărui câte o bucată din carnea unui vânat mai mare, ceea ce înseamnă, natural, fiecărui bărbat, cu excepția aceluia care nu posedă câini. Am aflat despre această tradiție, în ziua când am vânat prima noastră morsa.

Metoda de vînat a morselor este extrem de simplă. Urcându-se în kayak-uri, (un fel de bărcuțe, câțiva bărbați se reped după animalul care li se pare mai mare și mai gras și înfig în el harponul. Acesta din urmă este, în realitate, o lăncie, cu vârful mobil, de care se află legată o stinghie, ce se sfărșește într'un glob, menit să menție la suprafața morsa moartă. Tot de această stinghie se mai află un fel de „ancoră plutitoare”, făcută dintr'o bucată de piele întinsă pe o ramă pătrată de lemn și care împiedică morsa de-a se depărta prea mult. După ce cârligul harponului s'a prins în pielea animalului, uciderea se face cu ajutorul lăncilor, care pătrund în plămâni și intestine. Această ultimă operație reclamă timp, dibăcie și curaj, deoarece indigenii nu pot arunca lăncile dela o mare distanță și dacă lăncea se înfige în morsa fără s'o ucidă, vânătorul trebuie să se apropie mult, pentru a-și relua lăncia — o acțiune foarte primejdioasă. Cu mare veselie este apoi adusă morsa la țărm și tăiată în bucăți. Fiecare om își capătă porția sa și știe, din vânătorile precedente, cât i se cuvinei. Acela care înfigea harponul în animal, devine proprietarul și ia capul, inima, aripa stângă și măruntaiele. Cel care se clazează imediat după el, a partea dreaptă, un al treilea ia partea stângă dinapoi și așa mai departe. Prima dată am avut norocul să obțiu una din părțile dinainte, pentru că ucisesem animalul, după ce un altul îl harponase.

Mulțumii harponului, dar acesta îmi spuse mai târziu să nu mai mulțumesc niciodată pentru carne.

„Noi aici suntem toți oameni de omenie și ne ajutam unii pe alții. Nu-mi place să aud pe cineva spunând „mulțumesc” pentru asta, căci eu am prins astăzi ceva, d-ta poți fi mâine tot atât de norocos. Unii dintre noi au foarte rar noroc și s'ar simți nenorociți, dacă ar trebui să mulțumească tot timpul semenilor lor. De altfel, nici pentru vânătorul mai favorizat de șansă, n'ar fi plăcut să-și simtă tovarășii umiliți.”

În iarna aceea, prima pe care o petreceam aci, mă hotărîi să trec golful Melville, ducându-mă către mica așezare a guvernului nostru, pentru a-mi procura o serie de obiecte pe care neglijasem a le lua din Danemarca. Cu o seară înainte de plecare, o tânără eschimosă veni la noi, aducând o pereche de mănuși, pe care le cususe chiar ea, spunând că „cineva le uitase în coliba sa”. Atunci n'am înțeles rostul acestui, dar, însă mai târziu am aflat că le făcuse drept mulțumire pentru o bucată de pâine cu care o tratasem, într'o zi când ne făcuse o vizită.

Fata era îmbrăcată în niște pantaloni făcuți din piele de câine, extrem de disgrațioși și o haină veche

de-a mamei sale și mai tot timpul mergea însoțită de un frățior mai mic, pe care-l purta în gluga sa. Mănușile se dovediră însă foarte călduroase și la întoarcere îi adusei niște daruri, cumpărate în Sud. Îmi fu însă foarte greu s'o găsec. Căutai să culegi informațiuni despre ea, dela localnici — era fiica vitregă a lui Uvdluriark, un mare vânător — și cu toții păreau uimiți de interesul ce i-l purtam. În ziua următoare o întâlnii, mergând printre ghețuri cu frățiorul ghemuit în glugă. Când mă văzu, se piti pe după un bloc de gheață.

— De ce fugi? — o întrebai eu. — Ți-e teamă de mine?

— Nu, nu mi-e frică, dar cineva mi-a spus că ai întrebat ieri de mine, de față cu toți cei din sat și m'am simțit cam stânjenită!

— Ți-am uitat numele, spune-mi te rog cum te cheamă?

— Nu știu!

— Ei, prostii! Asta nu se poate. De ce nu vrei să-mi spui?

— Ți-l pot spune alții, dar asta n'are importanță.

— Ți-am adus ceva, care o să-ți placă.

— O, nu, nu-mi da nimic — zise ea. — Dă-l cuiva care să merite! — Și cu o mișcare de sfredel, dispăru în întuneric.

Mai târziu, întrebai pe una din indigene, care se îngrija de gospodărie, de numele fetei. Dar și aceasta refuză să-mi spuie, dându-mi următoarea explicație:

— „Te faci ridicul când întrebi cum se numește o tânără fată”.

Locuitorii din Thule trebuiau să ia drumul coastei pentru a prinde puși de pinguini, cari le procură hrană și material de îmbrăcăminte, și cum există un sezon special pentru prinderea acestor păsări, pornirăm cu toții spre Sud. Eu stăam la familia lui Uvdluriark. Fiica sa vitregă îmi cârpiea hainele, oridecâteori se simția nevoie. Era o fată frumoasă și nu întârzi să observ aceasta, deși hainele ei erau atât de ponosite, încât pe alocuri i se vedea pielea. În cele din urmă, descerii că se numia Mequpaluk.

La întoarcere gheața se cam topise și o luai înainte, cu fiica lui Uvdluriark. Atunci avui ocazia să descopăr ce ființă minunată era, ageră la minte și foarte harnică. Oridecâteori îmi trebuia ceva, ea prevăzuse și dacă-i fusese cu putință, îmi și împlinise nevoia.

Ne întorceam spre casă, într'o noapte luminată de Soare; vedeam în același timp și Luna, dar aceasta era palidă în fața soarelui. Privind satelitul, începui să-i vorbesc despre munții săi. Ea însă mă întrerupse: — Munți? Omul din Lună, vrei să spui? li zămbii, dela înălțimea înțelepciunii mele și-i spusai că în lună existau cu adevărat munți.

— Dar atunci, cum rămâne cu omul de-acolo?

— Întrebă ea modestă, iar eu o asigurai că nu exista.

Din ziua aceea, asta rămase un secret între noi. Peste iarnă, găzduii la mine o tânără pereche de indigeni, pe el îl chema Minik, iar pe soția sa Arnanguak. Aceasta din urmă era cea mai incapabilă femeie ce-mi fusese dat să întâlnesc.

Dela o vreme însă, Minik începu a zăbovi tot mai mult în lungile-i călătorii vânătoarești și într'o zi ne anunță că se ducea spre Nord, singur! Nu făcui niciun gest pentru a împiedica această plecare, și Eschimosul plecă, lăsându-mă cu soția lui. Dar pentruca lumea să nu poată cleveti, Arnanguak o rugă pe Mequpaluk să vie să doarmă cu ea și, în fiecare seară, după ce termina cu îndeletnicirile gospodăriei sale, fata venia în coliba noastră.

Apoi, într'o seară, Arnanguak plecă, lăsându-mă singur și când fata veni ca de obicei, spre a-și ține tovarășie, o rugai să rămâie la mine. Ea-mi răspunse foarte simplu: „Eu nu pot lua nici o hotărîre, pentru că nu sunt decât o biată fată slabă. D-ta trebuie să decizi”. Ochiul ei însă, vorbeau limba îndrăgostitelor, aceeași pentru toate femeile, indiferent de rasă sau de climă.

Îi cerui atunci pur și simplu să treacă pe lavița unde dormiam eu, căci la aceasta se rezumă formalitățile pe care le reclamă o căsătorie, în această țară a inocenților.

A doua zi de dimineață unul dintre frații ei veni să întrebe pentru ce nu se întoarce acasă, iar ea-i

**ATACURILE BANDITEȘTI
SE ȚIN LANȚ ÎN STATELE
UNITE**

Nu mai încapă nici o îndoielă că atacurile banditești sunt la modă în Statele Unite. Iată în ce hal au găsit poliștii în împrejurimile orașului Philadelphia pe tânărul Caleb Minne în vârstă de 24 de ani pe care gangsterii l-au atacat răpindu-i 50.000 de dolari și lăsându-l apoi legat în drum.

**UN LUCRĂTOR DIN AMERICA ESTE FRATELE PREȘEDINTELUI
BENEȘ**

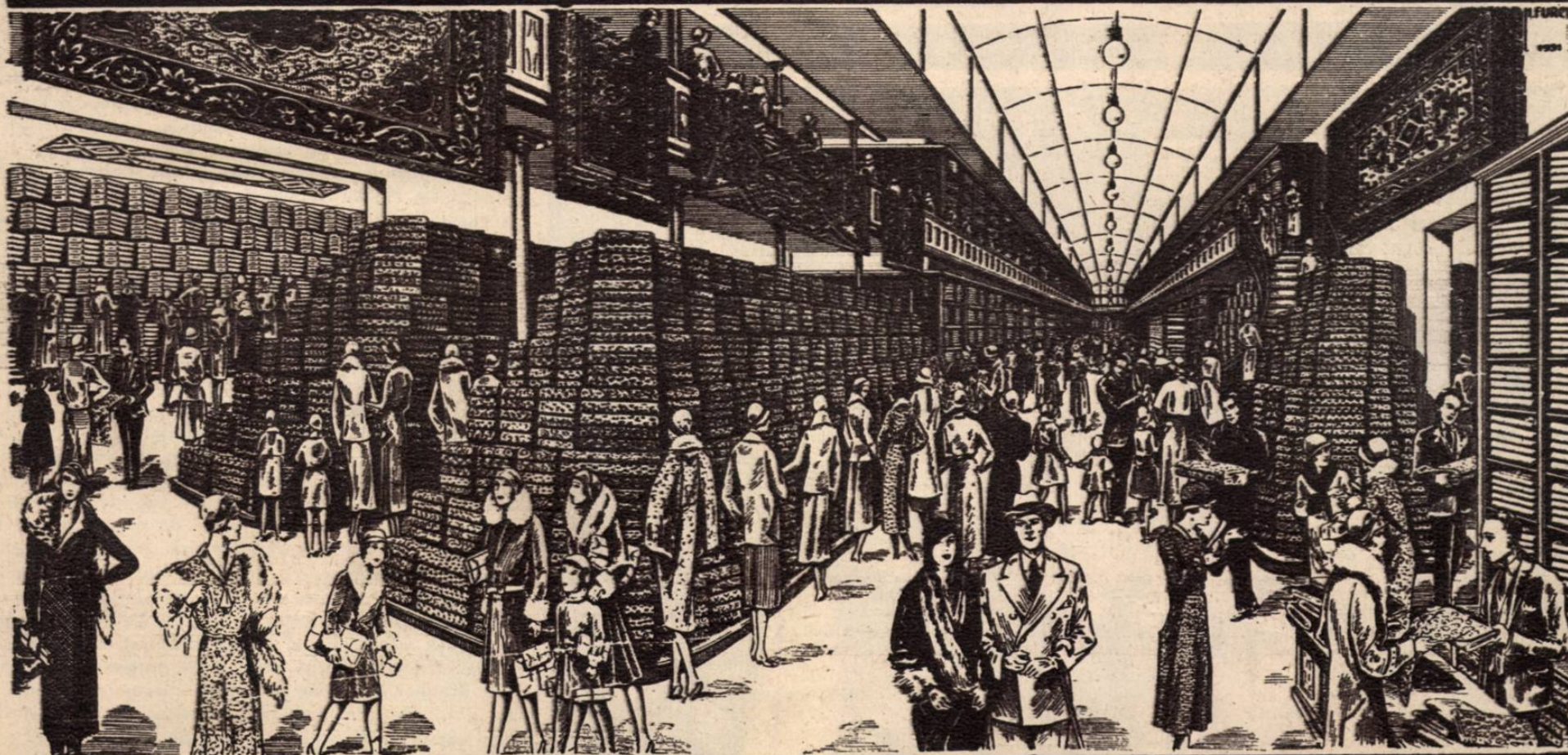
La Milwaukee trăiește un frate în vârstă de 60 de ani al noului președinte al Republicii Cehoslovace, Eduard Beneș. Numele său este John Beneș, un simplu lucrător care a plecat în 1889 spre Statele Unite. Fotografia noastră îl înfățișează pe John Beneș ținând în mâini un portret al fratelui său. Tatăl președintelui Beneș era țărăn și avea 8 copii.

OFITER BELGIAN RĂNIT LA BOMBARDAREA ORAȘULUI DESSIE

Fotografia noastră înfățișează pe un ofiter belgian căruia i se pansează o rană pe care a suferit-o la bombardarea orașului abisinian Dessie de către italieni.

Cea mai mare expoziție de ALBITURI · TESĂTURI · IMPRIMATE · MĂTĂSURI · MERCERIE

LA VULTURUL DE MARE CU PESTELE ÎN GHIARE

STRADA CAROL
76 · 78 · 80 · 82

Theodor Atanasiu & Co.

STR. HALELOR 21
STR. BAZACĂ · 1

Originile reliquoase ALE ÎNTEBUINȚĂRII TUTUNULUI

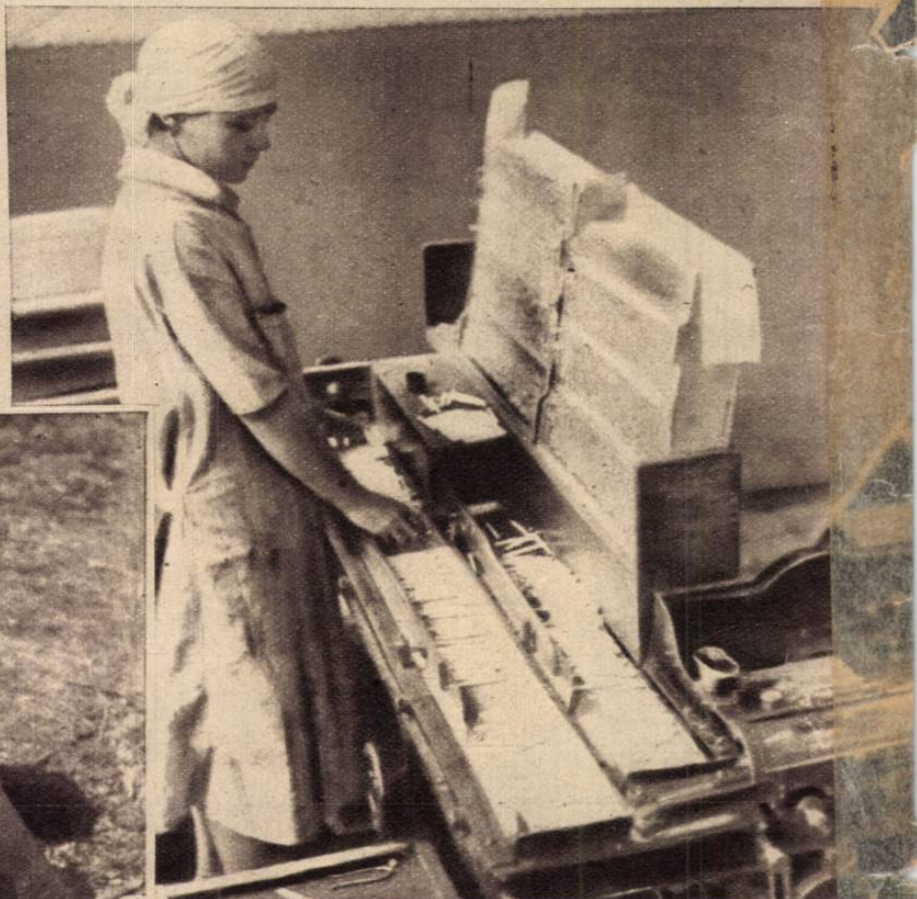
CARI sunt originile întrebuițării tutunului? Această chestiune mi s'a părut că interesează nu numai pe fumători, ci și pe acei cari nu fumează și știu totuși că întrebuițarea tutunului joacă, actualmente, în toată lumea, un rol de căpetenie din punct de vedere economic și financiar. Ne dăm ușor seama că așa este, aruncându-ne privirea asupra unui raport oficial, apărut de curând, din care reiese că încasările Monopolului Tutunului în Franța s'au ridicat, în anul 1935, la suma de **patru miliarde, patru sute treizeci și nouă de milioane de franci francezi**. În fața acestei cifre, care privește numai Franța, ar părea copilărească și nedemnă întrebarea pe care am pus-o și la care vom încerca acum să răspundem?

Știm cu toții că mulțumită descoperirii Americii, Europa a făcut cunoștința tutunului. Când Cristofor Columb a ancorat în Cuba, la 28 Octombrie 1492, trimise în recunoaștere, prin insulă, doi tovarăși ai săi, Rodrigo de Jerez și Luis de Torres. Mare fu mirarea acestora când întâlniră indigeni, femei și bărbați, cari țineau în gură capătul unui sul de frunze uscate, aprins la celalt capăt, și aspirau fumul produs. „Ei dădură acestor suluri numele de tutun”... Oricât de pregătiți erau Spaniolii să vadă lucruri extraordinare, totuși fură foarte uimiți de ciudățenia acestei plăceri.

Ceeace le părea lor un lucru de neînțeles era un obicei dintr'un trecut străvechi, în regiunile acelea misterioase. Ne-o dovedesc săpăturile și cercetările amănunțite, efectuate prin grămezile de cioburi și scoici, asemănătoare acelor Kjoekkenmøddings din Europa, cari se găsesc în America de Nord, dealungul coastelor Pacificului și Atlanticului și în așa numitele „Mounds”.

Printre feluritele obiecte, găsite prin maldărul de scoici, obiecte ce amintesc produsele industriei neolitice în Europa, se deosebește un mare număr de pipe, cioplite în piatră și lut.

Este foarte adevărat c'ar fi greu de stabilit etatea grămezilor de scoici și chiar arheologii nu sunt de acord asupra datei aproximative a originii acestor „mounds”. Datează ele oare din epoca în care fauna Americii de Nord număra încă speciile astăzi dispărute, sau sunt ele mai recente? Fost-au ele construite de o rasă enigmatică, care a precedat pe Indieni, sau pe strămoșii acestora? Sunt atâtea puncte, asupra cărora discuțiunile rămân veșnic deschise. Un singur

fapt este incontestabil: cu mult înaintea Europeanilor, indigenii Lumei-Noui întrebuițau tutunul.

Nu numai pipele desgropate în Statele-Unite sunt singurele ce ne-au fost furnizate de America precolumbiană. S'au mai găsit pipe la fel și în Mexic și Youcatan, adică în ținuturile unde era în floare vechea civilizație a Aztecilor și Mayașilor. Ar fi multe de spus asupra originii acestor pipe. S'a căutat o apropiere între ele și tuburile întrebuițate de vrăjitori. Acele substanțe pe care le întrebuițau, luau în ochii Indienilor, un caracter cu totul sacru. Ei își închipuiau că reprezintă carnea petrificată a strămoșilor lor îndepărtați.

Ceeace aflăm din documentele arheologice este confirmat și de povestirile primilor navigatori, debarcați în diferite puncte ale Noului-Continet. Nu vom mai pomeni despru mărturisirile celor doi tovarăși ai lui Cristofor Columb, referitor la Antile. Dar vom cita ciudata povestire a unui hughenot francez, student în teologie și viitor pastor, Jean de Lery care, în 1556, întâlnește în Brazilia pe Durand de Villegaignon, fondatorul, împreună cu amiralul de Coligny, al coloniei franceze din America australă, pe locul unde se află actualmente Rio de Janeiro. „Iată obiceiurile tribului Toüoupinambaoultz din Brazilia, asupra ierbei pe care o numesc **Petun**... Această iarbă, foarte prețuită de sălbateci, prin calitățile ce i se atribue, este folosită în felul următor: după cules, indigenii întocmesc mici mănunchiuri pe cari le agață în colțurile caselor, ca să se usuce. Apoi iau patru sau cinci foi, pe cari le învelesc într'o altă frunză mare, în formă de cornet; se dă foc unui capăt și-l pun astfel aprins în gură, trăgând în felul acesta fumul și căutând pe cât posibil să nu-l scoată prin nas, sau prin buzele lor găurite. În timp de război, sau atunci când alte necesități le-o cere, fumul îi hrănește trei, patru zile. Adevărat este că-i mai dau și altă întrebuițare: au credința, că-i ajută să se desbare de gârgăuni și veți vedea pe toți Brazilienii cu câte un cornet din această iarbă, atârnat de gât, din care trag ziua întreagă. Să nu credeți c'ar fi rău mirositor, fiindcă eu însumi am experimentat acest fum de Petun și am constatat că hrănește și te face să uiți foamea, totuși nu am văzut nici o femeie, întrebuițându-l”. Vechii Indieni nu se mulțumiau să fumeze pipe și țigări. Se știe că anumite triburi aveau obiceiul să tragă tabac pe nas. Desigur ca și folosința sucului de tutun, care joacă astăzi încă un rol covârșitor printre triburile sălbatice din

părțile de sus ale Amazonului, are o origine străveche.

La început tutunul n'a fost întrebuințat de plăcere, ci pentru scopuri rituale. Existența acestor rituri este dovedită prin numeroase fapte. Știm, de pildă, că în vechea religie mexicană, tutunul joacă un rol important, că în timpul serviciilor religioase, oficianții fumau și că pipele erau oferite ca jertfă, zeului vânătoarei. Tot astfel, **Mayașii** din Youcatan se serviau de tutun pentru fumigațiile rituale, cari aveau loc la toate ceremoniile religioase. Se vedepe sculpturile din **Palanca**, „un personajiu suflând în onoarea zeului o gură de fum, trasă dintr'o pipă". Preoții popoarelor indiene, exalau și ei fumul tutunului, spre diferitele regiuni ale lumii, din înălțimea altarului, înainte de-a invoca grația zeilor. Comancii, îndreptau spre cer primele trei guri din pipa lor, în timp ce șoptiau câteva cuvinte neînțelese. **Natcezii** și **Siu-șii** făceau același lucru, în cinstea răsăritului soarelui, iar locuitorii din Illinois ridicau pipele spre el, ca și cum i le-ar fi oferit. Aceste daruri în tutun, sunt semnalate în alte împrejurări și la un mare număr de triburi, din America de Nord. Când navigatorul **Henry Hudson** ajunse în Indiile manhatte, sălbatecii îl luară drept o divinitate și-i oferiră frunze de tutun. Triburile din **Iroque** ardeau tutunul, spre a îmbuna spiritul fulgerului. Cei din **Ottawa** îl asvârliau deasemeni în flăcări. „Toată adunarea strigă, scrie părintele **Lafitau**, în timp ce petunul se consumă și fumul se ridică, jertfa ia sfârșit".

La indienii din Virginia, râurile primesc frunzele

Singura consolare a acestui bătrân este pipa pe care o fumează tăcut și îngândurat.

Fiind numit șeful unui trib indian, **Raymond Duncan** fumează după un vechiu obicei din pipa împăcării.

Mașina de confecționat tuburi pentru țigarete la Manufatura de tutun **Belvedere**.

Iată diverse feluri de concursuri pentru fumători. Unii stau în jurul unei mese fumând fiecare din pipa lui. La alt concurs fumează fiecare din aceeași pipă cu mai multe ramificații.

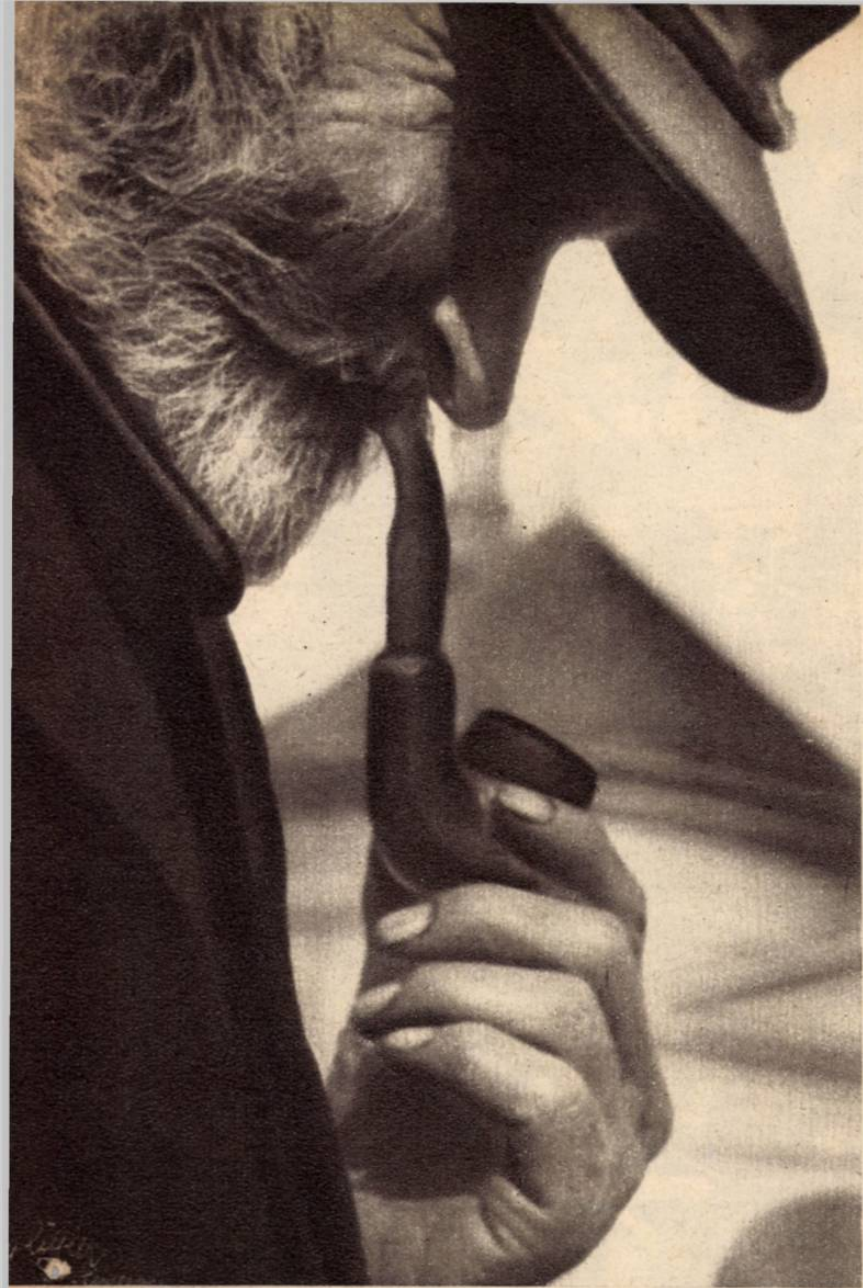

O plantăție de tutun.

Un concurs de fumat pentru bărbați și unul pentru femei

de tutun; pe alte meleaguri, stâncile primeau ofranda. Atunci când **Huronii** din Canada voiau să li se prezică, în mod favorabil, rezultatul expedițiilor lor de război sau vânătoare, ei depuneau tutun, în scobitura unei stânci, numită **Tsanhoi Arosta**. În același timp, îi mai adresau următoarea misivă: „**Spirite, care locuești aci, primește acest tutun pe care ți-l oferim. Ferește-ne de inecuri! Apără-ne de dușmani! Ajută-ne să învingem și să ne înapoim teferi și sănătoși!**”.

Indienii **Mandani** trimiteau o delegație pe lângă o stâncă mare și găurită, căreia i se atribuia calități profetice. Trimeșii începeau să o

Tip de pescar bătrân împreună cu nedeșpărta lui pipă, care-l consolează în singurătate

Indianul găsește în tutun izvor de energie.

Aceștia trăgeau praf de tutun pe nas, pregătindu-și serbările în cinstea spiritelor lor protectoare, Zemișii. Ritul acela purta numele de Cagioba. Se practica totodată, în afară de ceremoniile religioase colective, și de către preoții tainoși, cari cădeau astfel într'un fel de extaz, ca să poată face profeții, în numele Zemișilor.

Nu ne mai rămâne acum decât să ne întrebăm, pentru ce i s'a atribuit tutunului acest rol ritual, care i-a generalizat întrebuințarea în Noul Continent. De fapt, soluția problemei rezidă în proprietățile toxice ale plantei. Oricine știe că conține, în stare naturală, un alcaloid, numit nicotină, o otravă foarte puternică. Independent de accidente la care expune organismul, nicotina influențează sistemul nervos în felul unui anesthetic, producând o beție cu proprietatea oricărei beții: transpune ființa omenească din starea normală, în stare anormală de visare. Deschide poarta spre o lume fantastică, ce se creează grație halucinațiilor și care pune la adăpost sufletul de grelele constrângeri ale realității. Prin acest dar, tutunul satisface, în felul lui, una din cele mai imperioase necesități ale omului. Contribue la o anumită satisfacere a instinctului irezistibil ce-l împinge să încerce să evadeze din el însuși, să tindă să se întrecă, adică spre instinctul religios. Poate că tot cu titlu de otravă mistică se mai întrebuințează încă și astăzi de către Indianii sălbafeci, cari locuiesc în regiunile din bazinul superior al Amazonului. Acesta este cazul tribului Jibaro cari consumă în mod

constant sucul tutunului, din motive magico-religioase. Lichidul ce-l obțin, fie fierbând frunzele în apă, fie măcinându-le, amestecate cu salivă, trăgându-l pe nas, sau absorbindu-l pe gură, este destinat să-i păzească de rele, să le ridice ceace-am putea numi potențialul lor magic și înfășurî să-i cufunde în stări letargice, în timpul cărora visând au acces liber în lumea spiritelor. Toți Jibaro iau regulat această ciudată băutură; vrăjitorii însă o întrebuințează mai mult decât ceilalți, atât pentru a dobândi puterea în meseria lor, cât pentru a putea lua măsuri folositoare, când cineva le cere ajutor. Importanța sucului de tutun, în viața acestor Indiani, este foarte mare și dă loc la diferite ceremonii și sărbătoriri, ca element esențial. Una din ele ar fi „sărbătoarea tutunului femeilor”, care se celebrează în cinstea unei noi căsătorite, sau unei viitoare soții. Aceasta, după ce a postit, este nevoită să înghită, timp de două zile,

afume, în mod cu totul solemn, pe rând trăgeau câte un fum din pipa comună, însă înainte de a o trece vecinului, o prezentau pietrei sacre. După acestea era lăsată în tot timpul nopții să mediteze. În dimineața următoare, mergeau să-și ia rezultatul, pe care-și închipuiau că-l descoperă în anumite semne misterioase, ce cu siguranță erau făcute de unul sau altul din delegați. Procedee asemănătoare s'au constatat și în alte locuri, mai ales în clanul din bazinul fluviului Missouri. Și acolo se afuma o stâncă misterioasă, cunoscută ca reședința Marelui Spirit Man-Hopa. Indianii îl rugau să le acorde favoarea să-și scalpeze numeroșii lor dușmani.

Instituția „Ritul Păcii” era înființată după o legendă indiană, chiar de Marele Spirit, care doria să pună capăt războaielor interminabile dintre Sioux și Winnibagoi. Un războinic, de statură uriașă, dăruia din partea sa o pipă căpeteniei Winnibago-ilor, ținându-i următorul discurs: „Atunci când vă tarul se va înapoia obosit seara, când războinicul se va întoarce din luptă, împodobit cu părul dușmanului... să-și poată redobândi forțele prin darul pe care Marele Spirit vi-l trimite”. Această pipă trece pe la toți cei de față. Pacea s'a încheiat, așa cum doria Marele Spirit.

Obiceiul de-a trage tabac pe nas apare și el, strâns legat de religie, la Tainoșii din Antille.

Femeile new-yorkeze nu se sfiesc deloc să fumeze pe stradă. Iată în fotografia noastră pe una care merge liniștită alături de soțul ei și fumează.

Alăturat, o fotografie luată în atelierele de tutun dela Belvedere.

